

srečno

Program nadaljnje usmeritve

V skladu s sprejetimi splošnimi akti, je delavski svet SOZD REK Zasavje, na svojem 1. zasedanju, dne 25. aprila 1978, imenoval, po končani samoupravni preobrazbi prejšnje delovne organizacije REK Zasavje, v SOZD REK Zasavje, s 4 delovnimi organizacijami, 23 TOZD in 9 delovnimi skupnostmi, za vršilca dolžnosti individualnega poslovnega organa — generalnega direktorja REK Zasavje, Srečka Klenovška, dipl. ing. rud., dotedanjega generalnega direktorja REKZ, hkrati pa je sklenil javno razpisati dela in naloge tega organa.

Na temelju javno objavljene razpisa, se je za izvajanje del in nalog individualnega poslovnega organa — generalnega direktorja SOZD REKZ, prijavil dosedanji izvrševalec teh del in nalog, Srečko Klenovšek. Na podlagi soglasij vseh TOZD in soglasja kadrovske komisije medobčinske konference SZDL, je delavski svet SOZD REK Zasavje na svojem 3. zasedanju, dne 21. avgusta 1978, za dobo 4 let soglasno imenoval Srečka Klenovška, dipl. inž. rud., za individualnega poslovnega organa — generalnega direktorja SOZD REK Zasavje.

Novoimenovani generalni direktor je ob svoji kandidaturi

za prevzem in izvajanje razpisanih del in nalog, predložil tudi program dela z najpomembnejšimi točkami predvidene usmeritve dela v naslednjem štiriletnem obdobju. Program objavljamo v celoti, glasi pa se:

Program dela za obdobje 1978-1982

V naslednjem obdobju so za REK Zasavje najpomembnejše naslednje naloge:

- dokončanje predvidene organizacije in zagotovitev normalnega poslovanja;

- preusmeritev separiranja na drobljenje premoga;

- zagotovitev porabe drobljenega premoga vključno z izgradnjo tretje elektrarne;

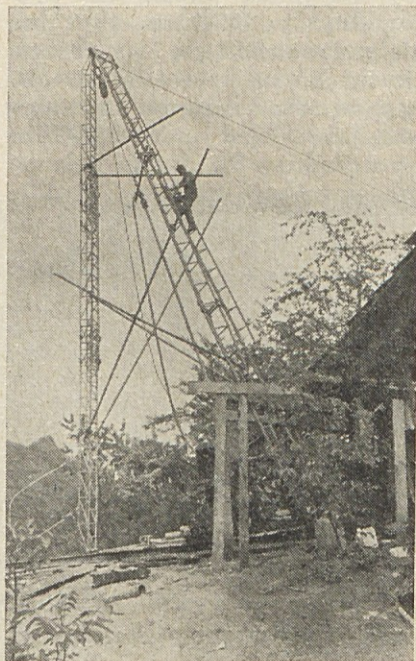
- utrditev rudarskega gradbeništva in rudarskega strojništva v okviru novih delovnih organizacij;

- družbeni standard in mesto REK Zasavje v družbenopolitičnih skupnostih.

1. Organizacija. S sedanjo samoupravno organiziranostjo so bili doseženi glavni nameni, vendar manjka za učinkovitost poslovanja še marsikaj.

Predvsem bo treba dokončno opredeliti elektrostrojni kompleks. S tem, da so ostale

TOZD elektrostrojne dejavnosti v vseh delovnih organizacijah, ob novo ustanovljeni IMD, bo trend »divjega« razvoja ostal, ne da bi se za trohico izboljšala učinkovitost vzdrževanja. Zlasti očitno je to na področju Trbovelj, kjer deluje kar 7 TOZD elektrostrojništva v REK Zasavje (EIMD in SIMD

Z vrtino K2-5/78 raziskuje geološki zavod Ljubljana po našem naročilu slojne prilike na področju med Kotredežem in Kisovcem. Vrtina v Repniku je poševna. (Foto A. Bregant)

v sklopu delovne organizacije IMD Trbovlje, ESMD v RGD, vzdrževanje v TET ter 3 RESD v ZPT).

Osnova za organizacijo dela mora biti delitev dela.

Nedoslednost bo treba popraviti tudi pri DO RGD, saj je praktično ves združen ter kakršnokoli približevanje upravljanja delavcu ne more biti doseženo, če se združuje delo v inozemstvu z gradbišči v Jugoslaviji, izven in v REK.

V naslednjem obdobju morajo predvsem skupne službe dobiti svojo obliko. Zlomiti je treba odpor zoper združitve družbenega standarda v eno skupnost za REKZ, saj lahko le tako v skrbi za počutje delavca pametno in učinkovito napredujemo.

K organizacijskim vprašanjem pa je dodati predvsem dokončno ureditev dohodkovnih odnosov, in sicer v prometu s premogom in električno energijo, med TOZD premogovništva, med TOZD proizvodnje električne energije, med TOZD proizvodnje in vzdrževanja opreme in strojev ter med proizvodnjo in RGD za odpiralna dela. Predvsem pa je potrebno še do konca leta 1978 urediti sistem »financiranja svobodne menjave dela« med DSSS in proizvodnjo. Za vsa ta dela pa bo potrebno predvsem pridobiti izkušene delavce s področja ekonomije in finančnih zadev, za katera pa bo potrebno tako ali drugače doseči boljše osebne dohodke.

2. Spremenjen način odkopavanja, usmerjen v strojno dobičevanje premoga, preusmeritev porabnikov na druga goriva povzroča, da je v proizvodnji vedno več drobnih vrst, za katere je težko najti porabo. Preostaja izhod, da se čimveč premoga iz revirjev pokuri v velikih pečeh toplarn in elektrarn.

Za tako porabo pa je separiranje premoga tehniški in ekonomski nesmisel, zato se bomo preusmerili na drobljenje do leta 1981 delno, do leta 1985 pa z vsem premogom.

Če upoštevamo poleg ekonomskega še ekološki učinek čiste Save, je ta preusmeritev osnova za nadaljnji razvoj premogovništva v REK.

3. Naslednja naloga, kateri je posvetiti vso pozornost, je izgradnja termoelektrarne III. Termoelektrarna kot toplarna za revirje, ni pri srcu marsikateremu v Sloveniji. Razlog je povsem jasen, ker s tem REK Zasavje, podobno kot REK Velenje, pridobi na ekonomski teži v proizvodnji električne energije v Sloveniji. Kljub temu, da smo zagotovili v Sloveniji izgradnjo TET III v dolgoročni bilanci graditve elektroenergetskih objektov, bo potreben stalen napor, da do izgradnje pride, da se zgradi čimprej ter s takšno kvaliteto, da bo električna energija iz REK Zasavje bolj ekonomična in za strošnje bolj vabljiva.

Izgradnja TET III ni samo eden temeljev nadaljnjega razvoja REK Zasavje, ampak tudi revirjev z dolgoročno planiranim razvojem energetike.

4. RGD in IMD kot delovni organizaciji lahko krepkeje zaplavata v razvoj. Ena izmed osnov razvoja RGD pa je zagotavljanje stalne udeležbe njihove dejavnosti v ostalih TOZD in REK Zasavje. Ta odnos pa bo predvsem v TOZD RIG možno stabilizirati v okviru dohodkovnih sporazumov, ker so pogodbeni odnosi, ki jih imamo sedaj, bolj sredstvo za razhajanje med TOZD REK kot pa združevalni faktor, kar pa mora biti.

V okviru programa elektrostrojnih dejavnosti v REK Zasavje ima IMD posebno mesto, kot jedro bodoče enotne organizacije na področju Trbovelj in v okviru REK Zasavje kot celote.

Čimprej bo treba sprejeti program modernizacije IMD s posebnim poudarkom na predvideni izgradnji tovarne hidravličnega podporja v Velenju in Zasavju.

5. V REK Zasavje je razmeroma nedorečeno vprašanje

planiranja in izvajanja potreb delavcev izven delovnega mesta.

Osnovo za počitniško dejavnost imamo, potrebno pa jo bo spraviti na višjo raven. Od vseh domov je treba dati prioriteto izgradnji počitniškega doma na Rabu.

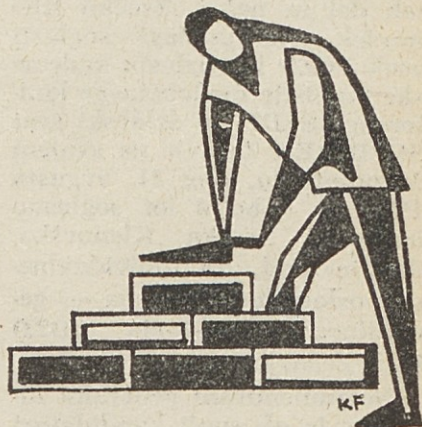
Stanovanjska izgradnja je v rokah področnih stanovanjskih skupnosti. Zaradi posebnih problemov (hitre upokojitve, zahteve po boljših stanovanjih), pa bo REK Zasavje v naslednjem letu moral pristopiti k izgradnji posebnih stanovanj za delavce REK Zasavje, da se premesti stalno zadrževanje. Program za pridobitev sredstev bo prva naloga na področju družbenega standarda.

Vse naloge, ki jih ni malo, pa bo možno lažje in bolj kvalificirano razreševati, če bomo združili v okviru REK Zasavje, tako kot je predvideno, ves družbeni standard v posebno skupnost.

Noben program ne more biti do črke natančen in dokončen. V REK Zasavje si moramo prizadevati, da se usposobimo za dinamično delovanje, ker le takšna organizacija potem omogoča ustvaritev glavnih postavljenih ciljev.

Vse delovanje pa je in mora biti usmerjeno v izgradnjo čimbolj trdnega gospodarskega temelja za razvoj REK Zasavje in na tej osnovi za čimboljše in polnejše življenje delavcev REK Zasavje.

Srečko Klenovšek

Problematika samoupravnih odnosov v REK Zasavje

Organizacijska oblika REKZ

Kot začetek integracijskih procesov na področju energetike v Zasavju štejemo združitev rudnikov Trbovlje—Hrastnik in Zagorje v letu 1968. S to združitvijo je nastala nova delovna organizacija Zasavski premogovniki s sedežem v Trbovljah.

Koncept združitve vseh zasavskih rudnikov v eno delovno organizacijo je temeljil na osnovi na enotni razvojni politiki, skupnemu in enotnemu tržnemu pristopu, na izkoriščanju kadrovskih potencialov in končno na skupnemu poslovnemu riziku, kar vse je pomenilo začetek urejevanja dohodkovnih odnosov in dohodkovne povezanosti na sicer skromni ravni in vsebini.

V letu 1975 je nastopilo novo obdobje v nadaljevanju integracijskih procesov. Z združitvijo Zasavskih premogovnikov Trbovlje in Termoelektrarne Trbovlje je nastala nova zgradba organizacije, katere temeljni cilji so bili povezovanje proizvodnje primarne energije premoga s proizvodnjo električne energije.

Hkrati z združevanjem primarne energije in električne energije je potekla ureditev samoupravne organiziranosti temeljnih organizacij, ki je načelno povzela politiko organizacije prejšnjih obratnih enot, brez pomembnih vsebinskih sprememb.

Takratna organizacijska oblika temeljnih organizacij je temeljila na obstoječem stanju poslovne organiziranosti po teritorialnem načelu. Delovna skupnost skupnih služb na ravni delovne organizacije REKZ pa je povzela domala nespre-

menjeno obliko prejšnje uprave.

Takratna samoupravna organizacijska oblika je imela veliko hib in slabosti, ki so povzročala številna nesoglasja med temeljnimi organizacijami in v podaljšku tudi med delovno skupnostjo, kar je vodilo do ustvarjanja konfliktov in neusklajenosti pri izvajanju enotne poslovne politike.

Slabosti, ki so posledica takšnega stanja organizacijske oblike, so se pokazale v naslednjem:

- težnja temeljnih organizacij za zapiranje v občinske meje in kreiranje svojstvene politike, ki je prvenstveno zasledovala svoje lastne interese in občinske interese;

- teritorialno načelo samoupravne in poslovne organizacije, pri kateri je vsa pomožna in stranska dejavnost neposredno povezana s proizvodnjo

premoga, je povzročilo dohodkovna nesorazmerja in na velikih področjih tudi negospodarno obnašanje, ker je osnovni vir za pridobivanje prihodka bila proizvodnja premoga, drugi viri prihodka pa so bili pogojeni več ali manj od osebnih interesov vodilnih in vodstvenih delavcev;

- številne pristojnosti v odločanju so prenešene na TOZD, hkrati pa niso bile razmejene odgovornosti za kompleksne ali posamezne odločitve, ki so bile formalno prenešene na kolektivno odgovornost samoupravnih organov, s tem pa je sledilo tudi zmanjšanje odgovornosti poslovnih organov in končno tudi delovne skupnosti;

- načrtovana tesnejša poslovna povezanost temeljnih organizacij primarne energije in proizvodnje električne energije ni dosegla zaželenega učinka, ker se je dotakratna

Ivan Strgar in Jože Uhan, pregledujeta jedra iz vršine v Moravah. (vzhodni sektor jame Dol), na meji z rudnikom Laško.

(Foto A. Bregant)

delovna organizacija Termoelektrarna reorganizirana v temeljno organizacijo, kar je pomenilo določeno stopnjo nazadovanja, če izhajamo iz dejstva, da je REKZ kot delovna organizacija dediščina bivše rudniške uprave, ki se po svoji vsebini bistveno ni spremenila.

Številne slabosti bivše organizacijske oblike temeljnih organizacij in delovne organizacije kot celote so bile izhodišče za spremembe poslovne in samoupravne organiziranosti v skladu z določili zakona o združenem delu in cilji, ki so zastavljeni kot rezultat političnih izhodišč bodoče organizacijske oblike v obdobju predrazprav. Politična izhodišča za bodočo samoupravno in poslovno organizacijo so opredeljena z naslednjimi cilji:

— samoupravna organizacija temeljnih organizacij in združevanje le teh temelji na proizvodnem načelu, torej naj nove temeljne organizacije v svojem poslovnem predmetu načeloma obsegajo samo osnovno dejavnost;

— stranske in pomožne dejavnosti se organizirajo ali kot temeljne organizacije ali pa kot delovne skupnosti kadar gre zgolj za storitve ali opravljanje skupnih nalog pomožnostnega značaja;

— teritorialni koncept samoupravne organizacije znotraj posameznih občinskih mej, ki je zasledoval cilje vračanja na preteklo rudniško teritorialno organizacijo, je dokončno odpravljen in je postavljeno izhodišče, da se organizirajo kot temeljne organizacije dohodkovno samostojne enote, ki se neglede na lokacijo združujejo v delovno organizacijo po proizvodnem, oziroma panoškem načelu;

— temeljne organizacije se združujejo v delovne organizacije po proizvodnem panoškem načelu, pri čemer se organizirajo delovne organizacije premogovništva, proizvodnje električne energije, rudarske gradbene dejavnosti in končno elektrostrojne dejavnosti;

— delovne organizacije se povezujejo v sestavljeno organizacijo REK — Zasavje zaradi skupnih razvojnih ciljev, povezave energetske dejavnosti, investicijske dejavnosti in elektrostrojne dejavnosti za potrebe vseh TOZD;

— stranske dejavnosti se organizirajo kot temeljne organizacije, če izpolnjujejo za to pogoje in vključijo v delovne organizacije, kamor po svojem poslovnem predmetu tudi spadajo;

— pomožne dejavnosti, ki opravljajo storitve ali usluge za več TOZD se organizirajo kot delovne skupnosti;

— za opravljanje skupnih tehničnih in administrativnih strokovnih opravil se na ravni delovnih organizacij organizirajo delovne skupnosti, pri čemer je pri DO ZPT upoštevati teritorialno načelo organizacije s ciljem, da se informacije o poslovnih dogodkih in rezultatih kar najbolj približajo temeljnim norganizacijam ter da se tekoče opravljajo vse naloge administrativnega in finančnega značaja za potrebe TOZD in povezovanja le-teh v okviru družbenopolitičnih skupnosti;

— na ravni SOZD se organizirata dve delovni skupnosti, in sicer administrativno strokovnih opravil in tehnično strokovnih opravil, pri čemer ima slednja v skladu z ZZZ ob podanih pogojih možnosti, da se reorganizira kot TOZD ali celo kot enovita DO s poslovnim predmetom razvojnih študij, projektiranja, investicijskega programiranja in končno izvajanja investicij po sistemu »ingeniering«.

Na temelju predravpraz in dogovorjenih izhodišč je dokončno oblikovana samoupravna organiziranost temeljnih organizacij in delovnih skupnosti, ki se na osnovi medsebojnih dohodkovnih odnosov povezujejo po teritorialnem načelu in končno po načelu skupnega prihodka po vertikalni liniji v okvirih SOZD.

Nova oblika samoupravne organizacije, ki je trenutno v fazi

poslovne organiziranosti, pomeni temelj uvajanja samoupravne in dohodkovnega sistema, pri čemer so podane osnove za dograjevanje samoupravne organizacije, predvsem na tistih področjih, koder niso v tej fazi doseženi zastavljeni cilji ali pa še niso za to podani vsi pogoji.

Nova oblika samoupravne organizacije bivše DO-REK Zasavje je prešla v višjo obliko organiziranosti in je naslednja:

DELOVNA ORGANIZACIJA ZASAVSKI PREMGOVNIKI TRBOVLJE

A) področje Hrastnik

Osnovna dejavnost

1. TOZD — Premogovnik Hrastnik
2. TOZD — Premogovnik Ojstro

Stranska dejavnost

1. TOZD Rudarske elektrostrojne delavnice Hrastnik

Pomožna dejavnost

1. DS — pomožna dejavnost Hrastnik

B) področje Trbovlje

Osnovna dejavnost

3. TOZD — premogovnik Trbovlje
4. TOZD — Separacija Trbov.

Stranska dejavnost

2. TOZD — Rudarske elektrostrojne delavnice Trbovlje
3. TOZD — Predelava jamskega lesa Trbovlje

Pomožna dejavnost

2. DS — pomožna dejavnost Trbovlje

C) področje Zagorje

Osnovna dejavnost

5. TOZD — Premogovnik Kisovec
6. TOZD — Premogovnik Kotredež
7. TOZD — Separacija Zagorje
8. TOZD — Rudarski šolski center Zagorje

Stranska dejavnost

4. TOZD — Rudarske elektrostrojne delavnice Zagorje

Pomožna dejavnost

3. DS — pomožna dejavnost Zagorje

**DELOVNA SKUPNOST
SKUPNIH SLUŽB ZPT**

enota Hrastnik

enota Trbovlje

enota Zagorje

Skupni pregled:

8 TO osnovne dejavnosti proizvodnje premoga

4 TO stranske dejavnosti elektrostrojne in lesne dejavnosti

3 DS — pomožne dejavnosti

1 DS — skupnih strokovnih služb

**II. DELOVNA ORGANIZACIJA
TERMoeLEKTRARNE
TRBOVLJE**

1. TOZD — P 1

2. TOZD — P 2

3. TOZD — Transport in depozicija premoga

1. TOZD — Vzdrževanje naprav

1. Delovna skupnost strokovnih služb

Skupni pregled:

4 TOZD osnovne in stranske dejavnosti

1 DS — skupnih strokovnih služb

**III. DELOVNA ORGANIZACIJA
RUDARSKO GRADBENA
DEJAVNOST TRBOVLJE**

Osnovna dejavnost

1. TOZD — Rudarsko investicijske gradnje Trbovlje

Stranska dejavnost

1. TOZD — Avtoprevoz Zasavje, Trbovlje

2. TOZD — GRAMAT, Trbovlje

3. TOZD — Rudarsko elektrostrojne mehanične delavnice

1. Delovna skupnost skupnih strokovnih služb

Skupni pregled:

4 TOZD — osnovne in stranske dejavnosti

1 DS — skupnih strokovnih služb

**IV. DELOVNA ORGANIZACIJA
INDUSTRIJSKO MONTAŽNE
DELA VARNICE, TRBOVLJE**

Osnovna dejavnost

1. TOZD — Strojne in mehanične delavnice, Trbovlje

2. TOZD — Elektro in mehanične delavnice, Trbovlje

Stranska dejavnost

1. TOZD — Komunalna energotika, Trbovlje

1. Delovna skupnost skupnih strokovnih služb

Skupni pregled:

3 TOZD — osnovne in stranske dejavnosti

1 DS — skupnih strokovnih služb

**V. SEŠTAVLJENA
ORGANIZACIJA REK —
ZASAVJE, TRBOVLJE**

1. Delovna skupnost administrativno strokovnih opravil

2. Delovna skupnost tehnično strokovnih opravil

Skupni pregled organizacije SOZD — REK Zasavje:

1. DO — Zasavski premogovniki

12 TOZD 4 DS

2. DO — Termoelektrarna

4 TOZD 1 DS

3. DO — Rudarsko gradbena dejavnost

4 TOZD 1 DS

4. DO — Industrijske montažne delav.

3 TOZD 1 DS

5. DS — Skupnosti SOZD

2 DS

4 DO 23 TOZD 9 DS

Zastavljeni koncept samoupravnih organizacij ni bil v celoti dosežen. Po prvotnih zamislih se naj bi TOZD rudarsko elektrostrojne dejavnosti na področjih Hrastnika, Trbovelj in Zagorja združilo v DO — Industrijsko montažne delavnice. Na referendumu so se delavci teh TOZD odločili za združitev v DO — ZPT z motivacijo, da po svojem poslovnem predmetu opravljajo usluge in storitve izključno za premogovniške TOZD na določenem področju. Ugotovljeno je, da s takšno organizacijsko obliko niso porušeni postavljeni cilji, ker so podane vse možnosti, da se s samoupravnim sporazumevanjem doseže načrtovana delitev dela med DO — IMD in TOZD — RESD oziroma DO — ZPT.

Drug problem, ki se je pojavil v času uvajanja nove organizacije, je nastal pri iskanju novih organizacijskih oblik za pomožne in stranske dejavnosti, ki so doslej spadale v organizacijo prejšnjih TOZD in so v glavnem pokrivala potrebe porabnikov na določenem področju. To je dejavnost družbenega standarda (menze, samski domovi, itd.) ter manjše proizvodne enote, ki so deloma pokrivala potrebe TOZD, večji del pa so usmerjene za kritje potreb lokalnega tržišča. Sem spadajo npr.: kamnolomi, betonarna, žagarski obrat in druga manjša storitvena dejavnost, ki kot samostojne enote nimajo pogojev, da se organizirajo kot TOZD. Po podanih idejnih zasnovah naj bi dejavnost družbenega standarda na celotnem področju REKZ organizirali kot TOZD ali delovno skupnost, ostalo proizvodno dejavnost pa priključili tistim TOZD, kamor po svojem predmetu poslovanja spadajo. Zaenkrat je vsa našeta dejavnost vključena v delovne skupnosti »pomožne dejavnosti« in bo treba v naslednjem obdobju resno pristopiti k razčiščevanju in iskanju drugačnih oblik organiziranosti trenutnih začasnih rešitev.

Približno enaka ocena velja za delovno skupnost »tehnično

strokovnih opravil« na ravni SOZD, ki se lahko po svoji vsebini dela organizira v skladu z 403. členom ZZD kot TOZD. Organizacija delovne skupnosti je začasna rešitev in ko bodo podani vsi pogoji, obstaja še vedno sprejeta obveznost in zasnova, da se pristopi k drugi obliki amoupravne organizacije.

V okviru delovne skupnosti »administrativno strokovnih opravil« je kot začasna rešitev organizirana »posebna finančna služba«, ki predstavlja zametek bodoče »interne banke« na ravni SOZD. Ko bo nova samoupravna organizacija že utečena in dani tako kadrovski in drugi pogoji, potem bo treba v naslednji fazi pristopiti k organizaciji interne banke. Samoupravnimi akti, kot so samoupravni sporazumi o združevanju dela delavcev v TOZD in DS, o združevanju TOZD v delovne organizacije, delovnih organizacij v SOZD ter statuti TOZD in DS so doslej že sprejeti na referendumih. Razen tega so sprejeti samoupravni sporazumi o medsebojnih pravicah in obveznostih delavcev delovnih skupnosti in TOZD na ravni posameznih delovnih organizacij. V teku je še postopek za usklajitev in sprejem samoupravnega sporazuma med delavci delovnih skupnosti na ravni SOZD in TOZD delovne organizacije Termoelektrarne.

Vertikalno povezovanje TOZD in DO energetike v sistem Elektrogospodarstva še ni doseglo dokončne oblike. Ugotavljamo lahko, da pomeni energetska dejavnost v okviru REKZ zaključeno reprodukcijsko celoto, ker se končni proizvod in njegova vrednost, to je proizvedena električna energija, ugotavlja in realizira na pragu Termoelektrarne, v kateri sodelujejo s svojimi deleži dela delavci TOZD premogovništva in termoelektrarne. Dejstvo je, da se ta proizvodnja vključuje v enotni sistem elektrogospodarstva Slovenije, ki pomeni dejavnost posebnega družbenega pomena in se dokončno vsa

problematika rešuje na ravni Interesne skupnosti elektrogospodarstva. Pri tem se odpira še nedoločena problematika oblike organizacije prenosa in distribucije električne energije ter končno tudi sedanja organizacija SOZD — EGS, ki bo morala doživeti določene organizacijske spremembe.

Družbeno planiranje v REK — Zasavje

Na področju energetike, to je proizvodnje premoga in električne energije v okviru REKZ je uveljavljeno neposredno vključevanje v sistem družbenih planov elektrogospodarstva in premogovništva v SR Sloveniji.

Že v postopku sprejemanja družbenih razvojnih planov za srednjeročno obdobje 1976—80 so TOZD premogovništva in električne energije neposredno udeleženci samoupravnih sporazumov o samoupravnih planih razvoja elektroenergetike in proizvodnje ter potrošnje premoga v SRS. Na temelju sprejetih samoupravnih planov razvoja se delovne organizacije ter posredno tudi TOZD energetike vključujejo v sistem družbenega planiranja v okviru Elektrogospodarstva Slovenije ter končno Interesne skupnosti elektrogospodarstva Slovenije. V okviru Elektrogospodarstva Slovenije je sprejet in v veljavi samoupravni sporazum o družbenem planiranju z metodologijo planiranja, katerega udeleženci so TOZD proizvodnje premoga in električne energije. S tem sporazumom se dejavnost Elektrogospodarstva in proizvodnje primarne energije (premoga) neposredno vključuje v sistem družbenega planiranja.

Na ravni REKZ še ni izdelan in sprejet samoupravni akt, ki bi urejal postopke in vsebino družbenih planov. Ta zamuda je razumljiva, ker je bil proces nove samoupravne organizacije nedvomno šele končan in bo zato treba v kratkem še v letošnjem letu pristopili k sestavi

in sprejetju samoupravnega akta, ki bo urejal in predpisoval postopek in vsebino planiranja in usklajevanja znotraj REKZ, ter v skladu s sprejetimi dolgoročnimi plani energetike. S tem sporazumom bo treba uskladiti razvojne cilje delovnih organizacij REKZ, ki so dohodkovno povezani z energetske dejavnostjo, predvsem pa cilji razvoja v zasavski regiji, tako na področju gradbene kot tudi s elektrokovinske dejavnosti. Pri tem velja pripomniti, da je že v sprejetih samoupravnih aktih o medsebojnih dohodkovnih odnosih sprejeta obveznost udeleženk sporazumov, da bodo z enotnim pristopom družbenega planiranja pri sprejemanju planov usklajevali svoje razvojne cilje in interese ter cilje, ki so postavljeni z družbenimi plani v okviru družbenopolitičnih skupnosti.

Sestavni del družbenih planov je sistem oblikovanja cene električne energije in posredno tudi cen primarne energije — premoga.

Sistem oblikovanja cene temelji na normativnih in standardnih stroških v odvisnosti od elektroenergetske bilance proizvodnje in potrošnje električne energije v enotnem elektroenergetskem sistemu. Cena električne energije je odvisna od optimizacije celotnega sistema elektrogospodarstva, pri čemer imajo odločilno vlogo hidrološke razmere na to, da je proizvodnja hidroenergije neprijemno cenejša od termoenenergije.

Doslej v sistemu elektrogospodarstva ni docela uveljavljen dohodkovni sistem glede na to, da še vedno ni podana realna osnova za pridobivanje prihodka z verificirano in priznano ceno električne energije. Tako kot v preteklih letih tudi letos uveljavljena cena ne pokriva stroškov enostavne reprodukcije in se zavorlo tega iščejo različni ukrepi za pokritje izpadlega dohodka. V naporih za normalizacijo tega stanja je bil letos storjen korak naprej in to v tem smislu, da je Elektrogospodarstvu, neposredno tudi pre-

mogovništvu za energetski del proizvodnje priznana vsota potrebnega celotnega prihodka za enostavno reprodukcijo in s tem je določen tudi vir za pokritje razlike med uveljavljeno in potrebno ceno. Težave so v tem, da se pokrivanje razlike od potrebnega prihodka realizira šele pred zaključkom leta, kar pogojuje ob periodičnih obračunih še vedno potencialno možnost prikazovanja izgub in likvidnostne težave, ki se rešujejo kratkoročno in kar v stroškovnem pogledu pomeni naraščanje poslovnih stroškov.

Na področju proizvodnje premoga ugotavljamo neenotnost sistema oblikovanja cen. Na energetskem delu proizvodnje velja sistem normativnih stroškov in oblikovanje cene po toplotni enoti pogojeno s planirano proizvodnjo in potrošnjo v okviru elektroenergetske bilance. Za ostali del proizvodnje in potrošnje, takoimenovani komercialni premog, je v veljavi sistem določenih cen, ki so pod neposredno družbeno kontrolo in v pristojnosti zveznih organov. Takšno dvotirnost bi bilo treba odpraviti in pristojnost oblikovanja cen premoga poveriti republiškim organom, pri čemer naj bi cene za oba dela potrošnje usklajevali na ravni pristojnih republiških organov in končno interesnih skupnosti. Politika oblikovanja cen pa bi morala slediti ciljem za racionalno izkoriščanje domačih energetskih virov in dolgoročno zagotoviti enakopravnost ekonomskega položaja premovalnikov.

Dohodkovni odnosi v REKZ

Že v letu 1977 je potekala široko zasnovana akcija v okviru Elektrogospodarstva Slovenije za urejanje dohodkovnih odnosov med proizvodnjo in potrošnjo električne energije ter končno med organizacijami združenega dela znotraj EGS za urejevanje medsebojnih dohodkovnih odnosov, ki temeljijo na skupnem prihodku.

EGS kot dejavnost posebne- ga družbenega pomena je pred-

ložila samoupravni sporazum o svobodni menjavi dela med proizvodnjo električne energije, kamor so neposredno vključujejo tudi premogovniki, ter potrošniki električne energije. Vsebina predloga sporazuma naj bi dokončno pripomogla k normalizaciji dohodkovnih odnosov med proizvodnjo in potrošnjo električne energije ter zagotovila normalno osnovo za pridobivanje dohodka vsem delavcem te panoge. Zaradi odprtih problemov cene električne energije, ki v končnem pomeni osnovo za pridobivanje prihodka ter ureditve medsebojnih dohodkovnih odnosov, sporazum s strani potrošnikov oziroma interesne skupnosti elektrogospodarstva ni sprejet niti ni dan v postopek sprejemanja, medtem ko so ga delavci TOZD proizvodnje primarne energije, električne energije in distribucije sprejeli. Hkrati s tem sporazumom je bil sprejet samoupravni sporazum o udeležbi na skupnem prihodku v prometu z električno energijo. V preteklem letu ta sporazum ni dosegel svojega namena zaradi neurejenih pogojev za pridobivanje prihodkov. V okviru REKZ je prav tako že v preteklem letu sprejet samoupravni sporazum o medsebojnih dohodkovnih odnosih na proizvodnji premoga, pri čemer temelji sporazum na osnovnem izhodišču, da pomeni proizvodnja premoga skupni prihodek vseh TOZD premogovništva, in sicer v neodvisnosti od mesta proizvodnje in realizacije prihodka. Skozi enotno ceno premoga na energetskem in komercialnem delu potrošnje, ki pomeni povprečje cene vseh TOZD, je dosežen cilj enakopravnosti vseh udeležencev sporazuma pri pridobivanju prihodka neglede na razlike v proizvodnih in montan geoloških pogojih v posameznih jamah. Zaradi neurejenih pogojev za pridobivanje prihodka tudi ta sporazum po svoji vsebini ni dosegel zaželenega učinka, ker doseženi prihodek ni pokril stroškov enostavne reprodukcije in je bila razlika do potrebnega pri-

hodka pokrita z dotacijo ISE, in sicer za del kritja izgube in del za financiranje potrebnih skladov.

Pri urejevanju dohodkovnih odnosov izven REKZ v okviru EGS je letos dosežen viden napredek. V prometu z električno energijo se doseženi skupni prihodek deli v skladu s sprejetim sporazumom o udeležbi na skupnem prihodku. Problem je trenutno le v tem, da priznani skupni prihodek, ki ga je na osnovi letnega gospodarskega načrta sprejela ISE, ne izhaja v celoti iz uveljavljene cene, temveč v dopolnilu od raznih akcijskih ukrepov, ki naj zagotovijo razliko med realizacijo cen električne energije in potrebnim prihodkom. Glede na to, da je proizvodnja primarne energije premoga enakopravni udeleženec v skupnem prihodku, se tekoči problemi glede pridobivanja prihodka prenašajo tudi na proizvodnjo premoga.

Znotraj REKZ je z novo organizacijo samoupravljanja pristopilo tudi k intenzivnemu urejevanju dohodkovnih odnosov predvsem na področju primarne in električne energije. Samoupravni sporazum o medsebojnih dohodkovnih odnosih TOZD proizvodnje premoga je tekom leta dopolnjen in usklajen z ZZD, hkrati pa se doseženi skupni prihodek v drugem polletju že razporeja preko prehodnega zbirnega računa. Kot merilo za razporejanje skupnega prihodka velja interna cena na enoti proizvodnje kot rezultat normativnih stroškov in planirane proizvodnje. Celotni prihodek posamezne TOZD je torej pogojen z višino interne cene ter dosežene proizvodnje. Glede na to, da je realizacija plana proizvodnje v veliki meri odvisna od naravnih pogojev, ki se tekoče spreminjajo, bi bilo treba v sistem delitve skupnega prihodka vgraditi sistemske normative, ki naj bi izločili ali vsaj omilili vplive spremembe pogojev za doseganje proizvodnje.

Na področju proizvodnje električne energije je prav ta-

ko že v veljavi in se tekoče izvaja samoupravni sporazum o ugotavljanju in razporejanju skupnega prihodka med TOZD primarne in električne energije. S tem sporazumom se razporeja delež skupnega prihodka iz delitve skupnega prihodka v EGS. Delitev doseženega skupnega prihodka po sporazumu v okviru REKZ se razporeja na podlagi osnov, ki veljajo za delitev med premogovniki in elektrarno. Za premogovniški del velja kot osnova za delitev deleža prihodka porabljena količina premoga in normativna cena. Za električni del pa stalni del normativnih stroškov ter razlika med normativno in dejansko porabo toplote za kWh električne energije ter vezani normativni stroški za energetska gorivo.

Premogovnikom pripada kot skupni prihodek tudi prihodek, ki ga ustvarjajo za dobavljene in prevzete količine premoga na deponijo Termoelektrarne. Ta del skupnega prihodka je podeljen bodočim korekcijam, ko gre premog v porabo, v odvisnosti od deleža razporejenega prihodka v razmerju z osnovo. Za premog, ki je dobavljen na deponijo se za financiranje prihodka premogovnikov kot vir uporabljajo obratna sredstva elektrarne.

Dohodkovni sistem v Elektrogospodarstvu in posredno tudi v premogovništvu temelji na osnovah enostavne reprodukcije, medtem ko se za vlaganja v razširjeno reprodukcijo zbirajo sredstva po zakonu iz prispevkov električne energije. Za premogovnike pomeni takšen sistem določeno zavoro pri reševanju problematike zaposlovanja invalidov in vlaganja v dejavnosti, ki naj bi hkrati reševali tudi zaposlovanje delavcev tistih premogovnikov, ki so v postopku zapiranja.

Znotraj delovne organizacije ZPT je v postopku razprave in sprejemanja samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi dela, ki ga sprejemajo delavci TOZD predelave in proizvodnje jamskega in žaganega lesa z delavci TOZD premogovnikov kot potrošnikov lesa. Poleg tega je v postopku sprejemanje samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi dela med delavci TOZD — rudarsko elektro-strojne dejavnosti kot izvajalci storitev in delavci TOZD — premogovnikov kot koristniki teh storitev. Oba sporazuma o svobodni menjavi dela temeljita na dogovorjenih cenah za proizvode in storitve, načrtovanem razvoju in skupnem poslovnem riziku.

Na področju urejevanja dohodkovnih odnosov med delov-

nimi skupnostmi in TOZD na ravni delovnih organizacij in končno tudi SOZD REKZ, so v veljavi samoupravni sporazumi o medsebojnih pravicah in obveznostih delavcev udeleženk sporazuma z dogovorjenimi programi obsega del in nalog delovnih skupnosti. Ovrednotenje dogovorjenih nalog je predmet letnih gospodarskih načrtov in deležev, ki jih prispevajo TOZD za delo delovnih skupnosti.

Dohodkovni odnosi med delovnimi organizacijami »Industrijsko montažne delavnice« in »Rudarsko gradbeno dejavnostjo« z drugimi delovnimi organizacijami, ki trošijo ali koristijo proizvode in storitve, so šele v postopku dogovarjanja in iskanja oblik dohodkovnih odnosov. Pri tem gre za vsebinsko tematiko, ki naj odgovorno ureja osnove za pridobivanje prihodka ter skupnem poslovnem riziku.

Celotni sklop urejanja dohodkovnih odnosov med TOZD in DO v okviru REKZ pomeni dokaj pestro in vsebinsko zelo zahtevno delo, pri čemer velja na vseh področjih osnovno vodilo, da vso opravljeno delo pomeni le začetek in uvajanje nekega sistema, ki ga bo treba dograjevati in dopolnjevati na temelju novih spoznanj.

Janko Lapornik

Samski domovi v Hrastniku potrebni obnove

Na območju rudnika Hrastnik imamo dva samska domova od katerih ima spodnji 60 in zgornji 44 sob.

Zaradi vse večje potrebe po prostorih s strani skupščine občine Hrastnik, je delavski svet rudnika Hrastnik sprejel sklep, s katerim se odobri zamenjava tako, da bo skupščina občine Hrastnik dobila v uporabo spodnji samski dom, rudnik pa staro zgradbo v kateri je bila dosedaj uprava skupšči-

ne občine Hrastnik. Po opravljeni ocenitvi bo skupščina občine Hrastnik še doplačala. Preselitev se je že izvršila v prostore dveh nadstropij samskega doma, v pritličju pa še stanujejo naši rudarji.

V zgornjem samskem domu imamo v stanovanju še družine, ki zasedajo 10 sob. Zaradi teh ni možna preselitev iz spodnjega v zgornji samski dom toliko časa, dokler ne bodo družine dobile primernih stanovanj. Z

dodelitvijo sob v zgornjem samskem domu za družinska stanovanja, je bila v letu 1970 prodana vsa oprema, tako da pri sedanji izselitvi družin nimamo nobene opreme za teh 10 sob. Vse od izgradnje do danes se ni v domove vlagalo ničesar, razen za popravila streh in žlebov. Pohištvo v sobah je dotrajano, saj je bilo nabavljeno l. 1952, ko je bil zgrajen samski dom. V letošnjem letu smo na-

bavili jogi vložke in prepleskali nekaj sob ter pohištvo.

Skrajni čas je, da se iz sklada skupne potrebe izločijo potrebna sredstva in tako temelji-

to obnovi celotno zgradbo, prepleskajo vsi prostori in nabavi opremo za celoten dom.

S tako urejenim domom bi zelo izboljšali počutje rudarjev

in tako opravičili zelo visoko najemnino, ki jo plačujejo stanovalci.

I. S.

Izpolnjevanje delovnega načrta od 1. I. do 15. VIII. 1978

PROIZVODNJA PREMOGA (ton)

TOZD	plan	doseženo	doseženo ±	%
P. Hrastnik	212.270	207.911	— 4.359	97,9
P. Ojstro	232.140	218.570	—13.570	94,2
P. Trbovlje	355.220	339.605	—15.615	95,6
P. Kisovec	78.170	75.605	— 2.565	96,7
P. Kotredež	126.590	120.465	— 6.125	95,2
RŠC	30.660	31.584	+ 924	103,0
REK Zasavje	1.035.050	993.740	—41.310	96,0

PROIZVODNJA EL. ENERGIJE (MWh) v TET

PE I	64.005	48.115 (do 11. IX.)	75,2
PE II	345.000	276.140	80,0
KE	25.500	897	3,6

PROIZVODNJA GRADBENEGA MATERIALA

HRASTNIK

	letni plan	doseženo	%
— betonarna (kos)	103.000	52.930	51,4
— kamnolom (m ³)	16.000	9.160	57,3
— toplarna (Gcal)	14.840	9.155,8	61,7

GRAMAT

— opekarna (kos)	9.000.000	5.901.268	65,6
— kamnolom (m ³)	34.000	31.807	93,6

ZAGORJE

— kamnolom (m ³)	160.000	78.724,5	49,2
------------------------------	---------	----------	------

STORITVE, OSTALA PROIZVODNJA

— RGD (din)	148.627.520	81.000.000	54,5
— Avtoprevoz (t/km)	6.600.000	6.140.850	93,0
— IMD (ure)	281.040	191.618	68,2
— KET (Gcal)	21.500	12.700	59,1

Erika Kavčič

Prodaja premoga v letošnjem jesenskem obdobju

Običajno se vsako leto v spomladansko-poletnem času od vzem premoga nekoliko zmanjša in to vključuje sklenjenim pogodbam. Vzrok temu so v industriji razni remont, kolektivni dopusti in podobno, pri široki potrošnji pa predvsem dejstvo, da v tem času ni kurilna sezona. Premog je pač sezonsko blago in najbolj idealno bi bilo, da bi povpraševanju kupcev lahko prilagajali našo proizvodnjo. V jesenskem času namreč vedno povpraševanje za nakup premoga izredno poraste, večkrat tudi preko naših proizvodnih možnosti — to predvsem za debele vrste premoga — kose in kocke s strani kupcev v široki potrošnji za ogrev.

Podobno situacijo je pričakovati tudi v letošnji jeseni. S pogodbami imamo za IV. trimesečje t.l. razporejene vse po planu predvidene količine kosa in kock, dočim je mesečno ca. 1.000 ton orehovca neprodanega, vendar v tem času ni bojazni, da bi ga ne mogli plasirati. Že sedaj v septembru je namreč interes individualnih kupcev za nakup predvsem debelih vrst premoga pa tudi oreha direktno v naši maloprodaji, precej porasel. Tudi trgovska podjetja s kurivom v Sloveniji, s katerimi poslujemo, urgirajo dobave, ker zaradi izredno po-

večanega povpraševanja ne morejo sproti oskrbovati svojih kupcev s premogom. Manjka joče količine kosa in kock morajo celo uvažati iz rudnikov v BiH.

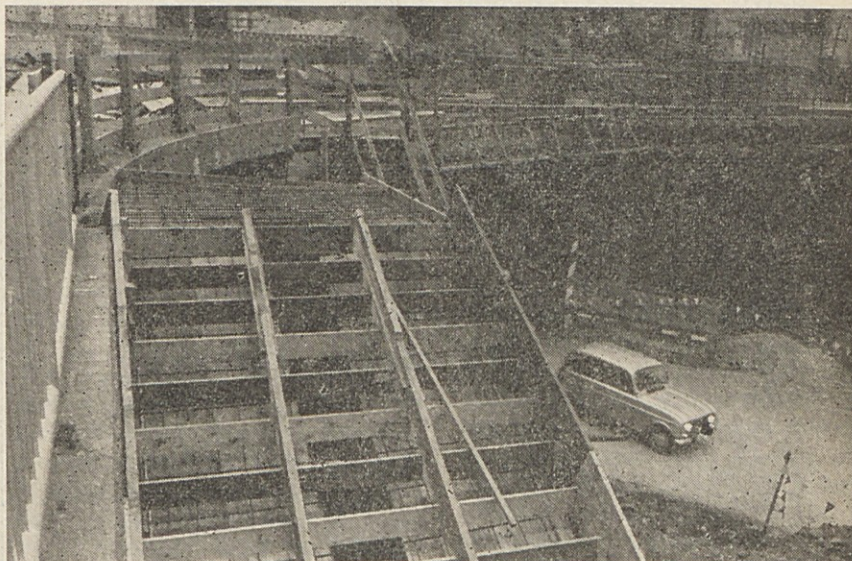
Le manjše število kupcev s področja industrije še uporablja premog v svoji proizvodnji ali za ogrevanje tovarniških prostorov; večina se je namreč že preusmerila na tekoča goriva ali plin. Industrijskim podjetjem dobavljamo večinoma vrste oreh, grah in zdrob. Ker večina od njih preko poletja ne želi imeti večjih zalog premoga, že tudi ona izražajo želje za večje dobave v jesenskih mesecih.

Toplarno Ljubljana redno oskrbujemo s potrebnimi količinami premoga zdrob-prah. Presežke orehovca in posebno prahu že od pomladi dobavljamo Termoelektrarni Šoštanj. Presežki prahu so nastali predvsem zaradi planirane manjše potrošnje v TE Trbovlje, ki je 3 mesece t.j. od 15. julija do 15.

oktobra s proizvodno enoto II v generalnem remontu. Zaradi njenih napolnjenih deponijskih prostorov pa bo potrebno verjetno še dalj časa odpremljati prah v TE Soštanj, kjer prav v

tem mesecu potekajo poizkusi kurjenja rjavih prmogov (ZPT, Senovo, Laško) v mešanici z velenjskim lignitom.

Stane Kruljc

Bodoči dostop do železniške postaje v Trbovljah in na separacijo v Trbovljah ter Termoelektrarne se bo v bodoče zelo spremenil. V gradnji je namreč cestno križišče — deteljica.

(Foto A. Bregant)

Dejali so...

JOSIP BROZ TITO, predsednik SFRJ in CK ZKJ

Na koncu želim posebej poudariti neizogibnost in pomen samoupravnega dogovarjanja in sporazumevanja. Sporazumevanje je pri nas obrodilo že velike rezultate. Spomnimo se, koliko je bilo prej sporov, ki so ponekod prehajali celo v mednacionalne prepire. Zdaj je to bistveno drugače, čeprav še zmeraj ne gre vse čisto gladko. Želel bi, da bi sporazumevanje hitreje potekalo, kajti če se bo preveč zavlačevalo, škodi to vsem. Pri tem je vsekakor treba imeti pred očmi celotnost interesov naše države, ne pa samo svojih parcialnih, ozkih interesov.

Ne smemo dovoliti, da bi nekatere družbenopolitične skupnosti ali delovne organizacije kršile sprejete sporazume in prevzete obveznosti, zlasti glede osebnih dohodkov, dviganja cen investicij in gradnje novih objektov, zadolževanja v tujini in podobno. Ravno tako moramo preprečiti monopolistično ravnanje posameznih dejavni-

Aktivnost samoupravnih organov

Delavski svet do industrijske montažne delavnice

Delavski svet DO Industrijske montažne delavnice, je imel 6. sejo, 18. 8. 1978, v klubskih prostorih TOZD SIMD. Na tej seji je DS obravnaval in sklepal o naslednjih zadevah:

— seznanjen je bil s finančnim rezultatom poslovanja TOZD in DO v I. polletju 1978 v primerjavi z načrtom za to razdobje. Celotni prihodek je bil dosežen v višini 49 %, ostanek dohod. pa v višini 136,6 %, od predvidenega. Iz ostanka

kov. Če kakšno podjetje v svoji republiki izkorišča monopolistični položaj, to škodi podjetjem v drugih republikah. Tega ne smemo trpeti. Tudi takšne pojave je treba odstranjevati s samoupravnim dogovarjanjem, na dohodkovnih temeljih.

Problem pravilne delitve dohodka je slej ko prej eno ključnih vprašanj našega razvoja in naših celotnih odnosov. Temu vprašanju bomo morali v prihodnje posvetiti še več pozornosti. Če ne, si lahko nakopljemo zelo negativne posledice ne le na gospodarskem, temveč tudi na političnem področju.

Mislím, da bomo negativne pojave v sedanji fazi našega razvoja dosti lažje opravljali, če bomo preprečili neodgovorno ravnanje, če bomo čedalje strožji, kar zadeva delovno disciplino in dosledno uresničevanje dogovorjenih stališč in sprejetih obveznosti.

FRANCE POPIT, predsednik CK ZKS

Eno izmed vprašanj, na katera bi radi v tem trenutku opozorili je, da se še vedno zelo pogosto sprejemajo materialne odločitve, ki so povezane z razvojem (investicije) in z drugimi oblikami porabe, — ne da bi zagotovili kritje v sredstvih iz lastnega dohodka ali iz združenih sredstev, ki so dejansko prigospodarjena, — ne da bi uredili medsebojne odnose, ki so s tem povezani (pravice, dolžnosti in odgovornosti) na dohodkovnih osnovah v skladu z določili, ki smo jih zapisali v zakonu o združenem delu, v zakonu o družbenem planiranju in v drugih sistemskih zakonih.

Tako se dogaja:

— da se poraba vseh vrst giblje v obsegu, ki presega razpoložljivi dohodek (kar poraja vedno znova inflacijo, pritisk na dviganje cen, otežuje borbo za večjo produktivnost in ekonomičnejše gospodarjenje, povzroča ekonomski nemir in nesigurnost in spodbuja povezovanje, ki temelji na trajnejšem poslovnem sodelovanju in prevzemanju skupnega rizika itd.);

— da se pomemben del odnosov v družbeni reprodukciji ureja na star način, to je pod pritiskom podjetniško lastninskih, lokalističnih in drugih v osnovi lastninskih interesov, in ob močnem administrativnem vpletanju v odnose v družbeni reprodukciji (to ovira procese povezovanja in združevanja organizacij, da bi skupne in družbene probleme razvoja in gospodarjenja razreševale skupaj, po samoupravnih poti, na temelju skupnega planiranja, skupnega dohodka in skupnega rizika, skupno, sporazumno razreševale vprašanja, ki so s tem povezana, to zadržuje dejansko premagovanje neustreznih odnosov pri gospodarjenju z denarjem v bankah, neustreznih odnosov med proizvodnimi in trgovskimi organizacijami itd.).

Dr. ANTON VRATUŠA, predsednik izvršnega sveta skupščine SRS

Kar zadeva energetiko, je mogoče reči, da nam je zadnja leta v Sloveniji na osnovi samoupravnega sporazumevanja uspelo, da smo skupno porabo precej približali dinamiki gospodarskega razvoja, čeprav še vedno obstajajo resni problemi. Določene rezultate smo dosegli tudi pri združevanju sredstev proizvodnih in prometnih organizacij združenega dela. Nadalje uresničevanje teh ci-

dohodka so pokrili še stroške za prehrano med delom, stroške ki izvirajo iz samoupravnih sporazumov, prispevek za razvoj nerazvitih, rezervni sklad, tako da je ostalo čistega ostanka 928.039,25 din. Pri ostanku dohodka sta udeleženi TOZD SIMD in EIMD, medtem ko TOZD KET izkazuje izgubo;

— sklenil je, da je treba o nadurnem delu voditi strogo kontrolo, delo v skupnih službah pa bo v bodoče odobral direktor DO IMD;

— posebej je obravnaval problematiko zaloga materiala. Te je za milijardo starih dinarjev. Zavoljo tega je sklenil, da je treba nekurantni material čimprej odpeljati, najkasneje pa do 30. septembra;

— obravnaval je vprašanje režijskih stroškov za prevoz, nakladanje in razkladanje materiala za druge TOZD. S tem v zvezi je sklenil, da naj prihaja v skladišče TOZD SIMD le toliko materiala, kolikor ga potrebuje ta TOZD za svoje potrebe;

— načeloma se je strinjal s tem, da se IMD včlani v poslovno skupnost RUDIS s tem, da je treba postopek izvesti v skladu z določili zakona o združenem delu;

— na podlagi predhodnega razpisa s strani DS DO IMD, posebna razpisna komisija predlagala, delavski svet pa ga je imenoval Vilija Brodarja, inž. str., za individualnega poslovnega organa — direktorja DO IMD, za dobo naslednjih štirih let.

Delavski svet SOZD REKZ

3. zasedanje delavskega sveta SOZD REKZ je bilo 21. avgusta 1978. Na zasedanju so razpravljali in sklepali o naslednjem:

— strokovne službe DS ASO so dobile nalogo, da morajo takoj proučiti in ugotoviti realnost pripomb DO TET k samoupravnima sporazumoma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev DS in DO za opravljanje del skupnega pomena DS ASO in DS TSO SOZD REKZ;

ljev pa bo predvsem odvisno od hitrejšega uresničevanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na vseh področjih.

Letos smo v republiki prvič po 15 letih ustvarili precejšnje rezerve pri proizvodnji električne energije in zagotovili stabilno preskrbo, poleg drugega tudi s skupnimi naložbami v drugih republikah. Največji podvig na tem področju je vsekakor gradnja prve jedrske elektrarne v Jugoslaviji. Jedrska elektrarna Krško je skupna gospodarska akcija dveh sosednjih republik. S to se v celoti uresničujejo ustavna načela o skupnem vlaganju ne glede na meje med republikami. Ker je to zelo pozitivno, bomo tako nadaljevali in prešli tudi na skupne naložbe pri proizvodnji premoga v drugih republikah.

— sklenil je, oziroma sprejel na znanje, da bo gradivo za zasedanje DS SOZD REKZ posredovano vsaki TOZD v osmih izvodih. Ti so namenjeni delegatom, poslovnim organom in družbenopolitičnim organizacijam za predhodno obravnavo in sprejemanje stališč;

— sprejel je pojasnilo elektrostrojne službe ZPT glede pridobivanja atestov za razno opremo;

— sprejel je priporočilo za delavske svete v Hrastniku, da

naj ponovno razpravljajo o terjatvi društva prijateljev mladine Hrastnik iz leta 1975, v znesku 170.000,00 din (op. ur.: ti delavski sveti so medtem že sprejeli spremenjevalni sklep po katerem odstopajo od svojega prvotnega sklepa, da je treba plačati ta znesek iz sklada skupne porabe);

— odobril je, da gredo stroški za organizacijo in izvedbo letošnje proslave dneva rudarjev v znesku 232.387,30 din v breme sklada skupne porabe;

— sprejel je poročilo o doseženem poslovnem rezultatu TOZD in DS REKZ v I. polletju t.l. Hkrati s tem, je v celoti osvojil ukrepe, ki jih je predlagal izvršni odbor SOZD REKZ. Ti ukrepi se nanašajo na vložitev naporov za doseganje čimvečjega obsega proizvodnje, gibanje materialnih stroškov, zadržitev ravni osebnih dohodkov, kjer delitev ni v skladu z višino doseženega čistega dohodka in da naj bo delež skupnega dohodka v prometu z električno energijo, ki pripada elektrarni in premogovništvu za energetske del proizvodnje, realiziran najmanj v mejah planiranih osnov za udeležbo na skupnem prihodku;

— potrdil je poročilo o doseženih poslovnih rezultatih skupnih služb REKZ v I. polletju 1978;

— sprejel je rebalans gospodarskofinančnega načrta za leto 1978, s poprejšnjim soglasjem delavskih svetov DO, TOZD in DS. Ob tej priliki je sklenil, da mora vsaka TOZD in DS sprejeti akcijski program, katerega izvedba bo omogočila doseči proizvodne, finančne in organizacijske ter poslovne rezultate za letošnje leto;

— na temelju predhodnega javnega razpisa, je delavski svet na predlog razpisne komisije soglasno imenoval Srečka Klenovska, dipl. inž. rud., individualnega poslovnega organa — generalnega direktorja SOZD REKZ, za naslednjo 4-letno mandatno obdobje;

— imenoval je posebno komisijo za primopredajo poslovnega generalnega direktorja DO REKZ na nove direktorje DO ZPT, DO TET, DO RGD in DO IMD. Predsednik komisije je Drago Hribar, dipl. prav.;

— v odbor za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito na ravni SOZD REKZ je imenoval devet članov. Vodi ga generalni direktor SOZD REKZ po svoji službeni dolžnosti;

— odobril je za potrebe SOZD REKZ za letošnje leto 100.000,00 din za kritje stro-

Z investicijami v zadnjih dveh letih je Opekarna TOZD GRAMAT povsem spremenila tudi svoje zunanje oblike. Na fotografiji vidimo južni portal krožne peči. (Foto A. Bregant)

škov reklame in propagande in enak znesek za stroške reprezentance;

— po ustrezni obrazložitvi je odobril izplačilo akontacij na OD za nove delovne naloge in opravila na ravni SOZD z veljavnostjo od 1. 7. 1978 dalje. Akontacije bodo veljale do končnega rezultata ponovljenega referenduma o sprejetju dopolnitev in sprememb pravilnika o osnovah in merilih delitve sredstev za OD, drugih OD, osebnih prejemkov in sklada skupne porabe.

Izvršilni odbor DO ZPT

5. seja izvršilnega odbora DO Zasavski premogovniki, je bila 30. avgusta t.l. Na njej so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

— odbor je sklenil, da je treba vso skrb posvetiti odpravljanju okvar in pomanjklivosti, ki vplivajo na potek proizvodnje premoga. Vse ostale dejavnosti ZPT se morajo angažirati pri ustvarjanju dohodka, da ba tako čimbolj razbremenili stroške, ki odpadejo na premog;

— sprejel je operativni proizvodni načrt za september, po katerem je predvidena proizvodnja v višini 114.500 ton premoga;

— da bi v septembru zanesljivo dosegli proizvodni načrt, so dobile TOZD RESD, v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju nalogo, da se morajo v celoti angažirati pri vzdržbi in remontih, da bi jamska mehanizacija delovala brez okvar. S tem v zvezi je sprejel še nekaj dodatnih sklepov;

— na znanje je sprejel informacijo, da so TOZD in DS izdelale akcijske programe, katere bo obravnaval in jih sprejel DS DO ZPT na svoji naslednji seji;

— sprejel je nekaj sklepov, ki se nanašajo na obračun osebnih dohodkov za avgust, posredovanje podatkov o doseganju in delitvi celotnega prihodka in dohodka za julij in za

prvih sedem mesecev t.l. vsem TOZD in DS DO ZPT. Finančni sektor se bo angažiral, da bi vse TOZD DO ZPT prešle z obračunom OD na AOP, istočasno pa bo ta sektor proučil možnost izdelave obračuna OD na avtomatski obdelavi v razumljivejši obliki in na točen prikaz prispevkov, ki jih plačujemo od osebnih dohodkov;

— sklenil je organizirati javno razpravo o osnutku samoupravnega sporazuma o pridobivanju prihodka iz svobode menjave dela pri prometu proizvodov in storitev na relaciji TOZD — rudarske elektrostrojne dejavnosti; v ta namen je imenoval posebno strokovno komisijo za usklajevalni postopek;

— seznanjen je bil s stališči tehniškega kolegija glede udeležbe na mednarodni razstavi Rudarstvo 78, dne 13. septembra v Beogradu;

— odobril je udeležbo enega vodilnega delavca na strokovni ekskurziji v ZDA za dobo 14 dni v oktobru t.l.;

— vse TOZD so dolžne obvestiti DS SS ZPT o vseh samoupravnih sporazumih, ki jih sprejmejo s strani zunanjih institucij, zaradi določitve enotnih stališč in priprave tolmačenj;

— na znanje je sprejel obvestilo, da TOZD Premogovnik Trbovlje ustanavlja blagajno vzajemne pomoči zaposlenim;

— v zvezi z deli za izgradnjo novega mostu, ki bo povezal glavno cesto, s cesto proti separaciji v Trbovljah, so nastale težave pri dobavah deputatnega in drugega premoga. Poslovodni organ je dobil nalogo, da je treba zadevo razčistiti;

— to sejo je nadaljeval IO 2. 9., na njej pa je obravnaval obračun OD za avgust t.l. S tem v zvezi je sprejel ustrezne sklepe, ki so se nanašali na izplačilo OD za avgust.

Delavski svet DO Rudarsko gradbena dejavnost

3. seja delavskega sveta DO RGD je bila 16. 8. t.l. Na njej

so razpravljali in sklepali o naslednjem:

— seznanjen je bil z dogovorom RUDIS, ki se nanaša na poslovne odnose RUDIS — DO RGD. Delavski svet se z odgovorom RUDIS ni strinjal in je zavoljo tega sklenil, da se je treba v bodoče izogibati podobnih nesporazumov, ker je uspešno poslovno sodelovanje možno le s korektnimi odnosi obeh partnerjev;

— seznanjen je bil z rezultati finančnega poslovanja DO RGD, posebej pa še TOZD GRAMAT in TOZD Avtoprevoz »Zasavje«. Vsi so poslovali v I. polletju pozitivno in izkazali ostaneč čistega dohodka;

— potrdil je rebalans gospodarsko-finančnega načrta za leto 1978 za SOZD REKZ;

— strinjal se je s tem, da se v bodoče za prevožen km z lastnim osebnim avtom, od 1. 8. 1978 dalje zaračunava odškodnina v višini po 2,20 za prevoženi km;

— sklenil je, da je treba razpisati nekatera dela in naloge v DO RGD;

— ustrezne sklepe je sprejel tudi v zvezi z izdelavo analitične ocene vseh nalog in opravil v REKZ, ki jih je treba izdelati do konca decembra t.l., s posebnim ozirom na vrednotenje teh nalog in opravil v DO RGD;

— v DO RGD se uvede vnovič dežurstvo v prejšnji obliki, s tem da se število delavcev, ki izvajajo dežurno službo poveča;

— potrdil je nove cene za prevozne storitve, ki jih opravljata TOZD Avtoprevoz »Zasavje« in TOZD ESMD z veljavnostjo od 1. 9. 1978 dalje;

— potrdil je nove cene za prevoz opeke z veljavnostjo od 15. 8. 1978 dalje;

— imenoval je delavsko kontrolo DO RGD;

— sklenil je, da se je treba pri obračunavanju opravljenih investicijskih del v celoti držati pogodbenih določil;

— delavski svet je sprejel na znanje informacijo o možnostih prevzema novih del v letošnjem in prihodnjem letu, ki

bi jih izvajala DO RGD in to plinovod v Ljubljani, predor Karavanke, izgradnja dveh jaskov ter odkopa in drobilnice v Gvineji.

Začenja se šolsko leto v RŠC

Po vsej verjetnosti je šolsko leto 1978/79 zadnje v katerem bo izobraževanje mladih potekalo še po starem zakonu, kajti s preobrazbo srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje in s tem v zvezi s sprejetjem novega zakona v letu 1979 se predvideva, da bo v šolskem letu 1979/80 izobraževanje potekalo po novem zakonu. Ob tem nastopa vprašanje, kako bo s prilivom in odločitvijo mladih za izučevanje poklica rudar, saj opažamo, da zanimanje za ta poklic med mladimi upada. To opažamo pri vpisu, s katerim ne moremo biti zadovoljni, saj se je na razpisna prosta učna mesta za poklic rudarja za šolsko leto 1978/79 (od skupno 100), prijavilo le 79, od tega je bilo zdravniško sposobnih 56 učencev. Na razpis 40 prostih učnih mest za poklic električarja pa se je skupno vpisalo v 1. letnik 19 učencev; od tega 5 učencev za poklic kovinar, 14 učencev pa za poklic električar. V šolskem letu 1978/79 je v TOZD RŠC naslednje številčno stanje učencev:

1. letnik, rudarji — 56 učencev, kovinar + električar — 19 učencev;
2. letnik, rudarji — 48 učencev, kovinar + električar — 17 učencev;
3. letnik, rudarji — 51 učencev, kovinar + električar — 15 učencev;
3. letnik, avtomehanik — 2 učenca;
3. letnik, vrtnar — 1 učenec.

Skupno je v staležu TOZD RŠC 209 učencev.

Število oddelkov za rudarje se je zmanjšalo za enega, tako da jih imamo šest (vsak letnik po dva oddelka). V letošnjem

Martin Frigl z vajencema v elektrodelavnici TOZD Premogovnik Trbovlje. (Foto A. Bregant)

letu predvidevamo v II. polletju spremembo izvajanja praktičnega pouka učencev rudarske stroke, to pa predvsem iz razloga, ker se stalno pojavljajo vprašanja o nezadostnem praktičnem znanju absolventov rudarske stroke. S tem v zvezi bo treba doseči skupen dogovor z proizvodnimi TOZD, da bi izvajanje praktičnega pouka za učence 3. letnika potekalo v teh TOZD. Ravno tako predvidevamo spremembo pri izvajanju praktičnega pouka za učence I. letnika. Za učence ostalih strok pa bo praktični pouk potekal po programu v šolskih delavnicah.

Poleg že ustaljenih oblik dela izvenšolske aktivnosti želi-

mo v tem šolskem letu popestriti tudi samoupravo učencev, tako v šoli pri vključevanju v delo razrednih in šolske skupnosti, kakor tudi v domu v delo domske skupnosti in osnovne organizacije ZSMS, tako da se bo pri delu njihovih organov pokazal večji interes in samoiniciativnost. Glede na preobrazbo srednjega šolstva bomo morali navezati še tesnejše stike z ostalimi strokovnimi šolami; istočasno pa bo potrebno poglobljati odnose z delovnimi organizacijami v smeri iskanja novih rešitev in usmeritev izobraževanja za potrebe temeljnih in delovnih organizacij.

Jože Omahne

Kadrovska problematika v proizvodnji premoga

Delavci REK Zasavje smo s sprejetjem srednjeročnega programa za obdobje 1976—80, opredelili nadaljnje smernice v politiki zaposlovanja in razreševanja kadrovske socialne problematike. V spodnji tabeli

lahko zasledujemo planirano število delavcev, ki bi bili potrebni za izvajanje planskih nalog v tem srednjeročnem obdobju in potek dejanskega zaposlovanja.

Zaposlovanje 1976—1980

	1976		1977		1978		1979	1980	indeks
TOZD	plan	stan.	plan.	stan.	plan	stan.	plan	plan	plana
RPH	952	857	946	936	951	917	942	935	98,2
RPT	699	700	688	753	680	720	672	672	96,1
RPZ	1088	943	1121	1026	1119	957	1048	928	85,3
Sep. T.	412	381	412	379	402	343	390	390	94,7
RŠC	81	88	84	87	84	77	86	90	111,1
Skup.	3232	2969	3251	3181	3236	3014	3138	3015	97,1
REKZ									
skup.	5081	4999	5124	4886	5133	4779	5052	4944	97,2

Za odstopanje dejanske zaposlenosti od planirane, je več vzrokov. Med pomembnejšimi so tile:

— zaradi sprememb montan-geoloških pogojev so se spreminjali tudi letni načrti proizvodnje, kar je indirektno vplivalo na zaposlovanje novih delavcev.

— z novo samoupravno organiziranostjo je bilo izvedenih več organizacijskih sprememb (pripojitev ali samoupravna osamosvojitve večjih organizacijskih delovnih enot ali skupin delavcev);

— porast upokojevanja delavcev, ki so večino svojega življenja prebili na delu v rudnikih;

— povečana fluktuacija, ki ima svoje osnove v zaposlovanju novih delavcev z nestalnimi delovnimi navadami;

— zanemarjanje urejevanja družbenega standarda za že zaposlene in novospregate delavce;

— usihanje delovnih rezerv iz bližnje okolice in iz Slovenije in omejen sprejem delavcev iz drugih republik;

— upadanje zanimanja za rudarski poklic zaradi lažjega in bolj plačanega dela v drugih dejavnostih itd.

Podatek, da se zaposlenost v jamah zmanjšuje, stalež zaposlenih na zunanjih neproizvodnih delih pa rahlo zvišuje, kaže na že podane ugotovitve, povezane s težavami zaposlovanja jamskih delavcev ter vzporedno nakazuje problematiko povezano z reorganizacijskimi spremembami našega kolektiva. Prenašanje direktnega sa-

moupravljanja na ožje skupine delavcev (povečanje števila TOZD in DS) pogojuje tudi boljšo informiranost in ločeno izvajanje del v administraciji, ki so jih do sedaj opravljali skupno.

Pri zaposlovanju novih delavcev se ne kažejo le težave v iskanju in fluktuiranju delavcev na neposredni proizvodnji, pač pa tudi pri pridobivanju strokovnih delavcev z VIS in VIŠ izobrazbo, ki so nujno potrebni za pravilno vodenje in usmerjanje poslovanja delovne organizacije.

Tudi tu je osnovni vzrok v neurejenih dohodkovnih odnosih, kakor tudi v utesnjenosti našega kolektiva pri nujenju bonitet na področju družbene-

ga standarda. Vedeti moramo, da gre tu predvsem za kader, ki je vezan precej časa na strokovno izobraževanje in stalno izpopolnjevanje in ga je potrebno dolgoročno planirati. Z aktivnejšim in bolj usmerjenim izobraževanjem ter štipendiranjem si poskušamo kader vzgajati sami, vendar tudi tu opažamo nezanimanje za rudarstvo (razpisane štipendije za študij na rudarskem odseku FNT ne podelimo v celoti, ker ni dovolj interesentov). Deficit ugotavljamo predvsem pri iskanju kadrov z VIS in VIŠ izobrazbo rudarske, ekonomske in pravne usmeritve.

Trenutno štipendiramo na visokih šolah 26, na višjih 8, na srednjih pa 55 štipendistov. Vzporedno je evidentiranih 6 izrednih slušateljev na visokih šolah, 13 jih je vpisanih na višjih šolah, 26 pa jih študira na večernih srednjih šolah.

Pri pregledu staleža zaposlenih na dan 30. 6. 1978 za celoten REK Zasavje lahko ugotovljamo, da izobrazbena struktura zaposlenih ni najboljša in da zahteva dodatna vlaganja v izpopolnjevanje oz. nadaljnje izobraževanje ob delu. Izjema je le TET kjer je izobrazbena struktura ugodnejša.

Jože Novak z ročno motorno žago prirezuje jamski les, ki ga pripravlja za vse TOZD proizvodnje premoga — TOZD Predelava jamskega lesa Trbovlje. (Foto A. Bregant)

TOZD	nepopol. 8 l.	popol. 8 l.	POKŠ	VK tehn. š.	S	VIS	VIS	Skupaj
RT	389	92	191	27	19	3	4	728
RH	546	130	175	43	23	3	4	924
RZ	542	130	230	36	22	1	4	965
Sep. Trb	199	47	71	21	10	1	1	350
RGD	314	248	107	38	28	2	7	744
ESD	27	23	88	12	10	2	—	162
Gram.	39	9	11	2	3	1	—	65
Avtoprev.	29	11	38	—	2	—	—	80
RŠC	20	10	30	5	15	1	—	81
DS SS	25	45	28	6	48	11	20	183
TET	44	163	179	56	39	10	6	497
Skupaj:	2174	908	1148	249	219	35	46	4779

Rudarstvo v zadnjem času pestijo ne le težave okrog pridobivanja novih delavcev, pač pa je opazen nenormalen porast odsotnosti z dela in fluktuiranje delovnih moči.

Fluktuacija delavcev v zadnjih petih letih:

leto	prihod	odhod	razlika
1973	622	590	+ 32
1974	504	474	+ 30
1975	579	540	+ 39
1976	438	533	— 95
1977	571	641	— 70
do 30. 6. 1978	269	362	— 93

Delavci, ki se na novo zaposlujejo, prihajajo večinoma iz drugih republik z neustaljenimi delovnimi navadami in s specifičnostjo okolja, kjer so živeli.

Vzroki odhoda delavcev so precej različni. V naslednji tabeli so prikazani številčni pokazatelji z navedenimi vzroki zaradi katerih je do 30. 6. 1978 prenehalo delo skupaj 362 delavcem.

ODHOD DELAVCEV PO VZROKIH DO 30. 6. 1978 ZA REKZ

Vzrok prenehanja	RT	RH	RZ	Separ.	RGD	ESD	Avopr.	Gramat	RŠC	DS SS	TET	Skupaj
Pismeni sporazum	4	16	8	6	22	6	1	2	—	5	—	70
samovoljna prekinitev	8	25	31	4	14	2	—	—	1	—	1	86
izključitev	3	7	1	—	1	—	—	1	—	—	1	14
upokožitev star.	26	15	19	5	12	3	—	1	1	3	5	90
upokožitev inval.	1	3	2	2	2	1	—	—	—	—	—	11
v JLA	18	15	15	2	4	2	—	—	3	1	—	60
umrli	3	—	3	1	4	1	—	—	—	—	—	12
v zapor	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	5
za določ. čas pren. v posk.	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
dobi s strani delavca	—	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	7
prekvalifikac.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
red. odpoved	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Skup. odhod:	66	87	86	20	61	15	1	5	5	9	7	362
Skupaj prihod:	39	76	31	11	82	8	2	7	1	9	3	269

(nadaljevanje sledi)

Anton Hančič

Skupščina republiškega sindikata energetike in premogovništva

Dne 2. oktobra t.l. bo ob 10. uri v dvorani skupščine občine Trbovlje, skupščina republiškega odbora sindikata energetike in premogovništva pri Zvezi sindikatov Slovenije. Na skupščini bodo obravnavali delo, ki so ga opravili v zadnjem štiri-letnem obdobju. Obravnavali pa bodo tudi kongresne dokumente, ki jih je pripravila Zveza sindikatov Slovenije in Zveza sindikatov Jugoslavije za bližnje kongrese, močan poudarek pa bo dan tudi obravnavi delovnih usmeritev za nadaljnja štiri leta. Na koncu bodo izvolili odbor novega republiškega sindikata energetike in izvolili delegate, ki bodo zastopali ta sindikat v zveznem odboru.

Skupščine se bodo udeležili vsi dosedanj člani republiškega odbora sindikata energetike in premogovništva, teh je 40, nadalje bodoči oziroma novi člani odbora, teh bo okrog 30, zastopani pa bodo tudi občinski sindikalni sveti iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja ter medobčinski sindikalni svet, predstavniki občinskih koferec in medobčinske konference SZDL iz revirjev, prav tako tudi zveze mladine in zveze komunistov. Na skupščini pa bodo sodelovali tudi predstavniki REK Zasavja in drugih delovnih organizacij s področja energetike in premogovništva, zastopani pa bodo tudi predstavniki Republiškega izvršnega sveta, Gospodarske zbornice Slovenije, Samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva, predstavnik zveznega odbora sindikata energetike in premogovništva ter Janez Barborič, podpredsednik Zveznega sveta sindikatov Jugoslavije.

PREGLED POSLOVNIH ORGANOV V REK ZASAVJE

Zap. št.	Naziv organizacije	Kratica	Individ. posl. or.	Priimek in ime	Dat. imenovanja na seji DS	Sedež, kraj, ulica	Št. zaposl. 20. 9. 78
A) SESTAVLJENA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA							
	SOZD						
Rudarsko elektroenergetski kombinat Zasavje							
	REKZ		generalni direktor	Klenovšek Srečko, dipl. inž.	21. 8. 78	Trbovlje, Trg revolucije 12	4801
a) DELOVNE SKUPNOSTI							
	DS						
1	DS administrativno strokovnih opravil	ASO	v. d. vodja	Lapornik Janko, dipl. ek.	25. 4. 78	Trbovlje, Trg revolucije 12	39
2	DS tehnično strokovnih opravil	TSO	vodja	Zupan Ivan, dipl. inž.	1. 9. 78	Trbovlje, Trg revolucije 14	41
B) DELOVNE ORGANIZACIJE							
	DO						
Zasavski premogovniki							
	ZPT		direktor	Berger Ivan, d. i.	6. 6. 78	Trbovlje, Trg revolucije 12	3133
a) Temeljne organizacije združenega dela							
	TOZD						
1	Premogovnik Hrastnik	PH	vodja	Selan Franc, d. i.	31. 5. 78	Hrastnik, C. 3. julija 7	411
2	Premogovnik Ojstro	PO	vodja	Vidmar Jože, d. i.	26. 5. 78	Hrastnik, C. 3. julija 7	236
3	Rudar. elektrostrojna dejavnost Hrastnik	RESDH	vodja	Laznik Adolf, or. t.	26. 5. 78	Hrastnik, C. 3. julija 7	156
4	Premogovnik Trbovlje	PT	vodja	Ščukanec Ernest, dipl. inž.	12. 6. 78	Trbovlje, Nasipi 45	487
5	Rudar. elektrostrojna dejav. Trbovlje	RESDT	vodja	Čop Jože, inž. el.	1. 7. 78	Trbovlje, Nasipi 45	102
6	Predelava jamskega lesa	PJL	vodja	Fink Vekoslav	19. 6. 78	Trbovlje, Nasipi 47	25
7	Premogovnik Kotredež	PKO	vodja	Grahek Leopold, d. i.	5. 6. 78	Zagorje, Podvine 1	326
8	Premogovnik Kisovec	PKi	vodja	Galuf Danijel, d. i.	6. 9. 78	Zagorje, Loke 22	266
9	Separacija premoga Zagorje	SPZ	vodja	Kos Stane	2. 6. 78	Zagorje, Kopališka 14	82
10	Rudar. elektrostrojna dejavnost Zagorje	RESDZ	vodja	Tomažič Janez, dipl. inž.	5. 6. 78	Zagorje, Podvine 32	128
11	Separacija premoga Trbovlje	SPT	vodja	Kondič Slavko, d. i.	25. 5. 78	Trbovlje, Trg revolucije 4	312
12	Rudarski šolski center Zagorje	RŠC	vodja	Omahne Jože	27. 6. 77	Zagorje, Cesta zmage 5	77

Zap. št.	Naziv organizacije	Kratika	Individ. posl. or.	Priimek in ime	Dat. imenovanja na seji DS	Sedež, kraj, ulica	Št. zaposl. 20. 9. 78
b) DELOVNE SKUPNOSTI							
1	DS Pomožna dejavnost Hrastnik	PDH	vodja	Ostojčič Dušan, i. o.	19. 9. 78	Hrastnik, Cesta 3. julija 7	89
2	DS Pomožna dejavnost Trbovlje	PDT	vodja	Tabor Karlo	20. 9. 78	Trbovlje, Nasipi 45	75
3	DS Pomožna dejavnost Zagorje	PDZ	vodja	v. d. Renko Leopold	6. 7. 78	Zagorje, Grajska 2	
4	DS skupne službe	DSSS	vodja	Hribar Drago, d. p.	19. 9. 78	Trbovlje, Trg revolucije 12	187
Termoelektrarna Trbovlje							
		TET	direktor	v. d. Kočar Anton, d. t.	15. 5. 78	Trbovlje, Ob železnici 13	497
a) TEMELJ. ORGANIZ. ZDRUŽENEGA DELA							
1	Proizvodna enota 1	PE 1	vodja	Jamšek Leopold	8. 6. 78	Trbovlje, Ob železnici 13	83
2	Proizvodna enota 2	PE 2	vodja	Perger Janez, in. st.	8. 6. 78	Trbovlje, Ob železnici 13	105
3	Transport goriva	TG	vodja	Pirc Marjan, inž. kem.	9. 6. 78	Trbovlje, Ob železnici 13	73
4	Vzdrževanje naprav	VN	vodja	Kus Hinko, dipl. inž.	9. 6. 78	Trbovlje, Ob železnici 13	125
b) DELOVNA SKUPNOST							
1	DS skupne službe	DSSS	vodja			Trbovlje, Ob železnici 13	111
Rudarsko gradbena dejavnost							
		RGD	direktor	Dolanc Boris, dipl. inž.	1. 6. 78	Trbovlje, Trg revolucije 4 b	920
a) TEMELJ. ORGANIZ. ZDRUŽENEGA DELA							
1	Rudarske investicijske gradnje	RIG	vodja	Kink Aljoša, dipl. inž.	1. 6. 78	Trbovlje, Trg revolucije 4 b	656
2	Elektrostrojne mehanične delavnice	ESMD	vodja	Juvan Jože, dipl. teh.	1. 6. 78	Trbovlje, Nasipi b. š.	81
3	Proizvodnja gradb. materiala GRAMAT	GRAMAT	vodja	Slanšek Ivan, inž. or.	11. 12. 74	Trbovlje, Opekarna 82	66
4	Avtoprevoz »Zasavje«	AZ	vodja	Kišek Alojz, dipl. teh.	25. 7. 78	Trbovlje, Vodenska c. 50	79
b) DELOVNA SKUPNOST							
1	DS skupne službe	DSSS	vodja			Trbovlje, Trg revolucije 4 b	38
Industrijske montažne delavnice							
		IMD	direktor	Brodar Vili, inž. str.	18. 8. 78	Trbovlje, Ribnik 16	171
a) TEMELJ. ORGANIZ. ZDRUŽENEGA DELA							
1	Strojne industrijske montažne delavnice	TOZD	vodja	Polak Adolf, dipl. teh.	21. 6. 78	Trbovlje, Ribnik 16	80
2	Elektro industrijske montaž. delavnice	EIMD	vodja	Medvešek Rajko, dip. t.	13. 6. 78	Trbovlje, Nasipi 45 a	49
3	Komunalna energetika	KET	vodja	v. d. Kralj Anton	21. 6. 78	Trbovlje, Opekarna 4 a	9
b) DELOVNA SKUPNOST							
1	DS skupne službe	DSSS	vodja			Trbovlje, Ribnik 16	33

Pred kongresom sindikatov

V drugi polovici oktobra bo v Mariboru kongres zveze sindikatov Slovenije, v novembru pa kongres zveze sindikatov Jugoslavije. Osnovne organizacije sindikata v vseh TOZD in delovnih skupnostih našega kombinata so na svojih sejah ter na sejah delovnih skupin razpravljale o kongresnem gradivu, in o gradivu, ki je bilo pripravljeno za obravnavo problematike samoupravnih odnosov v REK Zasavje. Osnovne organizacije sindikata so prejele v ta namen ustrezno gradivo.

Člane kolektiva kombinata želim še posebej opozoriti na nekatera poglavja iz kongresnega gradiva, ki je bil pripravljen za IX. kongres zveze sindikatov Slovenije in se nanaša na krepitev položaja in vloge delavcev pri odločanju, izobraževanju delavcev, politiko zaposlovanja in zdravstvo.

KREPITEV POLOŽAJA IN VLOGE DELAVCEV PRI ODLOČANJU

Sindikati bomo vztrajali in s političnimi stališči zagotavljali, da bodo delavci z osebnim izrekanjem odločali o vseh svojih neodtujljivih pravicah. Upoštevanje naloge, da moramo interese delavcev in njihovih samoupravnih organizacij usklajevati s skupnimi interesi delavskega razreda, bomo uveljavljali v osnovnih organizacijah sindikata kot stičišče, kjer se prenašajo problemi in težnje delavcev v sindikate kot celovito razredno organizacijo.

Samoupravne delovne skupine bomo uveljavljali kot bazo za oblikovanje stališč in smeri delegatov, kot okolje v katerem se usklajujejo različni interesi in s tem kot izhodišče delegatskega sistema, kot temelj za informiranje, kot obliko poprejšnje razrave in kot možno obliko organiziranja delnih zborov delavcev.

Zavzemali se bomo za dosledno uveljavitev delegatskih

odnosov v OZD. Posebno pozornost bomo posvetili delovanju DS in delegatov v njih. Vztrajali bomo, da morajo delavski sveti z doslednim uresničevanjem načel delegatskega sistema postati temeljna oblika in osrednje mesto dejanskega in učinkovitega odločanja delavcev v OZD.

Ob združevanju DO v SOZD ali v druge oblike združevanja se bomo sindikati zavzemali za stališča v katerih bomo zahtevali podlago v planiranju regionalnih in drugih meja v povezovanju v reprodukcijske enote, dopolnjevanju in delitvi dela in uveljavljanju dohodkovnih odnosov.

Preprečevali bomo poskuse, da bi bilo delavcem vsiljeno odločanje o takojimenovanih »papirnatih integracijah«, ki nimajo zadostnih dohodkovnih in drugih podlag ter v teh primerih uveljavljali svoja stališča in predloge.

Posebej moramo biti aktivni pri opredeljevanju in praktičnem uveljavljanju vloge, položaja in odgovornosti individualnih poslovnih organov. Zato morajo posebno osnovne organizacije sindikata aktivno sodelovati pri izbirah poslovnih kadrov za posamezna dela in naloge v OZD.

Strokovne službe in delavci na poslovnih funkcijah tedaj, ko delavci odločajo o sredstvih, investicijah, delitvi dohodka in drugih neodtujljivih pravicah, v svojih strokovnih predlogih opozorijo na vse možne variantne odločitve in da delavcem celovito prikažejo vse možne posledice. Pri tem bomo zlasti v OOS vztrajali, da morajo predlagatelji strokovnih odločitev prevzeti odgovornost zanje in da delavci to odgovornost tudi opredelijo in uveljavijo.

IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV

Tudi pri tem ima sindikat veliko vlogo. Zavedati se mora-

mo tega, da bomo dosegali dobre proizvodne rezultate le če bomo imeli dobre kadre. Zavzemati se moramo za modernizacijo in uvedbo nove tehnologije. V vseh TOZD pa moramo izoblikovati konkretne izobraževalne programe, ki morajo zagotoviti:

— da se bo sleherni delavec stalno, sproti in strokovno izobraževal za opravljanje svojega dela, upošteva pri tem razvoj organizacije dela, uvažanje nove tehnologije in modernizacije delovnih postopkov;

— da bodo imeli vsi delavci možnost pridobiti osnovnošolsko izobrazbo kot pogoj za nadaljnje delo in samoupravljanje;

— stalno družbenopolitično usposabljanje delavcev;

— da bomo nadaljevali šolanje delavcev za pridobitev višje izobrazbe ali drugega poklica in to predvsem na podlagi konkretnih potreb, dela in razvoja TOZD, pri tem pa delavce usmerjali v izobraževanje predvsem na podlagi njihovih interesov, nadarjenosti, sposobnosti ter prizadevnosti pri delu in v samoupravljanju.

POLITIKA ZAPOSLOVANJA

Tudi tu ima sindikat pomembno vlogo. Zato predlagamo, da se izdelajo vsaj srednjeročni načrti zaposlovanja. Osnovne organizacije se pa zavedajo, da morajo biti delavcem zaposlenim v OZD zagotovljeni minimalni standardi (kulturne razmere, spodbujanje delavcev v OZD, da se pri investicijskih odločitvah osnujejo na manj razvita območja, kjer je še dovolj za delo sposobnih ljudi).

ZDRAVSTVO

Sindikati bomo na vseh ravneh organiziranosti sodelovali pri izpolnjevanju in uveljavljanju sistema solidarnosti. Pri

tem ne bomo dovolili, da bi že uveljavljena soudeležba v stroških zdravljenja odvrčala uporabnike od zdravstvenih storitev, ki jih potrebujejo in da bi se tako slabšalo zdravstveno stanje delavcev.

Prav tako se bomo zavzemali za pokojninski in invalidski sistem, stanovanjsko problematiko, kulturno življenje delavcev, kadrovske politike, razporejanje dohodka, delitev po delu in drugo.

Jože Ogrizek

Družbeni dogovor je potekel — nujno je podaljšanje veljavnosti

Dne 17. julija 1973 je bil podpisan družbeni dogovor ob upoštevanju osebnega dohodka, doseženega v delu preko polnega delovnega časa v premogovnikih, za izračun pokojninske osnove in osnove za nadomestilo osebnega dohodka iz zdravstvenega zavarovanja. Podpisan je bil za dobo petih let, tako da mu je veljavnost potekla letos 17. julija. Podpisniki tega družbenega dogovora so bili Izvršni svet SR Slovenije, Republiški svet zveze sindikatov Slovenije, Zveza skupnosti zdravstvenega zavarovanja v SR Sloveniji, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, Gospodarska zbornica Slovenije, podpisniki pa so bili tudi rudniki Laško, Montana Žalec, Kočevje, Senovo, Kanjžarica, Zasavski premogovniki in Rudnik lignita Velenje.

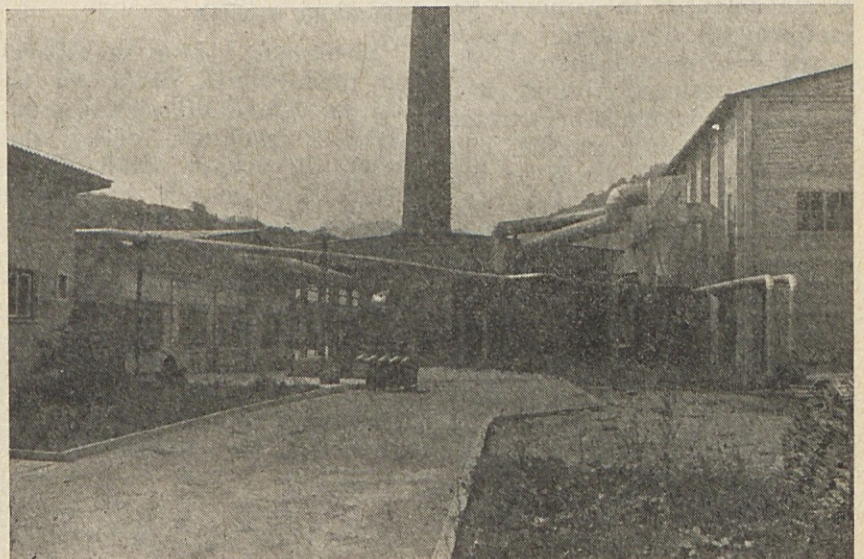
Družbeni dogovor je bil podpisan z namenom, da se zaradi pomanjkanja premoga in zato nastalih težav pri zagotavljanju za delovne organizacije v Sloveniji zadostnih energetskih virov in zaradi posebne narave dela in delovnih pogojev, opravljajo določena dela v premogovnikih v Sloveniji nad polnim delovnim časom, to je nad 42 ur, kar se je štelo kot delo preko polnega delovnega časa na temelju predpisov o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu.

Skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja SR Slovenije je pri izračunavanju osnove in pri izračunavanju de-

narnih nadomestil iz invalidskega zavarovanja upoštevala osebni dohodek, ki so ga rudarji dosegli v delu preko polnega delovnega časa. Pokojninska osnova je bila mesečno povprečje osebnih dohodkov ob upoštevanju doseženega osebnega dohodka in to povprečje je bilo osnova za izračun denarnih nadomestil. Mesečno povprečje se je izračunalo tako, da so bili ugotovljeni skupni osebni dohodki, ki jih je dosegel rudar v polnem delovnem času in v času preko polnega delovnega časa. Družbeni dogovor je podrobno našteval tudi dela in naloge oziroma delovna mesta, ki so prišla v poštev pri izvajanju določil družbenega dogovora. Premogovniki so se po

tem sporazumu obvezali, da bodo delo preko polnega delovnega časa izvajali le v obsegu, ki je nujno potreben in da v povprečju letni tedenski delavnik ne bo znašal več kot 48 ur. Obvezali pa so se tudi, da bodo postopoma zmanjševali obseg dela v delu preko polnega delovnega časa in da bodo proizvodnjo organizirali tako, da bo delo preko polnega delovnega časa ob sobotah in nedeljah nepotrebno, in to najkasneje v petih letih, ko preneha veljati ta družbeni dogovor.

Še pred iztekom veljavnosti tega družbenega dogovora, je republiški odbor sindikata energetike in premogovnikov pri Zvezi sindikatov Slovenije pričel z akcijo za podaljšanje tega družbenega dogovora. Z naše strani je bil poslan podpisnikom družbenega dogovora predlog, da se ta družbeni dogovor podaljša oziroma vnovič podpiše za določeno razdobje z motivacijo, da nam še ni uspelo v celoti zagotoviti oziroma izpolnjevati proizvodnih in drugih nalog v okviru 42-urnega delovnega tedna. Tudi sindikati v osnovnih organizacijah TOZD proizvodnje premoga v REKZ se zelo prizadevajo za podaljšanje veljavnosti tega dogovora. Zato so se sestali predstavniki vseh premogovnikov, sindikatov, zdravstvena

Pogled na opekarniške objekte in toplarno (desni del) s severne strani. (Foto A. Bregant)

skupnost in republiški komite za energetiko v začetku septembra t.l. pri sindikatih v Ljubljani. Na tem sestanku so se dogovorili, da bodo koristniki družbenega dogovora najkasneje do 20. 9. t.l. posredovali republiškemu odboru sindikata energetike in premogovništva poročila z analizami stanja v posameznih premogovnikih. Republiški sindikati bodo posredovali te analize ostalim podpisnikom družbenega dogovora. Gre namreč za utemeljitev, kaj je bilo v zadnjih 5 letih na tem področju storjenega in kateri vzroki narekujejo podaljšanje veljavnosti družbenega dogovora. Mnenja so bili, da naj bi družbeni dogovor podaljšali do konca tega srednjeročnega obdobja, to je do 31. 12. 1980. Po tem roku pa naj

bi vnovič analizirali stanje in se dogovorili zaradi nadaljnjih ukrepov. Dogovorili so se tudi, da bo vse akcije v bodoče v zvezi s podaljšanjem tega družbenega dogovora vodil republiški odbor sindikata delavcev energetike in premogovništva in zveze sindikatov Slovenije. Ta bo ustanovil posebno komisijo, ki bo posebej urejevala to problematiko.

Na temelju tega dogovora na ljubljanskem sestanku, so se predstavniki strokovnih služb in sindikatov posameznih premogovnikov 8. 9. v REK Velenje, zaradi dogovora o enotnem načinu izdelave analize in utemeljenega predloga, ki naj služi podpisnikom družbenega dogovora, kot osnova za odločitev o podaljšanju veljavnosti tega dogovora.

no razpravo o predkongresnih materialih. Ti materiali vsebujejo osnutek poročila o delu ZSMS med IX. in X. kongresom, osnutek resolucije X. kongresa ZSMS, osnutek statuta ZSM Slovenije in teze za pripravo stališč in dokumentov X. kongresa ZSMS.

Največja pozornost je bila posvečena resoluciji X. kongresa, ki bo po sprejetju, naše vodilo za nadaljnje delo. Iz osnutka resolucije je razvidno, da je ena najbistvenejših in trajnih nalog Zveze socialistične mladine Slovenije vsestranska aktivnost v boju za nadaljnjo graditev samoupravnih socialističnih družbenoekonomskih odnosov, ki temeljijo na ustavi in zakonu o združenem delu ter na programski usmeritvi ZKJ. Trudili se bomo in vztrajali, da bo čutiti naš vpliv skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami pri reševanju problematike, ki se nanaša na našo. Predvsem pa bomo mladi delavci, organizirani v ZSMS, posvečali posebno pozornost razvijanju sistema dohodkovnih odnosov, delegatskega odločanja, uveljavljanja novih tehnoloških procesov, doslednemu uresičevanju načela delitve po delu, ustrezni delovni disciplini in racionalni uporabi proizvodnih sredstev.

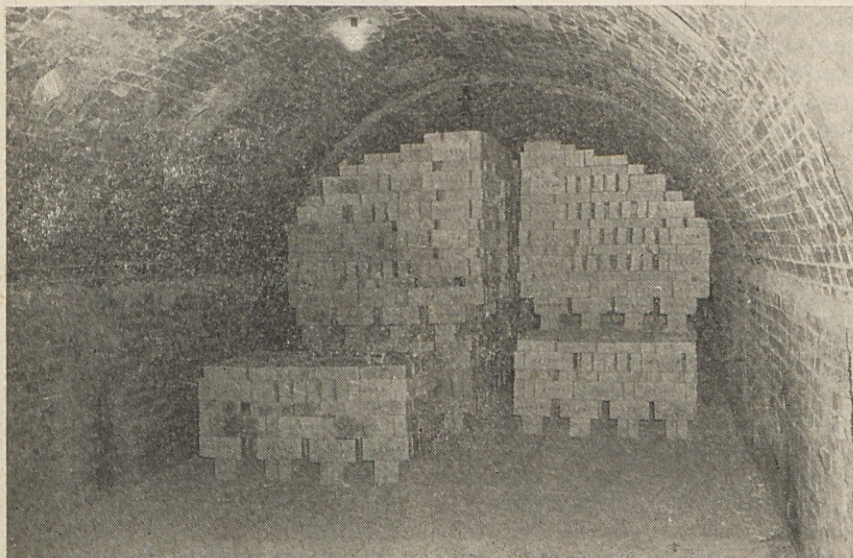
Aktivni smo in bomo na področju izobraževanja mladih, zaposlovanja teh, predvsem še mladih učencev v gospodarstvu, urejanja štipendijske politike, stanovanjske politike in informiranju.

ZSMS se bo zavzemala za humane odnose delavcev tako, da bo skušala povsod tam, kjer bo to mogoče olajšati delavcem delo in ga oblikovati v smislu humaniziranja in osvobajanja človeka po delu. Zavzemali se bomo za to, da bo delo postalo vedno manj nuja in vedno bolj potreba.

Pred desetim kongresom ZSMS

Kot vemo, bo po sklepu predsedstva republiške konference ZSMS X. kongres ZSMS v dneh od 12. do 14. oktobra v Novi

Gorici. Kot v vseh okoljih, kjer mladi delajo in živijo, smo tudi v naših osnovnih sredinah več ali manj uspešno pripravili jav-

Transportiranje surove opeke v peč in odvažanje žgane opeke se je z novo investicijo bistveno spremenilo. Včasih so delavci na opekarni opravili to delo v izredno težkih pogojih, saj je bila vročina izredno visoka. To delo sedaj opravljajo viličarji.

(Foto A. Bregant)

Pregled opravljenega dela

Mladina je bila od svoje ustanovitve v Kočevski Reki pred 35 leti vedno na čelu tistih, ki so se borili za razvoj naše socialistične družbe pod vodstvom ZK in tovariša Tita. Zgodovina kaže, da je naša mladina dejansko najbolj revolucionaren del naše družbe, da je skoraj vedno prehitevala čas in da je bila tudi zaradi tega v nekaterih akcijah tudi prehitra in nanje morda tudi premalo pripravljena. Toda takšen je na koncu koncev največji del vse mladine sveta — napreden, revolucionaren, neučakan. Za našo mladino, jugoslovansko in seveda tudi slovensko, pa še posebej veljajo besede tovariša Tita: »Narodu, ki ima takšno mladino kot je naša, se ni treba bati za svojo prihodnost«.

Te besede so bile, so in bodo velika spodbuda za vse mlade, ki so trdno prepričani, da je pot, ki jo je utrl in po kateri je tudi sam šel tovariš Tito, edino pravilna in edina, ki zagotavlja naši skupnosti jugoslovanskih narodov, svetlo in lepo bodočnost.

Da bi mladi šli še naprej po tej poti, pripravimo vsaka štiri leta kongres ZSM, na katerem pregledamo minulo delo in si postavimo naloge za naprej. Tako je zadnji, 9. kongres ZSMS, ki je bil v Moravcih pri Murski Soboti pred štirimi leti, postavil v svoji resoluciji trdne temelje za delo ZSMS kot najširše organizacije mladih v Sloveniji, ki je in bo v sleherni svoji ideji in akciji odražala in realizirala želje, hotenja in interese mladih z vseh koncev naše ožje domovine.

Rezultati, doseženi v tem obdobju se kažejo predvsem v enotnem organiziranju in delovanju vseh delov mlade generacije, v jasnih idejnih izhodiščih za delo, enotni akcijski usmeritvi in močnejši povezanosti vseh organizacij, ki združujejo mlade. Predvsem se je v tem obdobju okrepila neposredna akcija in socialistični samo-

upravni duh mlade generacije, katere zavest postaja vse bolj socialistično usmerjena in zagotavlja širše vključevanje mladih v vse tokove naše družbene preobrazbe.

Ugotovimo tudi lahko, da se je v večini sredin začel spreminjati odnos do mladinske organizacije in do mladine in da je vse več povezanega dela med ZK, sindikatom in ZSM, toda še vse premalo in prepo-

časni se spreminja odnos mladih do dela in obveznosti v ZSM.

Pravkar omenjeno velja tudi za naše osnovne sredine. Potrebno je povedati, da je vedno bolj izrazita praksa, da ljudje najprej zahtevajo dobro plačo, šele potem pa govorijo o delu. Jasno pa nam mora biti, da je potrebno dobro delo, katerega rezultat je kasneje tudi dober osebni dohodek.

Predlog kandidatov za vodstvo ZSMS

Republiška konferenca je na svoji zadnji seji sprejela prvi predlog možnih kandidatov za vodstvo Republiške konference ZSMS po X. kongresu ZSMS.

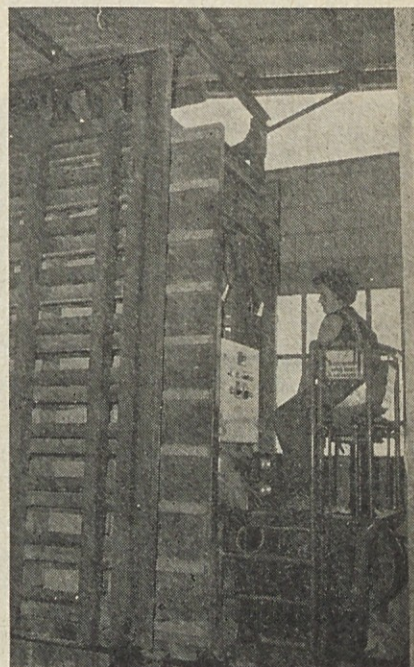
Za predsednika RK ZSMS je predlagan Boris Bavdek, 28 let, diplomirani pravnik, član CK ZKS, dolgoletni družbenopolitični delavec iz Kranja. Za podpredsednico RK ZSMS je predlagana Vida Mikuž, 27 let, po poklicu administratorica iz Nove Gorice. Je predsednik ene najuspešnejših občinskih konferenc ZSM v Sloveniji, ki so ji zaupali tudi pripravo in izvedbo desetega kongresa ZSMS. V drugem mandatnem obdobju delegatske skupščine SRS ji je ZSMS zaupala mesto delegata v družbenopolitičnem zboru.

Za sekretarja RK ZSM je predlagana Nevenka Grgić, 25 let, pravnica iz Maribora, sekretar Občinske konference ZSMS Maribor. Svoje organizacijske sposobnosti je dokazala v vsej pestri aktivnosti 477 osnovnih organizacij mariborske občinske konference, v medobčinskem svetu štajerske regije, uveljavila pa se je tudi kot članica predsedstva ZSMJ.

ČLANI ZSM OD 13. do 29. leta

Na minuli seji predsedstva ZSMJ je največ razprav spod-

budil alternativni predlog v osnutku novega statuta ZSMJ, ki govori o tem, da naj bi mladince sprejemali v zvezo socialistične mladine že v šestem razredu osnovne šole, njihov sta-lež pa naj bi trajal do 29. leta starosti ali pa še dlje. Osnutek je seveda v javni razpravi.

Olga Kink upravlja z električnim vozičkom za prevoz opeke v sušilnici v Opekarni.

(Foto A. Bregant)

Novo vodstvo občinske konference ZSMS Hrastnik

Konec junija so se mladi delegati iz aktivov in OO ZSMS sestali na volilni in programski seji Občinske konference ZSMS Hrastnik. Na seji smo razpravljali o delu v preteklem obdobju in sprejeli akcijski in okvirni program delovanja Občinske konference ZSMS Hrastnik za naslednje mandatno obdobje, ki je sestavljeno na osnovi programov aktivov in osnovnih organizacij ZSMS. Na seji je bilo izvoljeno tudi novo vodstvo OK ZSMS Hrastnik:

PRESEDSTVO OK ZSMS

BEZGOVŠEK Tone, ČEPERLIN Helena, GORNIK Slavko, GREBEN Anita, KLEMEN Sa-

mo, KNAUS Viktor, MAJES Leopold, MEDVEŠEK Jože, RAMŠAK Darja, ROMIH Franc, ROMIH Zdravko, ROTAR Helena, ŠOSTER Antonija, ZOREC Miroslav in ZALETEL Vili.

Za sekretarja OK ZSMS je bil izvoljen GORNIK Slavko iz Steklarne Hrastnik, za predsednika OK ZSMS pa MEDVEŠEK Jože iz TOZD Rudnik Hrastnik. DELEGATI ZA X. KONGRES ZSMS

MEDVEŠEK Jože, ROTAR Helena, GORNIK Slavko, ŽAGAR Nada in BEZGOVŠEK Tone.

Za člana Republiške konference ZSMS je bil izvoljen BEZGOVŠEK Tone iz Steklarne Hrastnik.

janez

teri je sodelovalo tudi deset mladih iz pobratenega Lazarevca. Kot vse ostale delovne brigade iz revirjev so se tudi Trboveljčani izkazali z osvojitvijo vseh možnih priznanj ter TRAKA AKCIJE.

Prvega septembra pa je iz Trbovelj odšla na zvezno delovno akcijo ŠAMAC — SARAJEVO '78 mladinska delovna brigada BRATSKA MESTA, katere organizator je medobčinski svet ZSMS revirskih občin, pokrovitelj pa Zavarovalna skupnost TRIGLAV — Trbovlje. Brigado sestavlja 100 mladih iz šestih bratskih mest: Zagorja in Aleksinca, Trbovelj in Lazarevca ter Hrastnika in Raške. Pričakovati je, da bo tudi ta brigada desegla dobre rezultate na vseh področjih dela in življenja na akciji, kakor ostale mladinske delovne brigade iz revirjev v letošnjem brigadirskem letu '78.

Brigadirski HOO-RUK!

tone b.

Brigadirsko poletje

Delovne akcije v Sloveniji so za letos zaključene. Utihnili so krampi, lopate, macole na Kozjanskem, v Posočju, Slovenskih goricah, na Kožbani. . . Da, vedno več je akcij v Sloveniji, vedno večje je tudi zanimanje zanje. Prihodnje leto bomo morali spet odprli kako novo akcijo. In tako bodo vsi mladi, ki želijo iti v brigado verjetno lahko šli. Konec avgusta so spustili zastave na slovenskih delovnih akcijah. Za leto dni.

Pa pogledajmo, kje so delale mladinske delovne brigade iz Zagorja, Trbovelj in Hrastnika oziroma iz revirjev, kakor radi imenujemo naše tri občine.

Na zvezni MDA Posočje '78 je v prvi izmeni delala MDB BRATSKA MESTA, sestavljena iz brigadirjev in brigadirsk iz šestih pobratenih občin: Zagorja in Aleksinca, Trbovelj in Lazarevca ter Hrastnika in Raške. Brigada je osvojila vsa možna priznanja in s tem tudi TRAK

AKCIJE, kot najvišje priznanje, ki ga lahko osvoji mladinska delovna brigada.

Mladi iz Zagorja in Aleksinca so delali v II. izmeni republiške MDB Kožbana '78. Organizirani v MDB FRANC FARČNIK so dosegli dobre rezultate na delovišču, kakor tudi na področju interesnih dejavnosti.

Mladi Hrastničani in Hrastničanke, katerim se je pridružilo še pet mladih iz pobratene Raške, pa so delali v III. izmeni zvezne MDA Kozjansko '78. V tretji izmeni je na MDA Slovenske gorice '78 delala tudi MDB STEKLARJI JUGOSLAVIJE, katere organizator je bila ZSM Steklarne Hrastnik in je prav tako kot Hrastniška MDB 3. JULIJ osvojila vsa možna priznanja vključno z TRAKOM AKCIJE.

V zadnji, četrti izmeni MDA Slovenske gorice '78 je delala še MDB USTANOVNEGA KONGRESA KPS iz Trbovelj, v ka-

X. kongres ZSMS

Do našega jubilejnega X. kongresa Zveze socialistične mladine Slovenije, ki bo od 12. do 14. oktobra v Novi Gorici, nas loči le še kratek čas. Razprave o kongresnih dokumentih v naših osnovnih organizacijah niso bile najbolj »plodne«, čeprav smo se v času po dopustih bolj »pospešeno« trudili, da bi stvari vendarle stekle tako, kot bi morale že spomladi.

Da pa smo vseeno dali svoj delež k oblikovanju kongresnih dokumentov priča dejstvo, da so mladinske organizacije iz revirskih občin poslale precej tehtnih pripomb na osnutek Resolucije in Statuta ZSMS, ki so bile večinoma upoštevane in vnešene v nove osnutke kongresnih dokumentov.

tone b.

Če bi vsa mladež sveta

1. Ko mladost zapoje
pesem si po svoje,
v radosti vse oživi
in veselja konec ni.

Mi smo vsi še mladi,
svet imamo radi,
za Tita, domovino
novi svet gradimo.

2. Naši so očetje
— delavci, rudarji —
nekdaj bili sužnji,
zdaj so gospodarji.

Mi pa smo veseli
v miru zaživelj,
mladost mi s sabo nosimo
in veselje trosimo.

Priпев:

Če bi vsa mladež sveta
želje z našimi združila,
mir na svetu bil bi večni,
rod človeški večno srečen.

Napisano in uglasbeno na De-
belem rtiču v koloniji trbovelj-
ske mladine mladinskega pev-
skega zbora v začetku septem-
bra 1978.

Jože Skrinar

Povprečno razporejeni bruto OD na mesec iz ur dela

ZEPS	leto 1977	I.—VII. 1978	Indeks
HE	8.428	9.461	112.2
TE	8.324	9.276	111.4
Prenos	8.165	9.202	112.7
Distribucija	7.419	8.589	115.7
Ostalo	7.329	8.309	113.3
DS	9.983	11.287	113.0
SKUPAJ	8.001	9.108	113.8

PREMOGOVNIŠTVO

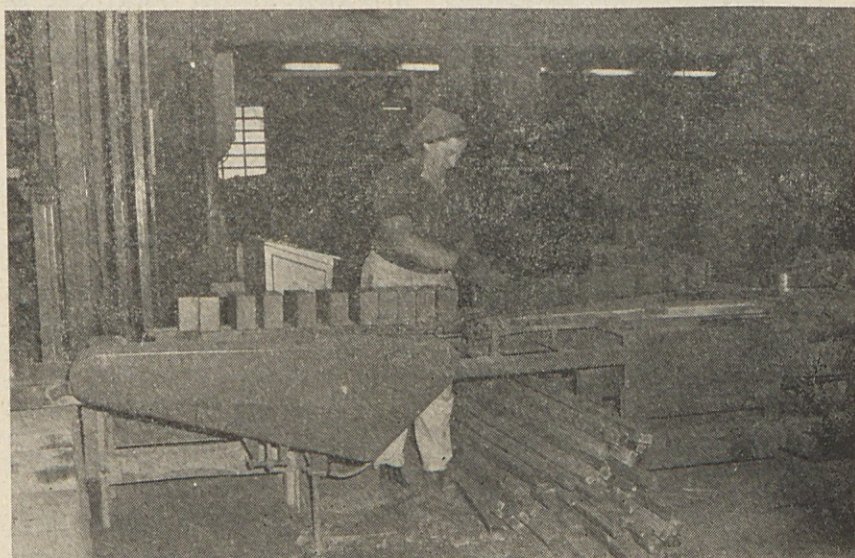
REK-VELENJE	8.850	10.845	122.5
REK-ZASAVJE	7.539	9.489	125.8
Rudnik Senovo	6.791	7.627	112,3
Rud. Kanižarica	7.143	8.267	115.7
Rudnik urana			
Žir. vrh	12.062	13.092	108.5
SKUPAJ	8.215	10.127	123.2
ZEPS - skupaj	8.001	9.108	113.8
Premogovništvo skupaj	8.215	10.127	123.2
SOZD EGS skup.	8.127	9.706	119.4

Ivan Juvan

Opomba uredništva:

ZEPS = Združena elektrogospodarska podjetja Slovenije

EGS = Elektrogospodarstvo Slovenije

Ana Hribnik pri transporterju surove opeke — Opekarna
TOZD GRAMAT. (Foto A. Bregant)

Teritorialna obramba

V SLUČAJU NAPADA NA NAŠO DRŽAVO, SO VSI DELOVNI LJUDJE IN OBČANI JUGOSLAVIJE V DOMOVINI ALI V TUJINI, DRŽAVNI ORGANI, ORGANI UPRAVLJANJA V OZD IN V DRUGIH SAMOUPRAVNIH ORGANIZACIJAH, VODSTVA DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ DOLŽNI, NE DA BI ČAKALI NA UKAZE IN POSEBNA NAVODILA, DA IZPOLNJUJEJO SVOJO DOLŽNOST ZA OBRAMBO DRŽAVE IN MORAJO POSTOPATI PO OBRABNEM NAČRTU, OZIROMA PO SVOJEM VOJAŠKEM RAZPOREDU.

(Iz zakona o ljudski obrambi) Slehera vojna je nosila pečat časa, v katerem se je odvijala. Fizionomija vojn se je razlikovala predvsem glede na družbenoekonomske sestavo družbe in njenega odnosa do vojne. Engels je poudarjal, da ni nobena stvar tako močno odvisna od ekonomskih pogojev kot prav izgradnja in delovanje oboroženih sil. Značilno za današnjo dobo je, poleg spremembe družbenopolitičnih in ekonomskih odnosov, bliskovit revolucionaren skok v razvoju vojne tehnike, kakršnega zgodovina še ne pomni. Bistveno se menja tudi vpliv ljudskega faktorja, ki bolj kot kdajkoli prej budi ljudsko zavest, prepričanje upravičenosti naših ciljev v borbi, pripravljenost na največje žrtve, prepričanje o nepremagljivosti osvobodilnih revolucionarnih gibanj, pod pogojem, da so primerni družbeni pogoji, čvrsta organizacija in primerno poznavanje vojaških veščin.

Za morebitno bodočo vojno še ne moremo zagotovo reči, kakšna bo, vendar lahko na osnovi dosedanjih izkušenj in analiz določimo glavne karakteristike. To pomeni, kot pravi general Dušan Dozet v svoji študiji »Karakter in fizionomija bodoče vojne«, da vojna ni več nekaj misterioznega, nekaj

nepoznanega, ki spravlja ljudi v dvome, ali bi se takšna vojna sploh mogla voditi, in če bi do nje prišlo, je mogoče povleči ostro črto med zmagovalcem in zmaganim. Kljub temu, da je na svetu danes ogromno orožja in milijonski ešaloni operativne armade, ki je pripravljena v vsakem trenutku za vodenje začetne faze vojne, je prišlo po drugi svetovni vojni že več kot petdesetkrat do lokalnih vojn, v katerih so se napadalci vedno znašli pred organizirano obrambo in so doživljali pogosto težke poraze in so morali večkrat poiskati izhod v raznih kompromisih, ali drugih političnih rešitvah.

Vsako ljudstvo, ki je pripravljeno do konca braniti svojo svobodo, ne glede na žrtve, preprečiti napadalcu bliskovite uspehe, bo vedno naletelo na razumevanje svobodoljubnega sveta in popolno podporo OZN, ki so dolžni zaščititi pravice svojih članic. Ne želimo si vizije jutrišnje vojne. Naša država je dosledna prijateljica miru, kakor po svoji družbeni samoupravni socialistični ureditvi, tako tudi po svoji zunanji politiki miroljubne aktivne koeksistence in dobrih odnosov do sosednjih držav. Sedanja mednarodna situacija je precej napeta, saj so dogodki na Bližnjem vzhodu in Mediteranu stalna nevarnost, ki se lahko sprevrže v vojno. Stalna nevarnost in lokalne vojne so na žalost danes sestavni del sodobnega življenja. Pripravljenost malih narodov, da se z orožjem uprejo slehernemu napadalcu, pa je glavna ovira osvajalnih načrtov napadalcev.

Ker so oborožene sile temeljni nosilec oborožene vojne, so nujno potrebne tudi v našem samoupravnem socialističnem sistemu, kot glavni branilec naše socialistične družbe in domovine. Naša država je kljub temu, da je vneta privrženka miru, vedno pokazala, da je obramba svoje neodvisnosti naša

pravica, čast in obveznost vseh državljanov. Vseljudska vojna, ki bi jo mi eventualno vodili, nima osvajalnih namenov, toda pod nobenim pogojem ne bi pustila napadalcu, pa naj pride od kjer si bodi, marveč bi naletel na hud odpor vsega ljudstva. V oboroženih silah obstojajo različne vrste oboroženih enot. Vse te formacije so v sestavi JLA in teritorialne obrambe. Operativna armada je organizirana na principu modernih in sodobnih armad, teritorialna obramba pa se sestoji iz štabov, enot in ustanov v specifičnem sistemu vojne organizacije, a v skladu z načrti in razvojem naših oboroženih sil, ki so del politične strukture našega socialističnega samoupravljanja in so mu lahko tudi podrejene, glede na značaj družbenih odnosov. JLA je strokovni organ naše skupnosti, ki služi tudi za usposabljanje vseh ostalih obrambnih struktur SLO. Teritorialna obramba je organizacija, ki množično pripravlja in organizira ljudstvo v formacije za oboroženo borbo. S teritorialno obrambo se pokriva celotno ozemlje z oboroženimi formacijami, ki so pripravljene, da v vsakem trenutku in v vseh pogojih organizirajo čimvečje število meščanov prebivalstva naše domovine. Enote teritorialne obrambe odvisno od vojne situacije, sodelujejo z enotami JLA, v posebnih pogojih pa bodo lahko postale nosilci bojev na območju vojnih operacij.

Kot integralni del naših oboroženih sil po koncepciji SLO, se bistveno razlikujejo od podobnih vojaških enot v drugih sistemih. Podobne enote najsiboj manjše, ali večje, imajo tudi druge države. V drugih državah so te enote pod poveljstvom stalne armade, v našem sistemu obrambe pa so teritorialne enote izraz samoupravnih pravic družbenopolitičnih in delovnih organizacij. Temeljni namen teritorialnih enot je, da se čimbolj zmanjša tehnič-

na premoč nasprotnika in povečajo težave, ki spremljajo sovražnika na tujem ozemlju. Odnos v živi sili se bo konstantno spreminjal v našo korist. Naša prednost v načinu uporabe žive sile je bistvena v premočni vojaški veščini.

Naša teoretična misel prevzema celotno prebivalstvo z enotno idejo o vodenju vojne, to pa je zelo važno dejstvo in prednost pri vodenju doktrine SLO. Teritorialna vojska naše države je sodobna vojna organizacija, ki ima v svojem sestavu rodove in službe, kot operativna armada. Vsaka informacija predstavlja združeno moč sodobnega pešadijskega, protiklopnega, artilerijskega in ostalega sodobnega orožja. Res, da te enote ne bodo imele vrhunskega težkega orožja, ker jim tudi ni potrebno, glede na kraje, naloge in način boja. Gledano z vojaškega stališča, so te formacije v konceptu SLO pomemben faktor pri izvajanju originalne strategije in različnih akcij v obrambi, odvisno od pogojev in kraja vsake družbenopolitične skupnosti in delovne organizacije za vso državo. Enote se formirajo iz vrst vojaških obveznikov in prostovoljcev. V času vojne pa bi prišle v sestav teritorialnih enot tudi enote ljudske milice.

To ogromno moč, po številu enot, ljudi in številnih možnosti, ki je posejana vzdolž in po čez naše države, ne more noben sovražnik obkoliti, onemogočiti, še manj pa uničiti in nevtralizirati. V splošni obrambni vojni, se srečuje sovražnik z novim nasprotnikom, s silo, ki je številčno močnejša, moralno enotnejša, ki dobro pozna vojaške veščine, v tem pa je glavni vzrok njegovih slabosti, ki ga potem vodijo v neizogiben poraz. Samostojno ali pa v sodelovanju z enotami JLA morajo TE poleg oboroženega boja, tudi braniti ostalo prebivalstvo, teritorijo, materialne dobrine, delovne in druge organizacije ter organe družbenopolitičnih skupnosti, od vseh vrst sovražnikovih aktivnosti, kakor tudi vzdrževati javni red in varnost v primeru neposredne vojne nevarnosti.

Enote teritorialne obrambe so enakopraven element oboroženih sil SFRJ. Njeni pripadniki so fizično in strokovno pripravljeni po svojih specialnostih in službah za vse oblike vojne, kakor pripadniki operativne armade. One ne zapuščajo svojega ozemlja, pa čeprav sovražnik prodre do tam, marveč samo menjajo način in obliko svojih dejstev. Če je fronta stabilna, jo enote TO brani-

jo skupaj z enotami JLA. Če pride do vklinjavanja ali prebitne fronte, delujejo TE v sodelovanju z JLA na boke in kri-la, še posebej pa v ozadju; napadajo kolone, ki dovažajo hrano, orožje itd., uničujejo komunikacije, napadajo rezervne sovražne enote in druge važne objekte, ki jih je sovražnik zavzel.

Z eno besedo, TE so tisti činitelj, ki bo v praksi izpeljal stališča in misli, ki so izražene v zakonu o ljudski obrambi. Z delovanjem take teritorialne obrambe, ki izraža iz podjetij in občin v enotni in splošni sistem odpora, se bo moral sovražnik spoprijeti z organizirano in oboroženo milijonsko armado in ljudstvom, z neštetimi žarišči odpora. Napadalec bo zato prisiljen, da se bo zavlekel po širšem ozemlju, da brani sleherni most, progo, tovarno, mesto in vas, na začasno okupiranem ozemlju. Ali bo lahko to zdržal in **kako dolgo**, v pogojih, ko teritorialna vojska menja svoja taktična dejstva, ko branilci svoje domovine preraščajo iz klasične armade, v nepremagljiv oborožen narod, v vojno moč novih kva-litet, ki nanaša napadalca številne sabotaže, diverzije in zasede na vsakem koščku zemlje, to pa je veliko vprašanje.

To se pravi, da je teritorialna obramba izraz samoupravnih pravic vseh činiteljev obrambe in procesa podružabljanja oborožene sile naše socialistične družbe in njene transformacije v novo kvaliteto — oboroženo ljudstvo. Oborožene enote TO in enota JLA uresničujejo konceptu SLO z izvrševanjem pomembnih nalog, z namenom, da onemogoči sovražniku hitre stratejske rešitve in pripravi pogoje za dokončni obračun ter spremeni celotno državo v neosvojljivo trdnjavo in široko stratejsko lepezo vojne organiziranosti vseh obrambnih struktur naše socialistične samoupravne družbe.

Svetislav Nikolič

Pred nedavnim so delavci TOZD GRAMAT dobili v prizidku svoje upravne zgradbe nove sanitarije, sejno sobo in drugo.

(Foto A. Bregant)

50 let steklarske stavke

Lastnik Steklarne Hrastnik — tovariš Abel, je poskusil skočiti oziroma znižati že tako majhne zaslužke in obseg pravic zaposlenih v Steklarni Hrastnik. Zato so dali delavci-steklarji iz Hrastnika pobudo vsem steklarjem v stari Jugoslaviji, da skupaj stopijo v stavko za ohranitev oziroma povečanje svojih pravic. Stavka se je pričela 28. julija 1928 s trdno odločnostjo stavkajočih, da v boju vztrajajo, dokler ne dosežejo svojih zahtev.

Med stavko, ki je trajala polne 4 mesece, je bila ustvarjena velika solidarnost, ne le med steklarji vse Jugoslavije, pač pa tudi med delavci vsega Hrastnika. Ta se je odražala v moralni in materialni pomoči steklarjem.

Razumljivo je, da je bilo moč goče stavkajočim vzdržati 4 mesece brez zaslužka le s skrajnim odpovedovanjem steklarskih družin.

Toda naporji so bili poplačani z doseženo zmago, ki se je končala 27. oktobra 1928.

Spomin na to stavko, bodo steklarji in drugi občani Hrastnika obudili na proslavi ob 50-letnici stavke na dvorišču Steklarne Hrastnik, 7. oktobra ob 10. uri. K udeležbi so vabljeni vsi občani Hrastnika, enako tudi iz ostalih krajev Zasavja.

42. obletnica mladinske stavke v Hrastniku

Poleti leta 1936 je mladinska sekcija sindikalne organizacije pri steklarni Hrastnik zahtevala preko obratnih zaupnikov uvedbo rednega dopusta. O tem pa podjetnik Abel ni hotel ničesar slišati. Še istega dne se je po končanih pogajanjih začela na popoldanski izmeni splošna stavka. Mladina se je zbrala pri vhodu v staro vezalnico, kjer je skojevec Vili Maurer vodil sestanek. Na tem sestanku je bilo sklenjeno, da se takoj prične s štrajkom. Mladincem so se pridružili tudi po-

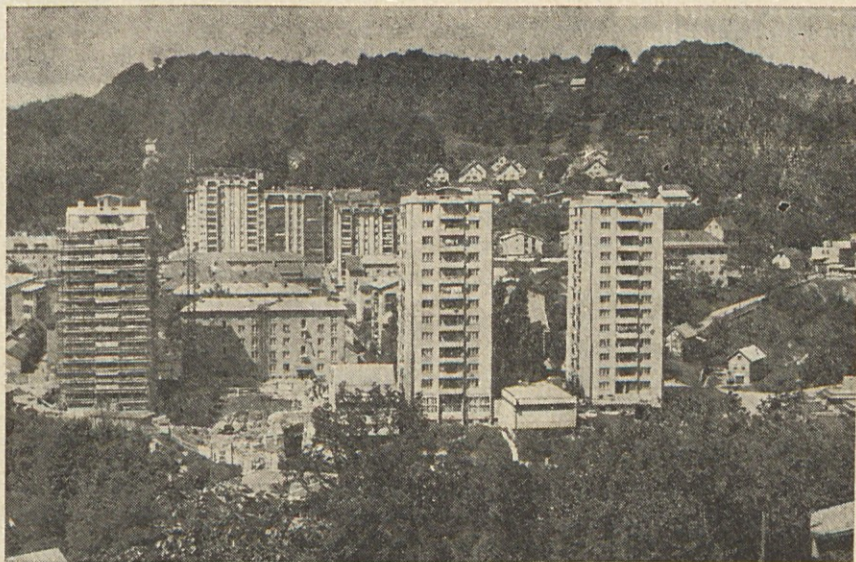
močniki in tako pomagali odgnati vse mojstre, ki niso hoteli zapustiti delovišča. Mladina je zasedla vse dohode v tovarno ter imenovala štrajkovni odbor, ki je štel 20 ljudi. Med njimi je bilo tudi nekaj deklet. Ta štrajkovni odbor je bil zadolžen da drži red in disciplino med štrajkajočimi. V teku štrajka je mladina povišala zahtevo še za 50 par na uro za odnašalce stekla. Ko so mislili mojstri in nekateri pomočniki zjutraj začeti z delom, je mladina zasedla celotno peč in imela tam svoj sestanek. Tako so mojstri morali zapustiti tovarno. Straže so bile povsod na mestu vso noč in ves drugi dan. Tudi žandarjem so bila zaprta vrata tovarne.

Sreski načelnik je na pritisk zastopnikov Delavske zbornice in na pritisk župana Malovrha ter zaradi odločne borbe

štrajkajočih, prisiljen diktirati podjetju razpravo o zahtevah. Med celotnim štrajkom je bil sekretar komiteja SKOJ, ki je vodil stavko, v stalni zvezi z Lidijo Sentjurčevno. Po končani razpravi s podjetjem je bil pri gostilni Dimitrovič sklican množični sestanek vseh zaposlenih mladincev, kjer so jim povedali, da je stavka uspela ter da je ugodeno vsem zahtevam. S podpisom listine o zmagi so šli skozi Hrastnik vsi mladinci in mladinke, s prepevanjem revolucionarnih pesmi.

Tudi 42. obletnico mladinske stavke v steklarni Hrastnik, bomo proslavili skupno s 50. obletnico steklarske stavke iz leta 1928, letos 7. oktobra ob 10. uri na dvorišču steklarne Hrastnik, kamor so vabljeni vsi občani, zlasti še preživeli udeleženci te stavke.

Stanko Brečko

Hrastnik dobiva v svojem središču na Logu podobo mestnega središča z visokimi stolpnici. Na levi strani je stolpnica v gradnji, v kateri bo v spodnjih prostorih tudi obrat družbene prehrane. Posnetek je iz avgusta 1978. (Foto J. Gerhard)

Poslovanje sklada solidarnostne posmrtninske samopomoči

Upravni odbor SSPS pri Občinskem svetu zveze sindikatov Trbovlje, je na svoji seji, dne 7. 9. 1978 razpravljala in sklepala o poslovanju sklada v I. polletju 1978. Ugotovil je, da je bilo poslovanje v polletnem obdobju v mejah finančnega načrta, oziroma celo bolj ugodno kot je načrtovano za letošnje leto.

Sklad je v primerjavi s planom posloval takole:

Elementi plana	Plan 1978	Doseženo I. poll. 1978	Indeks
A) Saldo iz leta 1977	1,288.613,55	1,288.613,55	100,0
B) Prihodki:			
— prispevki članov	1,308.600,00	862.402,70	65,9
— bančne obresti	91.895,35	91.900,45	100,0
Skupaj prihodki	1,400.495,35	954.303,15	68,1
C.) Odhodki:			
— izlačilo posmrtnin	1,130.400,00	541.000,00	47,9
— stroš. denar. prometa	2.500,00	936,55	37,5
— operativni izdatki:			
— pisar. material	1.000,00	41,50	4,1
— stroški PTT	500,00	175,00	35,0
— odškodnina DU	2.700,00		
— honorarji	49.200,00	37.040,90	47,3
— prispevki	26.420,00		
Skupaj odhodki	1,212.720,00	579.193,95	47,8
D. Nerazporejena sredstva			
— saldo iz leta 1977	1,288.613,55	1,288.613,55	100,0
— ostanek iz poslov. 78	187.775,35	375.109,20	200,0
Skup. nerazpor. sredstva	1,476.388,90	1,663.722,75	112,7
Stanje članstva	31. 12. 1977	30. 6. 1978	Indeks
aktivni delavci DO	7010	7069	100,8
upokojenci	3513	3615	102,9
delavci manjših DO	475	408	85,9
zasebniki	68	63	92,6
Skupaj	11066	11155	100,8

Upravni odbor SSPS Trbovlje

15 let rudarskega instituta Ljubljana

Čeravno je bil rudarki odsek na univerzi v Ljubljani ustanovljen hkrati z ustanovitvijo prve slovenske univerze v Ljubljani po I. svetovni vojni, pa ta odsek ni imel svojega rudarskega

raziskovalnega instituta. V marsičem je bil torej odvisen od inozemskih rudarskih institutov.

Po zadnji vojni, oziroma po osvoboditvi, pa je tako sloven-

sko, kakor tudi jugoslovansko rudarstvo dobilo nalogo, da zagotovi našemu gospodarstvu čimveč mineralnih surovin. V prvih letih je bilo najpomembnejše zagotoviti zadostne količine posameznih surovin, zadnja leta pa je poudarek dan kakovosti teh surovin. Mineralne surovine, posebno tiste, ki so zelo heterogene in z manjšo vsebnostjo koristnih mineralov, je treba pred nadaljnjo uporabo bogatiti. K temu je prva pristopila v letu 1954 Strojna tovarna Trbovlje, ko je ustanovila Institut za separacije. Leta 1958 pa je bil pri fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani ustanovljen Institut za rudarstvo, ki je deloval na področju tehničnega rudarstva, strojništva in jamomerstva. V letu 1963 sta se oba instituta združila v enoten institut: Rudarski institut Ljubljana. Soustanovitelja tega instituta sta bila Strojna tovarna Trbovlje in Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. Prvi direktor tega instituta je bil prof. dr. Karel Slokan, dipl. inž. rud.

Rudarski institut Ljubljana proslavlja torej 15-letnico svojega obstoja in uspešnega delovanja, čeravno bi za svojo rojstno letnico lahko mirne duše vzel tudi leto 1954, ko je STT ustanovil svoj institut za separacijo.

Rudarski institut Ljubljana ima sedaj tri oddelke in to:

— oddelek za tehnično rudarstvo, ki opravlja znanstveno raziskovalno delo s področja rudarstva. Rešuje probleme v zvezi s sledenjem in eksploatacijo rud in nekovin. Pospešuje razvoj novih odpiralnih in dobivalnih del v jamah, na površinskih kopih in v kamnolomih, razvoj ventilacije in podgradenj ter proučuje ekonomsko problematiko v rudarstvu. Angažira se tudi pri problematiki preprečevanja in saniranja vodnih vdorov. Tudi za naše rudnike Hrastnik, Trbovlje in Zagorje so že izdelali razne študije;

— oddelek za mehansko procesno tehniko in bogatenje mi-

neralnih surovin. Ta oddelek opravlja znanstvenoraziskovalno delo na področju mehanske procesne tehnike in bogatenje mineralnih surovin, (drobljenje, mletje, klasiranje, transport, bunkeriranje, doziranje in obdelava surovin, vzorčevanje, čiščenje odpadnih vod, ipd.);

— oddelek za rudarsko strojništvo izdeluje študije o transportu v jami in na površini. Daje strokovno mnenje za vse vrste naprav in priprav s področja rudarstva. Preiskuje pletene žične vrvi za prevoz po jaških, vpadnikih in žičnicah, ter obešalne dele in naprave; revidira projekte s področja njegove dejavnosti.

Dejavnost vseh teh oddelkov tega instituta je ozko povezana tudi z dejavnostjo našega kombinata.

Sedež instituta je v stavbi FNT — montanistika na Ašker-

čevi 20 v Ljubljani. Poleg svoje opreme uporablja še opremo laboratorijev oddelka za montanistiko FNT.

V okviru svojega srednjeročnega programa imajo v načrtu povečanje svoje dejavnosti, predvsem s pritegnitvijo znanstveno strokovnih delavcev ter s sklenitvijo in povezovanjem obstoječih projektanskih organizacij. Na ta način naj bi institut bil sposoben prevzeti v obdelavo večje rudarske objekte s področja mehanske procesne tehnike in bogatenja mineralnih surovin doma in v tujini. Seveda pa je v mnogočem odvisno od združenega dela in njegovo pripravljenostjo pri sodelovanju z institutom. Želimo mu, kakor tudi vsem sodelavcem tega instituta, da bi v naslednjih letih odigral še pomembnejšo vlogo pri reševanju slovenskih rudarskih problemov.

Krka, kjer so kolektivu med odmorom pripravili krajši koncert narodnih in umetnih pesmi. Kratek koncert so pripravili tudi invalidom — članom društva paraplegikov v Dolenjskih Toplicah, več pesmi pa so zapeli tudi pred spomenikom padlim v Žužemberku.

Mladinski pevski zbor Trbovlje bo sredi oktobra imel svoj prvi celovečerni koncert pod vodstvom pevovodkinje Ide Virt. V novembru t.l. pa bo mešani pevski zbor Slavček Svobode Center imel svoj celovečerni koncert, mešani pevski zbor Svobode II, pa bo v decembru t.l. s celovečernim koncertom proslavil svoj 25-letni obstoj.

Odprla se je nova kulturna sezona

Z nastopom šolskega leta v septembru vsako leto, se običajno odpre tudi kulturna sezona. Pevci, igralci, godbeniki, slikarji, in drugi kulturni delavci, prično vnovič z vajami, tako da bi lahko bili čimprej pripravljeni na svoje nastope, pa tudi na sodelovanje na raznih proslavah, akademijah, gostovanjih, ipd.

Tako se je zvrstilo v septembru, deloma pa se bo tudi v naslednjih tednih in mesecih vrsta prireditev v revirskih občinah.

Dne 8. septembra je bila v lutkovni dvorani Delavskega doma v Zagorju, javna projekcija filmov kluba mladih, ki deluje v okviru ZKPO Zagorje. Prikazali so 15 filmov — igranih, dokumentarnih, risank, v barvni in črno-beli tehniki. Filmarji iz Zagorja so že večkrat prejeli razne republiške in zvezne nagrade za svoje uspehe. Delo kluba vodi in uspešno us-

merja že dolga leta Franci Kopitar, ak. slik.

V času od 15. do 25. septembra t.l. je bila v avli Delavskega doma v Zagorju slikarska razstava del Milana Butina, akademskega slikarja iz Ljubljane. Razstavljal je svoje akvarele in tempere iz zadnjega obdobja.

Likovna sekcija RELIK Svobode Center Trbovlje bo za letošnji dan republike pripravila tradicionalno razstavo del svojih članov. Letos bodo razstavo pripravili na temo: »Stare Trbovlje«. Hkrati s to razstavo bodo proslavili svoj 15-letni jubilej. Sekcija je bila namreč ustanovljena leta 1963 in je v tem času dosegla zelo velike uspehe doma in na tujem.

Pevci mešanega pevskega zbora Svoboda II, so 9. septembra t.l. obiskali na svoji mini koncertni turneji Novo Mesto, Dolenjske Toplice, Bazo 20 ter Žužemberk. Zelo lepo so bili sprejeti v tovarni zdravil

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

RUDNIK KANIŽARICA — POČASI VNDAR VZTRAJNO

V našem glasilu smo že večkrat poročali o poteku sanacije jame rudnika Kanižarica pri Črnomlju, katero je pred leti zalila talna voda. Tudi tokrat želimo navesti nekaj najosnovnejših podatkov o izrednem prizadevanju njihovega kolektiva, da bi proizvodnja v celoti normalizirali in dosegli vsaj takšno proizvodnjo, kot so jo imeli pred hudo elementarno nesrečo. Sanacija v celoti še ni končana, veljala pa bo okrog 60 milijonov dinarjev. Računajo, da bodo prihodnje leto že dosegli takšno proizvodnjo, kot so jo imeli pred nesrečo. V prvem polletju t.l. so nakopali 48.000 ton premoga in s tem presegle za 10 % svoj polletni

proizvodni načrt. V rudniku Kanižarica je sedaj zaposlenih 300 rudarjev. Vsi ti se skupno z vodstvom v najtežavnejših razmerah spopadajo z izredno težkimi pogoji pri eksploataciji naravnega bogastva. Izkop in transport premoga je še vedno premalo mehaniziran, zato potrebujejo več rudarjev, teh pa je vedno manj. Tudi stroji, ki so bili poplavljeni poldrugo leto, so opešali.

Zaloge premoga v Kanižarici cenijo na 3,200.000 ton. Letni prihodek znaša okrog 50 milijonov din, zato računajo, da bodo sredstva, ki so jih prejeli za sanacijo, v celoti opravičili. Že sedaj jim primanjkuje 50 rudarjev, zato stremijo za tem, da bi dela čimbolj mehanizirali. Pripravljajo pa se tudi na razvijanje vzporedne dejavnosti. Zanimajo se za proizvodnjo večplastnih gradbenih elementov, tipa ČBSK, plinskih naprav za vse vrste avtomobilov, ipd. Računajo, da bodo s proizvodnjo premoga končali na tem območju okrog leta 2000, zato se morajo že sedaj pripraviti na vzporedno proizvodnjo.

MEDNARODNO POSVETOVANJE O SONČNI ENERGIJI

V dneh od 19. do 22. oktobra t.l. bo v Veroni — Italija, mednarodno posvetovanje o uporabi sončne energije. Na posvetovanju bodo govorili številni strokovnjaki iz Italije, Izraela, ZDA, Velike Britanije, Francije, Španije iz Zahodne Nemčije. Istočasno pa bo na sejmišču v Veroni prva mednarodna razstava heliotehničnih naprav.

VPLINJEVANJE PREMOGA POD ZEMLJO

Po svetu so v raznih državah in na raznih kontinentih velike zaloge premoga. Nekatere od teh so lažje dostopne, nekatere pa tudi težje. Med tiste zaloge, ki so težje dostopne, so ležišča globoko pod zemljo. Če vzamemo za primer nahajališče premoga severno od Porurja v ZR

Nemčiji, lahko ugotovimo, da leži premog v globini od 2000 do 4000 m, ponekod pa tudi celo več. Gre za velike zaloge premoga, ki pa so težje dosegljive, čeravno je tehnika pridobivanja oziroma izkoriščanja v mnogočem tudi na tem področju napredovala. Možen način izkoriščanja tega premoga pa je uplinjevanje le tega pod zemljo v samem ležišču. Ta način izkoriščanja premoga že dalje časa uspešno uporabljajo v Sovjetski zvezi, razvijajo pa ga v ZDA in pripravljajo v Zahodni Evropi. Po eni strani gre za izkoriščanje debelih slojev premoga blizu zemeljske površine s postopkom, ki ne onesnažuje okolja. Po drugi strani pa je možno z uplinjevanjem izkoriščati tanke sloje premoga pod zemljo. V ZDA so razvili več načinov uplinjevanja premoga in nekatere že poizkusno uporabljajo. V ZR Nemčiji dela na tem posebna študijska skupina, za to specializiranih podjetij in tehničnih visokih šol. Skupina razvija postopek, ki naj bi ustrezal pogojem v Zahodni Evropi. Računajo, da bodo morda že v naslednjih dveh letih poizkusno uplinjevali premog na nekem belgijskem nahajališču premoga, ki leži globoko pod zemljo. Možno je, da bo ta razvoj pripeljal do ekonomske upravičenosti tega načina izkoriščanja premoga, ki leži globoko pod zemljo in to morda še le v daljšem obdobju. Bo pa še dovolj zgodaj, da bi bilo možno izkoriščati energetske rezerve, ki danes niso uporabne.

KANADSKI IZVOZ PREMOGA V LETU 1977

Med kupci kanadskega premoga je bila v letu 1977 na prvem mestu Japonska, ki je uvozila 11,43 milij. ton premoga v vrednosti 529,23 milij. can. \$, vendar njen delež v kanadskem izvozu konstantno pada. Delež ostalih držav v kanadskem izvozu premoga, ki je lani dosegel 13,30 milij. ton v vrednosti 596,42 milij. can. \$, pa se je dvignil od 2,2 % v letu 1972 na 14,1 % v letu 1977.

ELEKTROGOSPODARSTVO BIH

V elektrogospodarskih organizacijah, v združenem delu, družbenopolitičnih in krajevnih skupnostih in organizacijah, pa tudi pri porabnikih električne energije poteka v SR BiH javna razprava o osnutku samoupravnega sporazuma o o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva in njenem statutu. V bodoči skupnosti bodo proizvajalci in porabniki električne energije na samoupravnih temeljih sklepali dogovore in sporazume o svojih potrebah in interesih, usklajevali medsebojne pravice in obveznosti ter odgovornosti, usklajevali pa bodo tudi svoje načrte dela in razvoja, razširitve materialne osnove dela, povečanje sedanjih in izgradnjo novih elektroenergetskih objektov in naprav. Skupščina nove skupnosti bo imela 110 delegatov. Trenutno grade poleg TE v Tuzli in v Gacku tudi HE Salakovac in Grabovica pri Mostarju, pripravljajo pa gradnjo več novih elektroenergetskih objektov. V času od leta 1947 pa do vključno leta 1977, se je proizvodnja električne energije v BiH povečala za okoli 60-krat. To pa še zdaleka ne zadošča za hitro rastoče potrebe nove industrije in prebivalstva. Bodoča samoupravna interesna skupnost bo spričo ogromnih naravnih bogastev (premoga in vode), odločala tudi o gradnji najsodobnejših atomskih elektrarn, da bi na ta način za prihodnost zagotovili zadostne količine električne energije.

VELIKO KITAJSKO NAROČILO ZA NCB

Velika Britanija bo izdelala načrte, zgradila in opremila dva velika premogovnika v Tatungu, na severovzhodu dežele. Celotni stroški dosegajo več 100 milij. \$, kar je eden največjih projektov, ki jih je britanska National Coal Board pridobila v inozemstvu. Del predvidene proizvodnje bo LR Kitajska transportirala v Hong Kong,

kjer gradijo termoelektrarno s stroški 1,8 mlrd. \$, ki jo gradi China Power and Light Comp. Opremo za elektrarno bosta dobavili britanski družbi GEC in Babcock Boilers.

TEŽAVE BOSANSKIH PREMGOVNIKOV

V energetske proizvodnje BiH se srečujejo premog, električna energija in nafta. Med temi ima največje težave premog. To je posebno značilno za manjše premogovnike, ki zaradi slabše materialne situacije niso bili v stanju uvesti moderne tehnologije ali preiti na površinsko odkopavanje, kar je danes zelo pomembno za uspešno delo nekega premogovnika. Z velikim interesom so tudi bosanski rudarji pričakovali odlok zveznega izvršnega sveta o povečanju cen premoga. Po 18 mesecih čakanja, so se cene komercialnemu premogu dvignile za 9 %, čeravno so rudniki pričakovali, da bi cene povečali vsaj za 25 %, kar so ustrezno utemeljili. Zato je učinek zadnjega povečanja cen premogu minimalen. Če gledamo skozi prihodek na zaposlenega, znaša to nekaj več kot 2 %. Zato bosanski premogovniki trdijo, da je na temelju tako majhnega povečanja cen premogu, skorajda nemogoče storiti kaj več v pogledu modernizacije in rekonstrukcije premogovnikov, kaj šele izboljšanja družbenega in osebnega standarda rudarjev.

»KNOW-HOW« ZA NAJVEČJI OBRAT ZA PREDELAVO PREMOMA NA SVETU

Največji obrat za predelavo premoga na svetu s kapaciteto 12 milij. ton letno bo pričel obratovati leta 1980 v severnem Transvalu (Juž. Afrika). Projekt gradi državna jeklarska družba ISCOR.

Skupni investicijski stroški znašajo 250 milij. DM. Koncept celotne naprave sloni na tehnologiji THD — Industrieanlagen AG. KHD bo dobavila tudi najvažnejšo strojno opremo.

TAMNAVA BO PRIČELA PROIZVAJATI

Ob letošnji proslavi dneva srbskih rudarjev v začetku avgusta t.l. so v Lazarevcu, oziroma v REIK Kolubara, svečano predali obratovanju nov površinski kop lignita »Tamnava«. Vsa dela pa do tedaj še niso bila v celoti opravljena, pač pa bodo vsa pripravljala dela za pričetek eksploatacije premoga na tem področju končali do konca letošnjega leta. Z investicijskimi vlaganji v višini skoraj 750 milijonov din, bodo zagotovili začetek dela površinskega kopa, ki bo že v naslednjem letu omogočil proizvodnjo 4,8 milijonov ton lignita. Velike rezerve lignita bodo omogočale letno proizvodnjo premoga v REIK Kolubara nad 24 milijonov ton. S tem se bo kombinat uvrstil med največje proizvajalce premoga v svetu, pa tudi med največje proizvajalce električne energije v tem delu Evrope. Do sredine prihodnjega desetletja bodo v sestavu REIK Kolubara postavili še eno termoelektrarno s 1.000 MW. Ta bo ena največjih v naši državi. Trenutno montirajo drago in specialno opremo,

predvsem bagerje z veliko nosilnostjo, novo toplarno, tovarno plinobetona ter druge proizvodne zmogljivosti. V načrtu pa ima kombinat zgraditev tudi drugih proizvodnih in predelovalnih zmogljivosti. Tu gre za industrijo azbesta, posebnih konstrukcij in drugega materiala.

MANJŠA PROIZVODNJA PREMOMA V VELIKI BRITANiji

Ministrstvo za energijo je objavilo, da se je proizvodnja premoga od maja do junija znižala napram istemu lanskemu obdobju za 1 %, od 30 milij. na 29,7 milij. ton. Prav tako se je znižala v obdobju maj—julij tudi potrošnja, in sicer za 2,9 % oziroma 800.000 ton. Kot posledica tega so se povečale zaloge, ki sedaj dosega 32 milij. ton, oziroma 3 milij. ton več kot lani. Proizvodnja nafte se je v prvih 6 mesecih letos povečala napram istemu razdobju lani za 40 % na 24,2 milij. ton. Dobave električne energije so se povečale v prvih 6 mesecih t.l. za 1,7 %, dobave zemeljskega plina javnemu omrežju so se znižale v trime-

Pisarniški prostori TOZD Predelava jamskega lesa so že več let podprti z lesom. Republiški rudarski inšpektorat, je zavoljo tega izdal nalog, da se morajo preseliti delavci, ki delajo v teh prostorih v druge prostore. Tako sedaj v neposredni sosesčini lesnega skladišča preurejajo prostore za sedež TOZD Predelava jamskega lesa. (Foto A. Bregant)

sečnem obdobju maj—julija za 1,5 % na 2,8 mlrd. termalnih enot.

NOVE REZERVE LIGNITA V MAKEDONIJI

Strokovnjaki rudarsko energetskega kombinata Bitola so ugotovili nove velike rezerve lignita v Pelagoniji. Zavrlo tega pripravljajo kombinat dokumentacijo za izvedbo II. faze izgradnje termoelektrarne. Trenutno gradijo dve termoelektrarni z zmogljivostjo po 210 MW in to v bližini vasi Suvodol, kjer na površini 1000 ha leže rezerve lignita, katere ceni na 195 milijonov ton, z vrednostjo okoli 1811 Kcal. Lignit bodo pridobivali na površinskem kopu. Nova nahajališča lignita so našli tudi pri vaseh Živojno in Germijan. Te zaloge pa so precej obsežnejše od suvodolskih. Tu je okrog 300 milijonov ton lignita s kalorično vrednostjo okoli 2.200 Kcal, leže pa v globini 100 m. Te rezerve pa bodo izkoriščali šele po letu 1990.

VEČ PREMOMA IZ IBARSKIH PREMOGOVIKOV

V ibarskih premogovnikih črnega premoga v Baljevcu, so odprli novo jamo. S proizvodnjo v tej jami bodo dosegli skupno letno proizvodnjo v višini 250.000 ton. Z deli na zgrajitvi nove jame »Jarando« so začeli letos na dan srbskih rudarjev, 6. avgusta. Letna proizvodnja te jame bo znašala okoli 70.000 ton črnega premoga.

SVETOVNI ENERGETSKI VIRI V LETU 1977

V preteklem letu so iz svetovnih energetskih virov načrpali 6,7 mlrd. ton energije v obliki nafte, premoga, plina, vodne in atomske sile. Daleč največji potrošnik energije so bile ZDA. Čeprav predstavlja 217 milij. Američanov le 5 % celotnega svetovnega prebivalstva, potrošijo le-ti več kot 1/4 celotnega svetovnega energetskega potenciala (na osebo 8,5 ton). Sledijo zahodno-

evropske države s 1.243 (države EGS: 955) milij. ton in SZ s 1.143 milij. ton. Ostale vzhodnoevropske države so porabile 442 milij. ton, LR Kitajska 440 milij. ton, Japonska 358 milij. ton. Ostale države pa 327 milij. ton. V državah v razvoju so energetske potrebe v zadnjih letih močno porasle. Njihov razvoj in industrializacija sta imela za posledico, da se je energetska potrošnja od leta 1965 dalje podvojila na 890 milij. ton.

FRANCOSKA VLADA VZTRAJA PRI SVOJEM PROGRAMU JEDRSKIH CENTRAL

Francoska vlada je potrdila, da bo kljub naraščajočemu odporu ter zavlačevanju vztrajala na že v letu 1974. sprejetem programu o gradnji jadrskih central, po katerem bo Francija razpolagala do leta 1985 z jadrskimi centralami s skupno kapaciteto 32.000 MW. Te centrale bodo dajale energijo, ki ustreza 45 milij. ton naftnih enot, kar predstavlja 20 % celotnih francoskih energetskih potreb. S tem bo Francija prihranila letno pri naftnem uvozu po sedanjih cenah vsaj 20 mlrd. fr. Vendar pa je ta številka (45 milij. naftnih enot) nižja od predvidenih 55 milij. ton naftnih enot (25 % celotne energije), ki naj bi jih dosegli glede na načrt sprejet 1. februarja 1975. Diferenca je nastala zaradi zavlačevanja pri gradnji atomskih central v zadnjih letih.

DO LETA 1984 NOVA TERMoeLEKTRARNA

Hrvaško elektrogospodarstvo bo leta 1984 pridobilo nove milijone kilovatnih ur električne energije. Tedaj naj bi namreč zgradili novi blok, termoelektrarno III. v Sisku. Gradnja je zasnovana na podlagi kurjenja s tekočim gorivom, ki si ga bodo zagotovili v zadostnih količinah iz rafinerije Sisak. Po predvidenih načrtih je zamišljena konstrukcija termoelektrarne

Sisak III. v takšni izvedbi, da bi se lahko vklopila v sistem »polkoničnih« elektrarn, po potrebi pa bi lahko obratovala z zmogljivostjo instalirane moči 60 megavatov. Do sedaj zgrajena bloka TE Sisak, ki imata instalirano moč 210 MW, proizvajata 2 milijardi 400 milijonov kWh električne energije.

MANJ TERMoeLEKTRARN NA PREMOG

Termoelektrarne na premog v EGS gradijo vedno manj. Industrijsko združenje za rudarstvo in energijo je objavilo pregled, po katerem je tak razvoj v popolnem nasprotju z zaključno izjavo, ki so jo vladni predstavniki držav deveterice podpisali na srečanju v Bonnu in po kateri naj bi imel premog dolgoročno vedno pomembnejšo vlogo. Iz tega pregleda pa izhaja, da v državah EGS do leta 1984 ni planirana nobena elektrarna, ki bi uporabljala izključno premog. Predvidenih je pet blokov s skupno kapaciteto 3.205 MW, vendar bodo v njih kombinirali premog s kurilnim oljem ali zemeljskim plinom. Če bi namesto teh energetskih virov uporabili premog, bi lahko dodatno zagotovili letno porabo približno 20 milij. ton premoga. Za ostale na novo načrtovane energetske kapacitete (prek 70 %) pa je kot osnova predvidena jadrski energija.

VELIK USPEH ZNANOSTI

Pred kratkim je svetovno časopisje objavilo vest, da je uspelo strokovnjakom princetonske univerze v ZDA doseči za eno sekundo temperaturo 60 milijonov °C in s tem kontrolirati termonuklearno fuzijo kot vir energije. Doslej je bila to le teorija, sedaj pa so, sicer za izjemno kratek čas, strokovnjaki uspeli uspešno izpeljati uspeh nuklearne fuzije. To je odločilen korak k pridobivanju električne energije s procesom fuzije, s čimer bi po besedah vodilnih strokovnjakov rešili energetske krize in odvisnost od organskih in mineralnih go-

riv, ker fuzija predstavlja neomejen vir energije. Temperatura, ki so jo dosegli v laboratoriju za fiziko te univerze, je tolikšna, kakršna je na površini sonca. Isti strokovnjaki računajo, da bodo do leta 1982 zgradili nov reaktor, tipa TOKAMAK s katerim računajo, da bodo dosegli celo do 100 milijonov °C.

Ker je tudi v praksi potrjena možnost nuklearne fuzije reaktorjev, smatrajo, da je možna tudi zgraditev elektrarn na principu fuzije. Vendar to še ne bo danes, pač pa v 20 oziroma v 30 naslednjih letih. Vse dosedanje jedrske elektrarne koristijo proces razvijanja jedra atoma urana, ali takoimenovane fizije, kar pa je drago zaradi razmeroma majhnih količin urana na svetu. Fuzija pa bi omogočila pridobivanje poceni električne energije, ker se težki vodik v obliki deuterija in tercija nahaja v velikih količinah v morski vodi, kar predstavlja seveda večno surovino. Po tej fuziji je količina nuklearnih odpadkov milijonkrat manjša kakor pri fiziji. Tako da bi tudi v ekološkem pogledu bila ta energija sprejemljivejša.

Dosežen je bil torej uspeh, ki ima izredno močan odziv po vsem svetu.

OPIRANJE NA PREMOG

Minister za industrijo Velike Britanije je pred kratkim seznanil javnost, da se bo njihova država v naslednjih letih vsebolj naslanjala na premog v pogledu pokrivanja potreb po energiji v državi. V bodoče ne bodo gradili več elektrarn na nafto. Večje število teh elektrarn je bilo zgrajenih pred približno 15 do 20 leti, medtem pa se je cena nafte 5-kratno povečala. Cenijo, da bodo znašale britanske rezerve premoga najmanj 300, lahko pa tudi 1000 let.

Za eksploatacijo teh rezerv premoga, to je za odpiranje novih premogovnikov in nabavo rudarskih strojev, bodo investirali 4 milijarde funtsterlingov.

VEČJA PRODAJA PREMOGA V ZAHODNI NEMČIJI

Po najnovejših vesteh združenja zahodnonemških proizvajalcev premoga, se je prodaja premoga v I. polletju povečala za 16 % v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. Povečana prodaja premoga gre na račun večje porabe v termoelektrarnah in zaradi večjih naročil železarske industrije. Zavaljo tega so se občutno zmanjšale zaloge premoga. V I. polletju t.l. je znašala produktivnost rudarjev v ZR Nemčiji okoli 4 ton/delavnik in je trenutno največja v Evropi.

PORABA ENERGIJE V SSSR

Sovjetska proizvodnja premoga, ki pokriva 1/3 skupne porabljene energije v njihovi državi, se je lani povečala na 722 milijonov ton. Porast načrtuje tudi v naslednjih letih, vendar se bo delež premoga v primerjavi z drugimi vrstami energije zmanjševal. V letu 1980 bo njihova proizvodnja premoga znašala predvidoma 800 milijonov ton, kar pa bo le 1/4 skupne porabljene energije v SSSR. Po nekaterih ocenah je v SSSR 62 % celokupnih svetovnih rezerv konvencionalnih goriv. Po teh ocenah se v SSSR nahaja okoli 55 % svetovnih rezerv premoga, 45 % rezerv plina, preko 60 % šote in 37,1 % nafte. Proizvodnja nafte stalno narašča. V letu 1977 so jo načrpali 546 milijonov ton, do konca tega stoletja pa računajo na proizvodnjo 700 do 800 milijonov ton. Preteklo leto so proizvedli 346 milijard m³ plina. Proizvodnja plina pa stalno narašča. Proizvodnja električne energije je lansko leto znašala 1,150 milijard kWh in je v stalnem porastu. Poleg teh znanih virov energije pa v SZ izpopolnjujejo tudi nove vire energije, kakor npr. izgradnjo magnetne hidrodinamične elektrarne, ki lahko koristi katerokoli vrsto goriva. Doslej obratuje le ena takšna elektrarna v SSSR, ki pa je eksperimentalnega značaja. Večje programe ima tudi na področju gradnje jedrskih elektrarn.

NEDOKONČNI RAZVOJNI PROGRAM

Po različnih statističnih podatkih lahko povzamemo, da že četrto leto zapored stagnira oziroma upada proizvodnja in poraba črnega in rjavega premoga v naši državi, med tem ko lignit pridobiva množične kupce, v prvi vrsti združeno elektrogospodarstvo. Težave pa nastopijo pri črnem in rjavem premogu. Iz meseca v mesec namreč ugotavljajo, da je prodaja teh dveh vrst premoga otežkočena, zato je tudi proizvodni ritem počasnejši. Zmanjševanje proizvodnje s tendenco upadanja je osnovna značilnost za ti dve vrsti premoga, kakor ugotavljajo v Gospodarski zbornici Jugoslavije. Zavodi in ustanove ter gospodinjstva le občasno koristijo ti dve vrsti premoga v glavnem za centralno ogrevanje, industrija pa se postopoma osvobaja premoga in daje prednost naftnim derivatom. Črni in rjavi premog pridobivamo v glavnem z jamskim načinom, torej s klasičnim rudarjenjem. Le v nekaterih izjemnih primerih, ga pridobivajo na površini (Banoviči). Proizvajalci črnega in rjavega premoga se stalno soočajo z nerentabilnostjo poslovanja, osipanjem ali pomanjkanjem delovih moči, zaposleni pa z nizkimi osebnimi dohodki. Očitno bo treba sprejeti dolgoročne sistemske ukrepe s pogojem, da se definira tudi programska orientacija.

NOVOST V JAMI MORAVA

Pred nedavnim smo poročali v našem glasilu, da so pred kratkim obnovili delo na deloviščih južnega revirja v centralnem delu aleksinskega premogovnika Morava, v globini 530 m., kjer je 3. aprila 1978 prišlo do eksplozije metana, zaradi katere je izgubilo 12 rudarjev svoja življenja. Od avgusta naprej proizvajajo dnevno blizu 1000 ton kakovostnega premoga. Zaradi zagotovitve varnejšega dela v tej jami, so montirali takoimenovani metanometrijski sistem s svetlobnimi in zvočnimi signali zaradi kontrole plina

in zraka. To so najšodobnejši aparati, ki so bili doslej proizvedeni v svetu. Jama Morava pa je prva v naši državi dobila ta sistem za kontrolo zraka in plina.

BRIKETARNICA ZA TRI PREMGOVNIKE

V Timoški pokrajini obratuje več premogovnikov. V glavnem obratujejo pod težkimi pogoji. Težave bo deloma ublažila tovarna briketov z letno proizvodnjo 300.000 ton. Zgradili jo bodo letos jeseni v Bogovini pri Baljevcu. Sredi prihodnjega leta, ko bo pričela obratovati, bo tovarna dnevno potrebovala okoli 70 vagonov drobnih vrst rjavega premoga iz Bogovine, Čitluka pri Sokobanji in drobnih vrst lignita iz Loznice pri Zaječarju. Briket bo imel vrednost okoli 5.000 Kcal. Za to proizvodnjo imajo že zagotovljeno tržišče, prodajali pa ga bodo dvakrat dražje kot doslej. Za rudarje je to posebnega pomena, ker je drobnih vrst premoga vsaj polovica od celokupne njihove letne proizvodnje. Tovarna briketov bo stala 60 milijonov din.

VEČ ČRNEGA PREMOGA NA POLJSKEM

Na Poljskem letos pripravljajo odpiranje petih novih rudnikov črnega premoga. Nahajajo se v Šljonskem in Ljubljinskem bazenu, kjer znašajo rezerve premoga okoli 57 milijard ton, računano do globine 1000 m. Z odpiranjem novih in modernizacijo dosedanjih premogovnikov, bo znašala letošnja proizvodnja črnega premoga na Poljskem 192 milijonov ton, do leta 1985 pa bo znašala že okoli 240 milijonov ton letno. Po proizvodnji črnega premoga je Poljska na četrtem mestu na svetu. Za njih je to nezamenljiva surovina za železarsko industrijo, ki je dobila izredno velike izmere, saj je Poljska po proizvodnji jekla na četrtem mestu na prebivalca. Do leta 1980 bodo rekonstruirani oziroma popolnoma obnovili 18 dosedanjih premogovnikov.

TEŽAVE V IEK KOSTOLAC

Temeljne organizacije združene ga dela, ki poslujejo v okviru Industrijsko energetskega kombinata Kostolac, so v I. polletju t.l. poslovale zelo težko. To se nanaša predvsem na TE, ki je zaradi izjemno dobre hidrološke situacije obratovala manj, kot je bilo predvideno, to pa se je odražalo tudi na proizvodnji premoga na odkopih Kostolca. Rudarji so nakopali 15% manj premoga, kakor ga je določal načrt za to obdobje.

NOVA HIDROELEKTRARNA ZAVOJ

Akumulacijo in hidroelektrarno Zavoj pri Pirotu, Srbija, bo zgradila delovna organizacija »Hidrocentrala Zavoj«, katero pravkar ustanavljajo. To je epilog večmesečnih razprav, o tem, kdo naj bi realiziral projekt izgradnje velike akumulacije na reki Visočici in hidroelektrarno z močjo okoli 80 MW, ker prvotni nosilec investicije Vlasinske hidrocentrale, niso mogle sprejeti tega dela. Na bodočem gradbišču te hidroelektrarne bo angažiranih okoli 1000 delavcev in strokovnjakov. Prvi kW elektrike iz te HE naj bi začeli pritekati leta 1984.

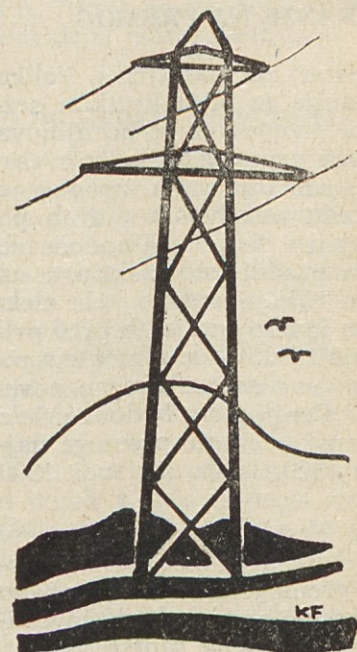
PRIPRAVA ENERGETSKE BILANCE ZA LETO 1979 — MAJHEN PODUK

Strokovnjaki so pričeli pripravljati energetske bilanco Jugoslavije za leto 1979. Sestavljalci se bodo morali potruditi, da tudi letos ne bo prišlo do nesporazumov. Delo na letošnji bilanci energetike so lansko leto pričeli pravočasno, vendar je čas pokazal, da delo ni bilo opravljeno dobro. Čeprav se bližamo koncu leta, še vedno nimamo končne energetske bilance Jugoslavije za letošnje leto. Kakor vidimo, je do tega prišlo zaradi nesporazumov glede količine uvožene nafte. Poraba nafte in naftnih derivatov je v ekspanziji, kar v dobršni meri spodnaša domači premog, na katerem temelji doma-

ča energetska politika. Poraba nafte se je v letošnjem I. polletju povečala za več kot 10% nad načrtom, ponekod pa celo za 30%. Pomanjkanje bilance se kaže torej negativno na različnih straneh. Letošnje leto mora služiti kot poduk za bodočnost. Tudi v naslednjem letu bo proizvodnja in poraba vseh vrst energije rasla. To nedvoumno pomeni, da je nadaljni uvoz nafte, derivatov, naravnega plina in premoga za koksanje, tudi v bodoče neizbežen, in bo za to treba v bodoče zagotoviti devize. Če bilanca tudi za naslednje leto ne bo pravočasno pripravljena in sprejeta, bodo ponovno nastopile težave. Bolje je sprejeti bilanco, če tudi ne najpopolnejšo, kakor pa da jo sploh ni.

VARČEVANJE Z ENERGIJO

Senat ZDA je odobril vladni načrt o premogu. Ta predvideva obveznost proizvajalcev električne energije, da se v bodoče bolj orientirajo na uporabo premoga, namesto drage nafte in plina iz uvoza. O zakonu bo moral reči svoj »da« še predstavniški dom. Smatrajo, da tu ne bo težav glede na to, da je senat zakonski načrt že odobril.

V nekaj vrstah

CEMENTARNA TRBOVLJE PRED VEČJO INVESTICIJO

Trboveljska Cementarna je zadnjo rekonstrukcijo pričela leta 1969 in končala v letu 1972, z redno proizvodnjo pa so pričeli leta 1973. V okviru te rekonstrukcije so postavili novo 1000-tonsko peč za proizvodnjo klinkerja. Sedaj ima Cementarna zmogljivosti, ki omogočajo letno proizvodnjo okoli 500.000 ton raznih vrst in mark od 350 do 550. Klinker proizvajata dve peči, od katerih je ena Smidth na mokri postopek, ki obratuje že 17. leto in ima zmogljivost 300 ton klinkerja na dan ter novo 1.000 tonsko peč na suhi postopek, ki obratuje od konca leta 1972. Zastarelost peči in različnost tehnološkega postopka narekujejo zamenjavo stare z novo, moderno pečjo. To terja tudi normativ optimalne proizvodnje cementa, ki znaša okoli 1 milijon ton letno. Proizvajalci cementa Jugoslavije so v sporazumu o razvoju cementne industrije v razdobju od 1976 do 1985 predvideli, da bo trboveljska cementarna povečala proizvodnjo z novo 1.250-tonsko pečjo že v letu 1979. Stališča vseh večjih porabnikov cementa, to je trgovine in gradbeništva ter Ljubljanske banke in družbenopolitične skupnosti je, da naj bi pričeli z rekonstrukcijo leta 1979. V razdobju od leta 1979 do 1982 bi namesto dotrajane 300-tonske Smidthove peči zgradili novo 1.500-tonsko. Z dosedanja 1.000-tonsko in novo 1.500-tonsko bi dosegli proizvodnjo 1 milijon ton cementa letno, s čimer bi dosegli optimalno ekonomičnost in rentabilnost poslovanja. Produktivnost bo po novi investiciji na evropskem povprečju. Za 1 tona cementa bi potrebovali v bodoče le eno delovno uro. Zmanjšali bodo porabo goriva, (mazuta), preprečili bi nadaljnji uvoz cementa iz tujine in drugih republik, zagotovi-

li bi nadaljnjo delo delavcev Cementarne; kar pa je najpomembnejše, odpravili bi do leta 1982 onesnaževanje okolja. Doslej dnevno uhaja z dimnimi plini v zrak okoli 7 ton prahu, ki onesnažuje njihove delovne prostore, pa tudi bližnjo in daljno okolico. Z izvedbo te investicije bo Cementarna s stoletno tradicijo zagotovljena tudi v perspektivi lepa bodočnost.

DODATNI PROSTORI LJUBLJANSKE BANKE V TRBOVLJAH

Ljubljanska banka — Temeljna banka Zasavje, je 7. septembra t.l. odprla nov oddelek za investicije — dolgoročne naložbe: poslovati je pričel v novih prostorih v Trbovljah, Opekarna 2 (Plevčakova hiša). Poslovanje tega oddelka je izdvojeno iz sedeža Temeljne banke Trg revolucije 27. Zaradi razširitve poslovanja banke je nastala kriza s prostori.

DAN CEMENTARJEV

V soboto, 3. septembra so delavci trboveljske Cementarne na Pleskem proslavili dan cementarjev. Proslavili pa so tudi 102. obletnico svojega obstoja. S proslavo so pričeli športniki, na proslavi pa so podelili 31 delavcem priznanja za njihovo 20-letno delo v Cementarni. V kulturnem delu programa je pel Trboveljski oktet.

TOVARNA POHIŠTVA V TRBOVLJAH SE RAZŠIRJA

Tovarna pohištva v Trbovljah, je ena izmed delovnih organizacij, ki se je rodila iz nekdanje mizarске delavnice osrednjih rudniških delavnic. Sprva je bilo to Strojno mizarstvo, ob Savinjski cesti, sedaj je to TOZD Tovarna pohištva Trbovlje, ki je vključena v Slovenijales Ljubljana. Avgusta t.l. so pričeli z gradnjo nove hale, ki bo imela po zgraditvi 500 m²,

namenjena pa bo za skladiščenje gotovih izdelkov ploskovnega pohištva. Dela izvaja GIP Beton Zasavje — TOZD Operativa Zasavje, v okviru njihovega programa rekonstrukcije oziroma modernizacije. Hkrati obnavljajo kotlarno, skupno s TOZD Operativa Zasavje in TOZD TIKA. V načrtu pa imajo, da bodo v naslednjih letih razširili svoje tovarniške prostore, severno od sedanjih prostorov in to na bivšem Hudarinovem zemljišču. V ta namen so že odkupili hišo in zemljišče.

HRASTNIŠKI PLANINCI SO PRAZNOVALI SVOJ JUBILEJ

V nedeljo, 3. septembra je bilo na Kalu zelo živahno. Planinsko društvo Hrastnik je namreč proslavilo svoj 30-letni jubilej. Na slavnosti je govoril obširno o ustanavljanju društva prvi predsednik pripravljalnega odbora Albin Dušak. Po znanih podatkih je ustanavljanje PD Hrastnik, ki je doseglo v 30 letih zelo velike uspehe na vseh področjih, potekalo takole:

Dne 13. 2. 1948 je šest članov PD Trbovlje (Ante Beg, Viktor Simčič, Slavo Šentjunc, Milan Cerinšek, Tine Lenarčič in Tone Škoberne), organiziralo v bivšem rudniškem konzumu v Hrastniku predavanje Anteja Bega: Domače gore v sliki in besedi. Ob tej priliki sta Viktor Simčič in Tine Lenarčič že zbrala prve člane za bodoči PD Hrastnik. Po končanem predavanju je bil ustanovljen iniciativni odbor za ustanovitev PD v Hrastniku, s predsednikom Mirkom Kovačem na čelu, ob navzočnosti 100 občanov. Iniciativni odbor je nato pričel s pripravljanjem za postavitev koč na Kalu, PD Trbovlje pa je 8. 7. 1948 poslalo OLO Trbovlje prijavo o ustanovitvi novega PD v Hrastniku. Dne 11. 7. 1948 je bila nueradna otvoritev nove planinske ko-

če na Kalu. To zgradbo jim je podaril takratni OLO Trbovlje in je stala dotlej v Jagnjenici. Dne 18. 4. 1948 so jo pripeljali do Čeč, nato pa so jo zvozili po delih na Kal. Uradna otvoritev koče pa je bila 15. 8. 1948. Sicer pa je bilo društvo ustanovljeno 4. 4. 1948 in je v začetku štel 120 članov. Do ustanovitve je bila večina teh članov včlanjenih v PD Trbovlje. Izvoljen je bil pripravljalni odbor, ki ga je vodil Albin Dušak, ostali vidnejši odborniki pa so bili Alojz Šivec, Mirko Kavšek, Mirko Kovač, Edi Toplak, Tine Pfajfer, Martin Funkl, Hubert Plaznik in Silvo Rejc. Pravi ustanovni občni zbor pa je bil 11. 7. 1948 v še ne povsem dograjeni koči na Kalu. V letu 1950 so napeljali v kočo še vodovod, v naslednjih letih do leta 1964 pa so zgradili povsem nov planinski dom na Kalu; staro kočo, ki je med tem že dotrajala, pa so odstranili.

Na proslavi so 32 članom, ki delajo v društvu od ustanovitve dalje, podelili priznanja. Sicer pa društvo šteje 820 članov od katerih je 230 pionirjev in druge mladine.

OSEMLETKA ZA ODRASLE BREZPLAČNA

Šolski center Trbovlje — TOZD Revirska delavska univerza, organizira večerno osemletko za odrasle in to brezplačno. V enem letu bodo kandidati opravili dva razreda. Vpisati se bo možno in dokončati 5., 6., 7. in 8. razred. V večerni šoli za odrasle, ki poteka ob delu, predavajo naslednje predmete:

v 5. razredu samo slovenski jezik in matematiko;

v 6. razredu poleg tega še biologijo, zemljepis, zgodovino in estetsko vzgojo;

v 7. in 8. razredu pa se tem predmetom pridruži še samoupravljanje, fizika in kemija.

Prijave sprejemajo kadrovske službe v delovnih organizacijah, možno pa se je obrniti tudi direktno na organizatorja Revirsko delavsko univerzo v Trbovljah, Trg svobode 11 a.

REFERENDUM O ZDRUŽITVI RUDIS — IBT BODO PONOVI

Pred tedni je izšla posebna številka Informatorja, glasila RU-

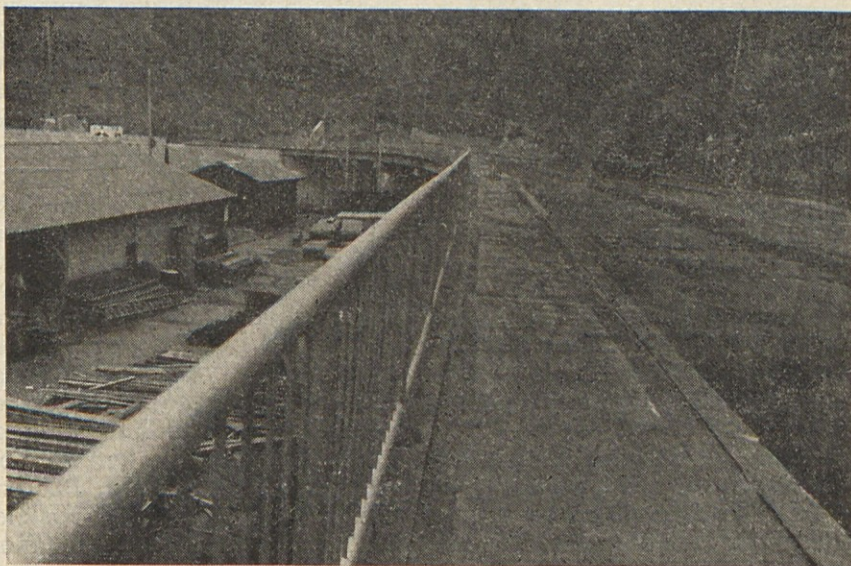
DIS Engineering Trbovlje, v kateri so predstavniki RUDIS in IBT orisali dosedanja prizadevanja za združitev teh delovnih organizacij v enotno delovno organizacijo RUDIS—IBT. Ta prizadevanja potekajo že od leta 1975 dalje. Z združitvijo naj bi delavci potrdili predloge samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in članov Poslovne skupnosti RUDIS o potrebi po združitvi obeh delovnih organizacij v eno. Obe dosednji delovni organizaciji sta zelo uspešno poslovali, vendar se obeta še nanaljnji vzpon, potem ko bodo združeni. Nova delovna organizacija naj bi delovala kot organizacija skupnega pomena za poslovno skupnost RUDIS. Združitev bo pomenila združevanje dolgoročnih interesov delovnih ljudi v združenem delu, dano pa bo jamstvo za še uspešnejše delo v bodoče, tako za člane obeh kolektivov, kakor tudi poslovno skupnost RUDIS. Bodoča delovna organizacija RUDIS—IBT, bo imela v svojem sestavu tri TOZD in to:

- TOZD Engineering
- TOZD Projektiva
- TOZD Aeroinženiring in
- delovna skupnost.

Referendum dne 11. septembra žal ni uspel, ker se delavci TOZD Aeroinženiring v Beogradu niso v celoti izjavili za združitev, medtem ko so delavci obeh delovnih organizacij na področju Trbovelj glasovali za združitev. Referendum bodo ponovili po preteku določenega časa.

V NAČRTU JE GRADNJA KOLEKTORJA

Že dalje časa je v Trbovljah v načrtu izgradnja kolektorja za odpadne vode, ki sedaj odteka iz vseh industrijskih in drugih obratov ter stanovanjskih naselij v potok Trboveljščica, ta pa se izliva v Savo. Komunalna skupnost se je odločila ob podponi tudi vseh drugih zainteresiranih organov, da bo v naslednjem obdobju zgradila centralni kolektor za čiščenje odpadnih vod in je v

Cestno površino novozgrajenega mostu čez Savo v Trbovljah, so pred kratkim že asphaltirali. (Foto A. Bregant)

ta namen naročila izdelavo načrta. Gradnja bo trajala predvidoma osem let, postavili pa naj bi ga ob Kolodvorski cesti pod naseljem »Sušnik«.

GRADNJA TOPLOVODA

REK Zasavje, DO IMD, TOZD Komunalna energetika Trbovlje, gradi že nekaj časa nov krak toplovodnega omrežja v Trbovljah in to od toplotarne v naselju Opekarna, preko Suštarjeve kolonije, Keršičeve ceste do Doma upokojencev in bodočega socialnega doma v Koloniji 1. maja, ki je še v gradnji. Dela izvajajo GIP Beton Zasavje — TOZD Operativa Zasavje Trbovlje, dalje IMP Ljubljana, KOP Hrastnik in drugi. Položili bodo 2 x po 800 m toplovodnih cevi. Zavoljo te gradnje, so morali za nekaj časa zapreti enosmerno cesto, ki vodi od Trga revolucije preko Polaja po Keršičevi cesti do Kolonije 1. maja. Urejen je obvoz.

VI. ZASAVSKI SEJEM V TRBOVLJAH

V dneh od 9. do 18. septembra 1978 je bil znotraj in zunaj

Delavskega doma v Trbovljah, VI. Zasavski sejem. Organiziralo ga je ABC Pomurka — Trgovsko podjetje 1. junij Trbovlje, skupno z ostalimi organizacijami združenega dela iz Zasavja in drugod. Na sejmu je bilo razstavljeno najnovejše pohištvo raznih tovarn, bela tehnika, pletenine, konfekcija, metrsko blago, živila in pijače, preproge, talne obloge, zavese in tapiserije, akustični aparati, na zunanji ploščadi pa je bil razstavljen gradbeni material, stavbno pohištvo, dimniški elementi, sanitarna in gradbena keramika, elementi za centralno ogrevanje, opeka, ipd. Vsak dan je bila degustacija raznih prehrabnenih artiklov. Organizator je nudil kupcem do 50.000,00 din potrošniškega posojila. V času razstave je bilo možno razstavljene predmete kupiti ob upoštevanju manjšega, 2 do 5% popusta.

USTANOVITEV MEDOBCINSKE ZBORNICE V ZASAVJU

Letos jeseni bo skupščina SR Slovenije na svoji prvi seji obravnavala predlog zakona o organiziranju organizacij združe-

nega dela v splošna združenja in gospodarske zbornice. Predlog zakona predvideva ustanovitev tudi medobčinskih zbornic. Zato bo tudi v naši regiji ustanovljena gospodarska zbornica.

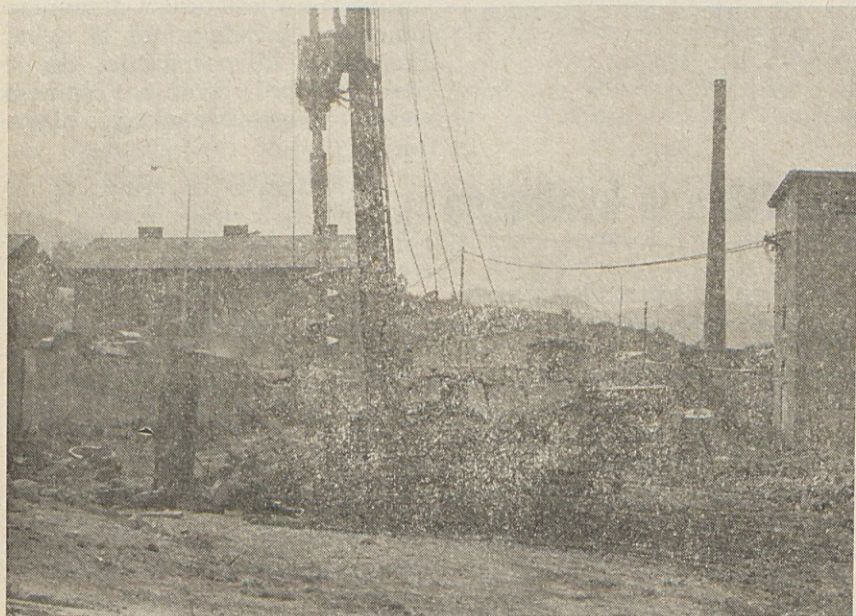
V ta namen pripravlja medobčinski odbor Gospodarske zbornice za Zasavje ustanovitev iniciativnega odbora. Njegova naloga bo, da pripravi vse potrebno za konstituiranje zbornice v Zasavju. To naj bi ustanovili do 30. novembra 1978. Iniciativni odbor tvorijo člani, delegati iz raznih OZD v Zasavju.

Privlačna sončna energija

V času od 25. do 30. oktobra t.l. bo v Beogradu mednarodni simpozij o tehničnih, ekonomskih in organizacijskih možnostih izkoriščanja sončne energije, hkrati pa bo organizirana tudi mednarodna razstava opreme in tehnologije za izkoriščanje sončne energije »Solar 1978«.

Tako simpozij, kakor tudi razstavo pripravlja jugoslovansko združenje za sončno energijo. Namen organizacije mednarodnega simpozija je v tem, da bi pripomogli k realizaciji dogovora o osnovah družbenega plana Jugoslavije za razvoj elektrogospodarstva, premoga in novih virov energije v tem srednjeročnem obdobju. Gre seveda za vir sončne energije, ki ga je treba sčasoma pričeti izkoriščati tudi v naši državi.

Energetski potencial konvencionalnih, to je dosedaj znanih virov energije tako pri nas, kakor tudi drugod po svetu so omejeni. Nafta je še za okoli 30 do 40 let (naftonosni škripljavci bi podaljšali to obdobje za 10 do 15 let), premoga je za

Pred tedni so porušili na Polaju, naselje Opekarna v Trbovljah staro rudniško stanovanjsko hišo, Opekarna št. 7. Na tem mestu bo samoupravna stanovanjska skupnost Trbovlje za razne kupce iz vrst TOZD zgradila nov stanovanjski blok. V teku je preizkušanje terena oziroma ugotavljanje nosilnosti tal.

(Foto A. Bregant)

okoli 150 do 250 let, urana za 25 do 40 let, če bi ga koristili v novejših reaktorjih bi zadostoval od 50 do 100 let), zemeljskega plina za 20 do 40 let. Tudi pri nas je situacija podobna kot v svetu. Spadamo v države, ki nimajo posebno dovolj zalog običajnih virov energije, z izjemo premoga. Preračunano na prebivalca ima Jugoslavija 6-krat manj rezerv raznih virov energije, kakor pa znašajo svetovne rezerve. Energetska odvisnost Jugoslavije je v stalnem rastu. V letu 1960 je ta znašala 13,2 %, v letu 1974 31 %, vsak čas pa bo prekoračila 50 %. Vrsta držav je pristopila k razvijanju novih virov energije zelo organizirano in na znanstvenih temeljih. ZDA financira namreč razvoj sončne energije v obdobju do leta 1990 z zneskom 3 milijarde dolarjev, da bi zagotovili udeležbo sončne energije v skupni energetiki ZDA s 25 % v letu 2020. Podobne programe imajo tudi vse druge države, v katerih delajo številne agencije. Okoli 35 držav ima pomembne programe za razvoj sončne energije, v 65 državah pa so zelo aktivni na tem področju. Tudi Jugoslavija se vključuje vse hitreje v

ta svetovna gibanja. V naši državi se z razvojem sončne energije ukvarja okoli 100 strokovnjakov in znanstvenikov, ki so vključeni v okoli 15 znanstvenih organizacij. 20 delovnih organizacij je začelo z razvijanjem naprav za eksploatacijo sončne energije. V teku je izdelava programa raziskav in izkoriščenja sončne energije v Jugoslaviji po posameznih republikah in pokrajinah do leta 2000. Na temelju tega programa bi pristopili k širšemu, načrtovanemu izkoriščanju sončne energije tudi v naši državi. Glavni pobudnik v tej smeri je jugoslovansko združenje za sončno energijo — JUSE, ki je bilo ustanovljeno v letu 1977. Sončna energija je ogromna in neizčrpna. Zemlja jo sprejema 20.000-krat več, kakor znaša svetovna poraba energije danes. Maksimalna intenziteta sončnega sevanja je okoli 1 kW/m² na površini zemlje, dnevno pa znaša ta energetski vir 2 do 6 kWh/m² na področjih ekvatorja do severnega dela Evrope. V Jugoslaviji so ta energetski vir giblje v mejah od 3 do 4,5 kWh/m² dnevno, kar predstavlja nadpovprečno dobre možnosti za tehnološko izkoriščanje sončne energije.

Vsak razred ima pouk plavanja tedensko po dve uri. Pouk plavanja vsakega razreda vodi po trije plavalni učitelji. Iz Trbovelj v bazen in iz bazena v Trbovlje pa vodi otroke njihova učiteljica, ki prisostvuje tudi pouku plavanja.

Najbolj nadarjene otroke iz plavalnih šol povabi plavalni klub k sodelovanju v klubu.

Plavalna šola omogoča, da se lahko vsi otroci v prvem in drugem razredu nauče plavati, predstavlja pa tudi množično bazo za plavalni klub iz katere ta črpa svoj tekmovalni kader, saj gredo v plavalni šoli mimo plavalnih strokovnjakov vsi trboveljski otroci.

Tak sistematičen pristop k plavalni vzgoji otrok se seveda odraža tudi v tekmovalnem plavanju. Zadnja leta kvaliteta plavanja v Trbovljah stalno napreduje. Plavalci Rudarja dosegajo razen visokih uvrstitev posameznikov tudi visoke ekipe uvrstitve v vseh starostnih kategorijah.

Preveč bi bilo naštevati uspehe naših tekmovalcev v zadnjih nekaj letih tako med posamezniki kot med ekipami tako v republiškem kot tudi v državnem merilu. Navedem naj le nekaj uspehov, ki potrjujejo, da je trboveljsko plavanje v samem vrhu jugoslovanskega plavanja.

Najvidnejšo uvrstitev so letos dosegli prav gotovo naši mladinci, ki so ekipni državni prvaki. Visoko so se uvrstili tudi člani, ki so dosegli 6. mesto v državi, prav tako pa tudi pionirji do 10. leta, ki zavzemajo v državnem merilu 4. mesto.

Na državnih prvenstvih v vseh starostnih skupinah so posamezniki v letošnjem letu osvojili 19 zlatih, 17 srebrnih in 16 bronastih medalj. Osem plavalcev PK Rudar je uvrščenih v zvezni oziroma mednarodni razred, in vsi ti nastopajo v ustreznih državnih reprezentancah.

V mednarodnem merilu so naši plavalci dosegli lepe uspehe predvsem na prvenstvih Bal-

Plavanje je v Trbovljah množično in kvalitetno

Med uspešne športne panoge v Trbovljah sodi prav gotovo plavanje, ki se je v zadnjih letih uvrstilo v sam vrh jugoslovanskega plavanja. Pogoji za tak vzpon so bili podani predvsem z zgraditvijo zimskega bazena v Cementarni Trbovlje, ko je bilo mogoče trenirati v ustreznih pogojih vse leto. Prav gotovo so vsi uspehi plavalnega kluba vezani na ta športni objekt, saj je šele ta omogočil smotno in sistematično plavalno vzgojo otrok v osnovni šoli ter smotno in sistematično vadbo tekmovalcev vseh starostnih skupin.

V sodelovanju z Osnovno šolo v Trbovljah vodi PK Rudar plavalno šolo za druge in prve razrede te šole. V prvem polletju obiskujejo plavalno šolo drugi razredi, v drugem pa prvi razredi. V vsakem razredu imajo otroci po 20 ur pouka plavanja, skupaj torej 40 ur. V prvem razredu se otroci privadijo na vodo, večji del jih že splava, v drugem pa se najboljše nauče že posameznih tehnik plavanja. V lanskem letu navedenega programa nismo uspeli v celoti izpolniti zaradi težav pri prehodu na celodnevno šolo.

kana, ko so v zadnjih letih osvojili 6 zlatih medalj.

Zlato plavalcev Rudarja sicer nima svetovnega sijaja, je pa prav gotovo odraz sistematičnega dela, velike prizadevnosti plavalcev in trenerjev in v danih pogojih tudi največ kar lahko dosežemo.

Anton URANKAR

Grenland — cilj dosežen!

Greenland. Že sama beseda zveni nekako oddaljeno, težko dosegljivo. In res je ta otok, ki leži večinoma severno od severnega polarnega kroga, za naše razmere težko dostopen. Prvič zaradi velike oddaljenosti, drugič pa zaradi slabih prometnih zvez. Za prevoz čez ocean pride v poštev letalo ali ladja. Toda ladja pelje le dvakrat na leto, tako da ostane le še letalo, kot edino možno prevozno sredstvo. Letalo pa je za posameznika predrago in to je bistveni razlog, da Greenland obiskujejo večinoma ekspedicije. Poleg tega je pokrajina precej pusta, za turiste nezanimiva. Največja mesta so glede razvoja še v plenicih. To je otok, ki je nedvomno najmanj raziskan predel zemlje na svetu. Temu je vzrok, da vsako leto deluje na njem vrsta ekspedicij, različnih narodov in različnih formatov. Geološko, zoološko, botanično je ta zemlja še zelo neraziskana. Z alpinistične strani je predvsem zanimiva njena vzhodna obala. Tu so predeli v katerih še ni bilo človeka, kajti verjetnost, da bi kdo po naključju zašel med te vrhove in doline je minimalna.

Vsi ti vzroki so povzročili, da so priprave za odpravo na Greenland stekle. Edine informacije smo lahko dobili od Hrvatov, ki so bili že pred nami na tem otoku. Prijazno so se odzvali in

nam pomagali, kolikor je bilo v njihovi moči. Glavno breme priprave je nosil vodja Janez Bizjak, ostali pa smo se trudili, da bi prispevali svoj delež k uspešnosti odprave. Koliko je težav in skrbi pri nabiranju finančnih in drugih sredstev ve lahko letisti, ki je bil zraven.

Vse je minilo, bližal se je datum odhoda. Mrzlično smo urejevali še zadnje podrobnosti. Z vlakom smo se odpeljali v København, kjer sta nas že čakala Jugoslovana Dolfi in Vladek, ki živita na Danskem. Preko njiju se organizirajo vse odprave na Greenland. Ta dva sta uredila vse potrebno za našo nadaljnjo pot. Brez problemov smo se vkrkali na avion DC-8 in po dobrih štirih urah letenja pristali na zahodni obali Greenlanda v Søndre Strømfjordu. Ime temu kraju dajo letališke zgradbe in hotel letalske družbe SAS. Z drugimi kraji ga vežejo edino letalske in helikopterske proge.

Zahodna obala Greenlanda je zaradi toplega morskega toka nekaj kilometrov v notranjost zelena. Vikingi, ki so kot prvi raziskovalci videli ta zeleni pas, so otok imenovali »zelena dežela«. Značilnost tega predela je redka trava, nizko grmovje, nekaj rož, predvsem pa mahovi in lišaji. Živali pa najbolj množično zastopajo komarji, ki dobesedno prekrijejo vsako živo bitje.

Naš cilj je bila vzhodna obala. V slabih dveh urah nas je letalo DC-6 preneslo na drugo stran. Pri pristanku je pilot prikazal mojstrsko manevriranje. Vsi smo zadrževali dih, ko so krila letala drsela tik prepadnih sten, ki so se spuščale v morje, polno ledenih gora. Pristanek na peščeni, v fjord podaljšani stezi, je bil dokaj miren. Zaradi mraza smo jo hitro pobrali v edino zgradbo letališča Kulusuk, to je čakalnico, čeprav so gore okrog nas žarele v zadnjem večernem soncu. Čez uro smo nadaljevali let s helikopterjem do Angmagssalika. Šotore smo postavili za naseljem pod pokopališčem in to brez baterij, čeprav je bila ura okrog polnoči. Ta kraj je največji

na vzhodni obali in šteje okrog štiristo prebivalcev. Hiše so večinoma lesene in grajene v celoti nad zemljo, ker je svet kamnit.

Ena glavnih osebnosti v vasi je policaj, ki ima zelo veliko avtoriteto. Vprašal nas je, če bi hoteli odigrati nogometno tekmo z eskimskim moštvom. Takoj smo privolili. Na tekmo smo prišli v debelih pumparicah in težkih čevljih. Zgledali smo precej smešno v primerjavi z nasprotniki, ki so se že ogrevali v kratkih hlačah in copatah. Igrišče je bilo peščeno, po dimenzijah podobno našim velikim, le da veliko širše. Okrog in okrog so stali navijači in se neprestano hihitali. Polnočna tekma brez reflektorjev pri nekaj stopinjah pod ničlo se je začela. Vse smo dali od sebe, rezultat pa je bil kljub temu 7:1 za domačine.

Še vsi prepoteni smo si oprtali tridesetkilske nahrbtnike in se odpravili v pristanišče, kjer nas je čakala barkača TIMIK. Nekaj časa smo opazovali spretno manevriranje krmarja med ledenimi gorami, mrzaz pa nas je napodil v spalne vreče. Zjutraj smo prispeli v Tasilak fjord. S čolna smo izkrkali opremo. Še zamah z roko v pozdrav in zadnji stik s civilizacijo se je vrnil na barkačo in odplul po fjordu navzdol.

Sesturno cijazenje po morju nas je precej zdelalo, tako da smo izgledali precej borno pod težkimi bremenimi. Počasi smo se jih privadili in začeli smo opazovati naravo. To je dežela brez drevja in poti. Dolino, ki je večja od Logarske, na eni strani zapirajo mogočni vrhovi Trilingenov, na drugi strani pa puščobna sivina severnega ledenega morja. Hodimo po razmčenih blazinah mahu in lišajev. Včasih pohodimo tudi kakšno cvetico. Iščemo prehode med ogromnimi skalnimi bloki, ki jih je pred stoletji odložil umikajoči ledenik. Povsod curlja voda, ki se na svoji kratki poti od ledenika do morja ne more oplemeniti z rudninskimi snovmi. Gore okrog so sivkasto rjave barve in izgledajo zelo

kompaktne. Kasneje pa smo se lahko prepričali, kako nas je videz varal. Počasi smo se dvigovali nad široko delto ledeniške reke. Svet je postajal vse bolj kamenit, slednjič pa smo le stopili na ledenški plató na višini kakih tisoč metrov. Naleтели smo na ostanke prejšnjih odprav. Sonce je močno pripe-

kalo, za nami pa je kljub temu ostajala čedalje daljša snežna gaz. Neprestano smo se ustavljali, iskali fotoaparate, slikali, samo da smo prišli do sape. Kljub vsem težavam so naslednji dan stali bazni šotori na severnem delu ledenika Sahara. (nadaljevanje sledi)

Matevž Lenarčič

Novi rudarski inženirji

Na oddelku za montanistiko fakultete za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani, so v času od 1. 1. do 30. 6. 1978, diplomirali naslednji študentje:

— magister znanosti je postal geolog: Dozet Stevo;

— diplomirani inženirji geologije (II. stopnja), so postali: Bizjak Miran, Goljevšček Ana, Petkovšek Borut;

— diplomirani inženirji rudarstva (II. stopnja), so postali: Berič Ljubomir, Mekić Ismet, Negeri Tesfaye, Pudgar Danilo, Taravari Sadri, Zupanc Uroš.

Vsem naštetim čestitamo in želimo mnogo uspehov pri delu.

Dan košarke v Zagorju

V dneh 8. in 9. septembra je Košarkarski klub Zagorje ob Savi organiziral na igrišču na Polju, dan košarke 1978. Prvi dan so nastopile pionirke obeh osnovnih šol in člani Ilirija — Slovan ter II. selekcija Zasavja. Nasledji dan pa je bil do-

poldan turnir pionirskih ekip osnovne šole Zagorje, popoldan pa je bila povorka, rekreacijski meti — upokojenci, nato so tekmovali »godbeniki« in »debeli« in v štafeti sta sodelovali Lisca in Deloza na koncu pa Sever — Jug.

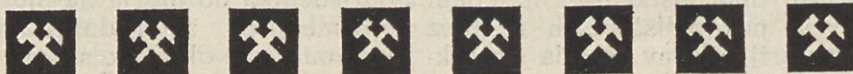

Viktor Burkeljc, predsednik krajevne skupnosti Kisovec-Zagorje, je govoril ob otvoritvi novega športnega igrišča v Kisovcu, dne 9. avgusta t.l. O tem smo že poročali, da so novo športno igrišče zgradili domačini in drugi, v glavnem s prostovoljnim delom in ob pomoči združenega dela. (Foto L. Vozelj)

Hortikultura 78 v Savinjskem gaju

uspeh Zasavcev v povorki

Mozirje vabi — Cvetlična povorka v Mozirju, — so letos vabili plakati, časopisi, radio in televizija. To je bila osrednja slovenska hortikultura proslava slovenskih vrtnarjev v Mozirju v prelepi gornjesavinski dolini. Po zamisli mozirskega turističnega društva in gostinskega podjetja, ki so zaprosili za pomoč društvo slovenskih vrtnarjev (DVS) smo v dveh letih po zamisli ing. Ogorevca, slovenski vrtnarji v svojem prostem času na prostovoljni bazi uredili iz zapuščene mozirske gmajne, prelep vrt in park, podoben Volčjem potoku. V Mozirju je čista Savinja, ribnik poln postrvi in labodi, na njem še popestrijo sam gaj, v gaju, ki se razprostira na površini dveh hektarjev, so sestoji dreves, vmes nasadi trajnic in eno-

letnic; samo spomladi maja, ko je bila otvoritev, je cvetelo 100.000 tulipanov in jih bo drugo leto še več. V gaju so razne stare stavbe, in sicer kašča, kovačnica, mlin na vodo, kmečka hiša, planinski dom, čebeljak, drče za les, gozdarska koč, lovska preža itd. Če si želite vse to ogledati ste po dveh urah pošteno utrujeni. Da je gaj dobro obiskan naj povem še to, da bo kmalu prodana 100.000 vstopnica. Obiščite gaj, ne bo vam žal.

Toda povrnimo se k slavu 20. avgusta, to je cvetlični povorki, v kateri je sodelovalo tudi zasavsko H. D. Kar 5 avtobusov je odpeljalo pripraviljalce v Mozirje. 50 deklic v slikovitih rožastih oblekah s sončnicami v rokah, je sodelovalo v sprevodu, potem je bil še kamion z elektrarno in najvišjim dimnikom v Evropi s parolo,

da pomaga novi dimnik k boljšemu ozračju in seveda s tem k boljšemu ozračju in seveda s tem k manjšemu uničevanju narave v Zasavju. No in za njim sem jaz sejal žito iz stare sejalnice kot simbol nove rasti v Zasavju. Bili smo pohvaljeni, slikani in filmani. K vsem je prispevalo svoj delež prelepo vreme, tako da smo bili vsi zadovoljni. Upam, da smo se pri tem tudi kaj naučili. In čez dve leti na svidenje v Celju je pisalo na nekem transparentu. Kdaj bomo kaj takega naredili tudi v Zasavju? Kajti v naslednjih letih bo prišla vrsta tudi na nas. Razmislimo, kajti živimo iz narave in z naravo! Zemlja nas hrani in osrečuje če jo gledamo z veseljem in pazimo na njo, da bodo še zanamci lahko živeli in se hranili, kajti s samo atomsko energijo se verjetno ne bo dalo živeti.

Milan Kovač

tudi visoka plača ne bi obdržala pri taki zaposlitvi.

Tudi delo učitelja se mi zdi zelo zahtevno. Učitelj naj bi veliko vedel na vseh področjih, znal pridobiti otroke, jih veliko naučiti in imeti izvrstne živce, da prenaša tiste, ki so večkrat muhasti. Učitelj naj bi bil dobre volje, čeprav se ne počuti dobro. To so tudi prevelike zahteve za razmeroma skromno plačilo. Zato prav gotovo ne delajo le za denar. Največje plačilo jim je verjetno takrat, kadar učenci pokažejo solidno znanje.

V Jugoslaviji smo moški in ženske enakopravni. Vsak si lahko izbere poklic, ki si ga želi. Za enako delo je tudi enako plačilo. Veliko se govori tudi o nagrajevanju po delu. To bi bilo tudi edino pošteno. Drugje po svetu je glede tega precej slabše urejeno, saj poznamo delo v kapitalističnih deželah in izkoriščanje delovnih ljudi.

Morda sem še premlad za to, da bi napisal, kaj delo meni pomeni. Čutim le, da sem zadovoljen sam s seboj, kadar kaj dobro opravi in da imam slab občutek, če lenarim.

Matej Bregant, 8. c
OŠ Trbovlje

Človek brez dela ne more živeti

Zakaj je človeku potrebno delo, je težko napisati v nekaj stavkih. Gotovo pa je, da človek brez dela ne more živeti. Ljudje opravljajo različna dela. Tisti, ki so tako srečni, da so si našli delo, ki ga opravljajo z veseljem, verjetno ne delajo samo zato, da zaslužijo denar, ampak jim delo pomeni veliko več. Zadnjič sem gledal film o nekem invalidu. Nesrečen je bil tako dolgo, dokler ni pričel delati. Ob delu pa je našel zadovoljstvo, zaupanje vase, smisel življenja, pozabljal je na svojo invalidnost.

Starši hodijo v službo, ker morajo služiti denar, da nas preživljajo. Mislim pa, da bi delal, čeprav bi imel dovolj denarja in če bi v glavnem delal za denar, bi se zaposlil kje, kjer bi več zaslužil.

Včasih pa se mi zdi, da delo utruja. Verjetno ne bi mogel dolgo delati v tovarni ob tekočem traku. To delo se mi zdi, da je tako naporno predvsem

zaradi hitenja in enoličnosti, da se ga ne bi mogel veseliti in me

Dve izmed zadnjih prebivalk do nedavnega največje stanovanjske hiše v Trbovljah, v Glažuti, zadaj Strojne tovarne — Kristina Hudar in Marija Gričar (89 let). (Foto A. Bregant)

Mnenja šolarjev o delu

Kadrovske vesti

Delu je največja vrednota človeka. Po delu te cenijo, spoštujejo in plačajo.

Sandi Mrcina, 5. e

Včasih je človek delal za človeka, danes človek dela zase.

Kruh, zaslužen s poštenim delom, je boljši kot kruh, ki ga kupiš z lenobo.

Janez Ocepek, 5. e

Delo je največje bogastvo človeka. Tisti, ki nič ne dela, je len. In ko ga prevzame lenoba, ga je lahko zelo sram.

Matjaž Planinc, 5. e

Z delom dosežeš vse. Brez dela ni niti zdravja. Lenoba je najgrša stvar.

Jože Ričko, 5. e

Vsakega človeka je treba že od mladega približati k delu. Lenoba, to je grda lastnost. Če otroke že v mladih letih približamo delu, potem je delaven državljan, ko odraste.

Jerica Kovač, 5. e

Len in nemaren človek ni nič vreden.

Lado Hančič, 5. e

Pravi delavec je samo tisti, ki svojega dela ne odlašaja na jutri.

Delaven narod je lahko ponosen narod!

Delo naredi človeka bolj odpornega.

Miran Zmrzlak, 5. e

Delo je tisto, ki razlikuje človeka od človeka.

Erik Kos, 5. e

Brez dela ne bi mogli živeti. Delo je častno. Več si, če kaj storiš, več kot človek, ki lenari.

Nina Meško, 5. g

Brez dela ni kruha. Veliko ljudi misli, da ni treba delati,

da jih lahko kdo drug preživlja. Jaz sem še majhna, zato ne hodim na delo kot starši. Hodim pa v šolo. To je tudi delo, ker bom nekaj znala.

Nataša Žalar, 5. g

Delo je zame radost, veselje in še marsikaj.

Igor Plevčak, 5. g

Delo mi pomeni vse, kar lahko dam za človeka in za svojo domovino. Vse kar lahko storim za domovino in za svoj narod, bom storila.

Vida Koklič, 5. g

Delo je življenje. Vsak človek mora delati. Če ljudje ne bi delali in se izobraževali, ne bi mogli živeti. Noben človek ne sme biti zadovoljen s tem, kar je.

Urška Hudarin, 5. g

Delo je najpomembnejši del življenja.

Milan Rozman, 5. h

Ne delam zelo rada. Včasih pa se zamislim, kako bi bilo, če bi vsi ljudje lenarili.

Marjetka Hočevnar, 5. h

Delo mi pomeni življenje. Če človek ne bi delal, tudi ne bi živel. Kdor dela je srečen. Tudi jaz delam zase in za druge. Učim se in drugim pomagam. Ko se v delo poglobim, ga opraviš z veseljem. Če dela dobro ne opraviš, ga opraviš ponovno. Delo me osrečuje.

Darja Bratuša, 5. d

Delo je vir življenja. In kdor kaj naredi, mu naj ne bo žal.

Janko Kastelic, 5. d

Človek je srečen samo takrat, kadar dela. Lenoba te poniža, delo pa poviša.

Manja Pušnik, 5. f
OŠ Trbovlje

V času od 1. do 31. avgusta 1978, ima kadrovske sektor evidentirane naslednje spremembe:

DELOVNA ORGANIZACIJA
ZASAVSKI PREMGOVNIKI
TRBOVLJE

TOZD Premogovnik Hrastnik

Sprejeti:

Jančič Franc — vozač, Jolič Zdravko — kopač, Kocman Anton — vozač, Kotar Rado — učnik, Pavčnik Vito — vozač, Ibrič Nijaz — vozač, Kasumović Behadem — kopač, Eminović Jusuf — vozač, Gorenc Peter — učnik, Beganović Osman — vozač, Ibrahimović Jusuf — vozač.

Odšli:

Muhrič Vladimir, kopač — konec prakse; Milinović Brane, vozač — konec prakse; Pavčnik Matej, vozač — konec prakse; Javornik Drago, zunanji delavec — samovoljna prekinitev; Klarič Mijo, vozač — samovoljna prekinitev; Planinc Marko, zunanji delavec — konec prakse; Prah Rudi, vozač (strojni tehnik) — konec prakse; Savič Vujadin, učnik — v JLA; Omerhodžić Hazim, učnik — v JLA; Zaletel Roman, učnik — samovoljna prekinitev; Črešnar Štefan, učnik — disciplinski odpust.

TOZD Premogovnik Ojstro

Sprejeti:

Točaković Miloš — vozač, Omič Sadik — kopač, Begonović Nusred — kopač, Mujić Fuad — kopač, Napret Stanko — zunanji delavec, Ristanović Dragan — kopač, Mastnak Aleksander — vozač, Matek Cveto — vozač, Murgič Munib — vozač (ključavničar).

Odšli:

Hul Alojz, kopač — upokojen; Vrabič Milan, učnik — (strojni tehnik) konec prakse; Klarič Luka, učnik — samovoljna prekinitev; Marjanović Pejo, vozač — samovoljna prekinitev; Hribar Alojz II, kopaški pomočnik

— umrl; Čestič Milenko, kopač — v JLA; Stevanovič Bogoljub, učnik — v JLA; Husič Jakub, kopač — v JLA; Mujič Sead, kopač — sporazumna prekinitev.

TOZD Rudarska elektrostrojna dejavnost Hrastnik

Sprejeti:

Vodeb Stojan — kovinostrugar, Grebenc Anton — ključavničar, Šeško Vojko — električar, Špeglič Roman — strugar.

Odšli:

Zdovc Andrej, električar — konec prakse.

Delovna skupnost pomožne dejavnosti Hrastnik

Sprejeti:

Cepuš Alojz — vozač.

Odšli:

Čeč Marija, zunanja delavka — konec prakse; Rezec Janko, vozač — (avtomehanik) konec prakse; Planinc Miran, zunanji delavec — konec prakse; Avsec Branko, zunanji delavec — sporazumna prekinitev.

Delovna skupnost skupnih služb ZPT, področje Hrastnik

Sprejeti:

Mesojedec Slavica — ekonomski tehnik (pripravnik).

TOZD Premogovnik Trbovlje

Sprejeti:

Stanislav Hočevar — vozač, Delič Šahbaz — vozač, Marinovič Milan — kopač, Golob Stefan — kopač, Rac Drago — vozač, Semič Eniz — kopač, Banovič Ratko — vozač, Sačič Zehrudin — kopač, Simič Aleksander — kopač, Šičič Marko — vozač, Nukič Husein — kopač.

Odšli:

Simič Aleksander, kopač — sporazumna prekinitev; Sačič Zehrudin, kopač — sporazumna prekinitev; Dolanič Alojz, vozač — sporazumna prekinitev; Gorobinko Ivan, kopač — upokojen; Prašnikar Rudi, kopač — upokojen; Kranjc Samo, vozač — v JLA; Mujič Ragib, kopač — sporazumna prekinitev; Tabakovič Halid, kopaški

pomočnik — v JLA; Dragičević Milenko, kopač — v JLA; Pučko Franc, vozač — sporazumna prekinitev; Hrvič Nesib, varilec — v JLA; Vujadinovič Mile, kopač — v JLA; Filipovič Pero, kopač — v JLA; Hočevar Stane, vozač — prenehanje v poskusni dobi s strani delavca.

TOZD Separacija Trbovlje

Sprejeti:

Mahmutović Omer — spenjalec voz, Hanžič Ciril — spenjalec voz, Pohar Vinko — zbiralec premoga.

Odšli:

Štendler Vlado — elektrotehnik — konec prakse; Merzelj Ivan, separacijski delavec — v JLA; Žabkar Franc, strojnik povratnih črpalk — invalidsko upokojen.

Delovna skupnost pomožna dejavnost Trbovlje

Sprejeti:

Borštnar Jože — kopač na površini (upokojenec); Žibret Lovro, kopač na površini (upokojenec).

Odšli:

Petaver Marija, delavka v vrtariji — upokojena.

Delovna skupnost skupnih služb ZPT

Sprejeti:

Bregar Jani — ekonomski tehnik (pripravnik).

TOZD Rudarska elektrostrojna dejavnost Trbovlje

Odšli:

Zidar Anton, zunanji delavec — sporazumna prekinitev; Oberžan Bojan, električar — v JLA.

TOZD Premogovnik Kotredež

Sprejeti:

Mujič Hazim — kopač, Mezek Rudi — kopač, Plavšič Rade — kopaški pomočnik, Plavšič Ile — kopaški pomočnik, Šumar Savó — kopaški pomočnik, Smergut Jože — vozač, Hodjič Djevad — spenjalec voz, Trumič Ramiz — vozač, Halilović Ibrahim — vozač.

Odšli:

Kotar Ludvik, kopač — upokojen; Mustajbašić Izet — samo-

voljna prekinitev; Nikl Jurij, kopaški pomočnik — samovoljna prekinitev; Mujkanovič Smajl, učnik — v JLA; Knez Stefan, kopač — upokojen; Damastagič Muharem, vozač — v JLA; Ibrahimović Rađo, učnik — v JLA; Okič Sulejman, učnik — v JLA; Mujič Omer, učnik — v JLA; Osmanović Nusrat, učnik — v JLA; Fazlić Vehbija, učnik — v JLA.

TOZD Premogovnik Kisovec

Odšli:

Ibrič Nijaz, vozač — samovoljna prekinitev; Beganović Fehim, vozač — v JLA; Damastagič Sead, učnik — v JLA; Žbanič Idris, učnik — samovoljna prekinitev.

TOZD Separacija premoga Zagorje

Sprejeti:

Petrovič Zdravko — separacijski delavec.

Odšli:

Gabrijel Franc, vozač — sporazumna prekinitev; Vodišek Leopold, strežnik zvrhač. — v JLA; Kureš Feliks, spenjalec voz — v JLA.

Delovna skupnost pomožna dejavnost Zagorje

Sprejeti:

Tomšič Mihaela — administrator.

TOZD Rudarsko elektrostrojna dejavnost Zagorje

Odšli:

Drnovšek Ciril II, ključavničar — disciplinski odpust; Marn Leopold, ključavničar — upokojen; Pušnik Karel, mizar — upokojen; Lučič Dragan, električar — v JLA.

TOZD Rudarski šolski center Zagorje

Sprejeti:

Cestnik Janez — električar, Pikš Anton II — rudarski tehnik.

DELOVNA ORGANIZACIJA TERMOELEKTRARNA TRBOVLJE

TOZD Transport goriva

Sprejeti:

Drnovšek Tomaž — električar.

Odšli:

Drnovšek Tomaž, električar — v JLA.

TOZD Vzdrževanje naprav

Sprejeti:

Kovačič Jože — elektrotehnik.

Delovna skupnost skupnih služb TET

Sprejeti:

Rozina Anton — ekonomski tehnik.

DELOVNA ORGANIZACIJA RUDAR. GRADB. DEJAVNOST

TOZD Rudarske investicijske gradnje

Sprejeti:

Lemezovič Pašan — vozač, Brkič Mehmed — vozač, Vehabovič Ramiz — vozač, Sendič Alaga — vozač, Bezgovšek Marjan — vozač, Ibrič Nuriya — kopač, Husanovič Bajro — vozač.

Odšli:

Žiko Ibrišim, vozač — samovoljna prekinitev; Kasumovič Behadem, kopač — sporazumna prekinitev.

TOZD Elektrostrojna in mehanična dejavnost

Sprejeti:

Šajnovič Ivan — ključavničar.

TOZD GRAMAT

Sprejeti:

Šmergut Janez — ključavničar, Kostanjevič Spomenka — ekonomski tehnik (pripravnik).

Odšli:

Bokal Vida, žgalec žgane opeke — sporazumna prekinitev.

Delovna skupnost skupnih služb RGD

Sprejeti:

Ramšak Danilo — strojni tehnik.

DELOVNA SKUPNOST INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE

Delovna skupnost skupnih služb IMD

Sprejeti:

Florjanc Vera — socialni delavec (pripravnik).

SOZD REK ZASAVJE

Delovna skupnost administrativno strokovnih opravil

Odšli:

Klemen Marija, pomožna delavka v kuhinji na Rabu — konec sezone.

Ljuba Poznič

Humor in anekdote

Letos, ko je bilo dovolj dežja, je krompir na Dobrni izredno dobro obrodil. Nekdo (njegovega imena vam ne izdam), je imel tako debelega, ko ga je izkopal, da je nastala taka luknja, da se je iz nje zadril gospodar čela v jami: »Tako je zasuj luknjo, al veš kak »durhcug« je, da se bomo vsi prehladili!«

Ali veste kaj naredijo Gorenjci ko se zredijo in so jim srajce pretesne v vratu? Operirati si dajo mandeljne!

V knjigarno je prišel starejši možki. »Iščem napet kriminalni roman, da ga bom čital na morju«. »Potem vzemite tole«, je svetovala prodajalka. V njej čisto na zadnji strani piše, kako je vrtnar vse naokoli prinesel.

Po prvi poročni noči je rekla Silva Alfonzu: »V ostalem mi je tudi poročni prstan premajhen.«

»Veste takale vožnja na luno je kar draga,« pojasnjuje astronaut zbranim poslušalcem, »takole okrog 50 milijonov dolarjev«. Pa se je pozanimala tovarišica Cvetka: »Z ali brez zajtrka.«

Zadnjič, kmalu po proslavi 200-letnice prvega vzpona na Triglav, je prišel vnet oboževalec gora k fotografu Janku in ga vprašal, če lahko poveča sliko v naravni velikosti. »Seveda«, je dejal Janko »no potem mi pa povečajte Triglav; trikrat sem ga slikal na proslavi in bi rad da bi visel v predsobi«.

Sredi noči pozvoni pri Kovačevih. Zunaj stoji stric Bertl in vpije: »Prosim, pridite hitro na pomoč, moja tašča hoče skočiti skozi okno.« »Pridem takoj«, se je podvzval Kovač. »Ja, dobro«, se je še zadril stric Bertl, »pa prinesi kak kol s seboj, jaz tega prekletega okna ne morem odpreti sam«.

»Kolio je pa že stara ta krava?«
»Dve leti«.

»Po čem se pa pozna, koliko je stara?«

»Po rogeh, vendar!«

»O, saj res, ima dva roga«.

Glasilo ureja uredniški odbor: Hinko Jazbec, Emil Kohne, dipl. inž. rud., Tine Lenarčič, Janez Oberžan, Anton Pikš, Anton Šum, Miro Suštar.

Odgovorni urednik: Emil Kohne, dipl. inž. rud.

Tehniški urednik: Tine Lenarčič.

Naklada 3.200 izvodov. Za članke delovne skupnosti REK Zasavje je časopis brezplačen. Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Glasilo Srečno izdaja Rudarsko elektroenergetski kombinat Zasavje, n. sol. o. — 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Tiska TIKa Trbovlje.